The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone — EM 8-0792. Cable Address: Latamerika. Editor in U.S.A. — A. Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
WEDNESDAY, AUGUST 17, 1955

LATVIJA AMERIKĀ

64./395. n-rs — TREŠDIEN, 1955. GADA 17. AUGUSTĀ — 5. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīts. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvērinš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 colas telpu 1 slejā

Komūnisti gatavojas visas Korejas iekarošanai

Smags zaudējums

Traģiskā nāvē miris komponists V. Linde

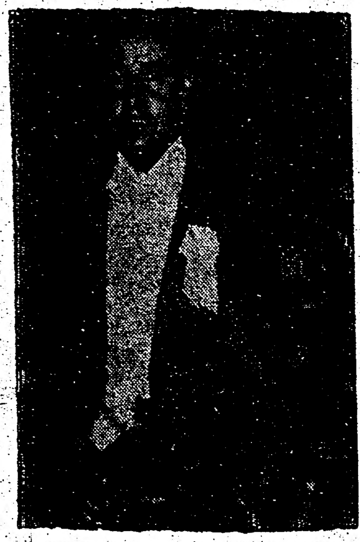

VOLDEMĀRS LINDE †

Vēl nesen, Draudzības dienās Niagarā un koncertā Hamiltonā, Voldemārs Linde drošu roku vadīja viesturiešu dziesmas, saņemdams aplausus un ziedus. Nu viņa diriģenta zizlis aprimis uz mūžu, apklususi viņa dziesma — „Atvadu vārdus kāds dzied...“

Dziļi satriecošu vēsti agrā svētdienas rītā stundā saņēma Niagaras latvieši, un arī vietējās radio stacijas vēlāk vēstīja, ka traģiskā satiksmes negadījumā nogalināts komponists un diriģents Voldemārs Linde.

13. augusta vakarā, dodoties savā ikdienas darbā — ar divriteni no Niagaras uz 3 jūdzes attālo Čipavu, kur komponists strādāja nakts maiņā, viņam no muguras puses plkst. 23.45 uzdrāzusies automašīna, viņu uz vietas nogalinot.

Noskaidrojot tuvāki šo smago nelaimes gadījumu Stamfordas policijā, izrādījās, ka vainīgais ir 27 gadus vecais Maikels Szoteks, pēc izcelsmes ungārs, ar dzīves vietu Niagarā, 1556 Robinson St. Savā jaunajā 1955. g. Pontiakā, atgriežoties no drauga kāzu svinībām, viņš neatļautā ātrumā drāzies uz savu darba vietu — Norton slīpējamo akmeņu fabriku Čipavā. Portage ielā, kur pagājušā gadā bija Haidro būvētās spēkstacijas 5. šachtas novietne, nepilnu jūdzi no Lindes darba vietas, Szoteks uzdrāzies V. Lindem, pasviežot pēdējo gaisā, bet ar mašīnas lielo ātrumu L. triekts ar galvu pret auto priekšējo logu un rāmi, smagi savainojot viņu galvā un kaklā.

Vainīgais nav apstājies un sniedzis palīdzību, bet garām tuvējam policijas iecirknim aizbēdzis uz netālo Čipavu, novietojis savu mašīnu un devies darba telpās pie savām apkalpojamām mašīnām. Norton**a autobusa šoferis**, kas atvedis **strādniekus** no Niagaras darbā, ievērojis šo mašīnu ar izsisto priekšas loga stiklu un ieliekumiem. Atgriežoties uz pilsētu, viņš redzējis notikuma vietā policiju un ziņojis par bojāto mašīnu. Policija tūlīt darba vietā apcietinājusi Szoteku.

Pēc smagā trieciena Linde palicis gulot ielas malā nesamaņā, līdz viens no garām braucējiem ievērojis salauzto divriteni, un, apturot mašīnu, ieraudzījis arī ievainoto. Tas steidzies uz tuvējo policijas iecirkni, kur dežūrējošais Ontario provinces policists sazvanījies ar Stamfordas policiju, kuras apgaitā ietilpst notikuma vieta, un steidzies nelaimīgajam palīgā.

Pārbaudot pulsu, konstatēts, ka Linde jau miris. Tas bijis ap plkst. 12 naktī.

Komponista kundze jau 3 nedēļas gul ar smagu slimību Niagaras slimnīcā, kur viņa arī saņēmusi vīra nāves ziņu. V. Linde atstāj divas meitiņas: 7 g. v. Līgu un 3 g. v. Džūtu. Niagaras latviešu organizāciju pārstāvji, Lindes radi, Kārkliņu ģimene Čipavā, sazinoties ar pārējiem latviešiem apkārtnes tuvākajās pilsētās, paredzējuši nelaika izvadīšanu, **trešdien, 17. augustā, plkst. 16.00 no Lynett Funeral House kapličas, Niagarā, Victoria Ave 1921 (tel. EL 8-3116). Bēru dievkalpojumu vadīs māc. V. Šēfers, dziedās vīru koris Viesturs un dubultkvartets Kalvis.**

IEBRAUCĒJA NO RĪGAS PARĀDĀS UN PAZŪD

KĀ LOTIJA BISENIECE NOKĻUVA BRĪVAJĀ PASAULĒ

LONDONĀ DRĪZ PĒC GUSTAVA TURSA VIESOŠANĀS IERADĀS VĒL VIENA VIEŠŅA NO RĪGAS. RUNA IR PAR 70 GADUS VECO LOTIJU BISENIECI, LATVIEŠU DIPLOMĀTA UN PIRMĀ SŪTŅA LONDONĀ GEORGA BISENIEKA DZĪVES BIEDRI

Kopš 1939. gada viņas divas meitas — Helēna un Stella — uzturas Anglijā (pēdējā gan nesen pārcēlusies uz Austrāliju) un kopš kaŗa beigām tās, būdamas Anglijas pavalstnieces, neatlaidīgi cīnījās, lai māte varētu izbraukt no Rīgas. Helēna dzīvo Vokingā pie Londonas un ir rajona žēlsirdīgā māsa. Viņa neskaitāmas reizes rakstījusi padomju vēstniecībai un Maskavai, kā arī angļu ārlietu minstrijai. Daudzas reizes viņai bija atbildēts, ka nav nekādas cerības un ka labāk šo lietu nemaz nekustināt. Taču Helēna neatlaidās.

Lotija Biseniece pēc tautības ir angliete, dzimusi Līverpūlē. No angļu viedokļa viņa nekad savu pavalstniecību nevar zaudēt, arī precēšanās dēļ nē, jo izšķirošā ir dzimšanas vieta. Krievu uzskats, kā zināms, ir citāds. Šai ieilgušai lietai beidzot darīja galu boļševiku vēlēšanās izlikties civīlizētākiem un cilvēcīgākiem, nekā viņi patiesībā ir. Tieši ap Ženēvas konferences laiku nāca paziņojums, ka Biseniecei (viņas meitas vārds ir Hanney) piešķirta izbraukšanas vīza.

Kad krievu tvaikonis Beloostrov, no Ļeņingradas nākdams ieradās Londonas Sarejas dokā, pāri klāja margām uz gaidītāju pūli raudzījās sirma dāma. Viņai mugurā bija izbālējis zils mētelis un galvā veca brūna filca cepure ar platu lenti, kāda bija modē pirms 20 gadiem. Beseniece, ieraugot krastmalā meitu, kuŗu viņa nebija sastapusi 16 gadus, slaucīja acis un māja ar roku. Bez tiešajām drāmas dalībniecēm aizkustināti bija arī daudzie desmiti korrespondenti un fotografi, kuŗi stundām ilgi bija gaidījuši ostā, lai piešķirtu Bisenieces atbraukšanai presē sensācionālu krāsu. Bet viņi diemžēl vīlās. Uz kuģa uzlaida vienīgi meitu un iekšlietu ministrijas ierēdni. Kad formalitātes bija nokārtotas, māte ar meitu, no kuģa tilta nokāpušas, iesēdās mašīnā. Uz preses pārstāvjiem pat nepaskatījās, tās devās projām. — Nākamā rītā laikrakstos tāpēc nekādas intervijas neparādījās, tikai samērā īsi apraksti par atbraukšanas faktu un daži foto uzņēmumi.

Pāris korespondentiem, kas mēgināja Biseniecі „ķert“ pa ceļam uz Londonu, tomēr bija veicies mazliet labāk. Tā „Daily Express“ pārstāvim Helsinkos bija izdevies piekļūt Beloostrovam, kad tas piestāja Somijas galvaspilsētas ostā. Kuģa virsnieks vispirms žurnālistam teicis, ka tādas Bisenieces — Hanney vispār nav tvaikoņa pasažieŗu skaitā. Bet korespondents nav apmierinājies ar šo atbildi. Viņš aizrādījis, ka ir iepazinies ar pasažieŗu sarakstu un tur redzējs minētās dāmas vārdu. Jūrnieks tad apsolījās Biseniecі dabūt. Pēc brītiņa atgriezies, viņš paziņojis, ka Bisenieces kabīne aizslēgta un viņa laikam izkāpusi krastā. Bet tad žurnālists redzējis uz klāja 8 metrus augstāk par viņu kādu vecāku dāmu sēžam atpūtas krēslā. Sekojusi „sakliegšanās“. Biseniece savu dzīvi aiz dzelzs aizkara raksturojusi tā:

„Mani pie dzīvības visu šos gadus turēja mana humora sajūta“. Kur viņa dzīvos, vai Anglijā pie meitas Helenas? To nevar vēl pagaidām pateikt. Varbūt Austrālijā pie otras meitas! — Tad pēkšņi pie margām pienācis mazs zēns. „Vai tu esi anglis?“ — jautājis žurnālists. ‚Jā — tas viņš esot. „Kur tavs tēvs un māte?“ Guļot savā kabīnē. Bet tad Biseniece paņēmusi zēnu pie rokas, un to aizvezdama projām, žurnālistam pateikusi, ka vairāk nekādi jautājumi atbildēti netikšot.

SIRMGALVE NO LATVIJAS IERADUSIES LONDONĀ

Lottija Bisenieka-Henneja, 70 g. v., 8. augustā ieradās no Latvijas Londonā. Atbraucēja ir Latvijas bij. sūtņa Lielbritanijā G. Bisenieka dzīves biedre. Sūtni Bisenieku baigajā gadā komūnisti deportēja. Lottija Bisenieka ir dzimusi angliete.

Bisenieku meita, Helēne, kas dzīvo Anglijā, 10 gadus izpūlējās, lai dabūtu savai mātei atļauju izbraukt no Latvijas uz Angliju. Tagad beidzot padomju valdība piešķīrusi sirmgalvei izbraukšanas vīzu. Viņa ieradās Londonā ar padomju kuģi Beloostrov. Ostā viņu sagaidīja meita, kuŗu tā nebija redzējusi 16 gadu.

„Daily Mail“ korespondentam Stokholmā arī bija īsa saruna ar veco dāmu, bet vienīgais „fakts“, ko viņš spējis uzzināt, bijis tas, ka Biseniece ilgojoties pēc angļu „kiperiem“ (siļķēm, kas speciālā veidā žāvētas)! —

Kad pēc ierašanās Londonā žurnālisti un fotografi aizjoņoja uz Vokingu, kur atrodas žēlsirdīgās māsas Helēnas nams, viņi atrada to noslēgtu. Klusās, mazās un pukēs iegrimušās ēkas kaimiņmāju iemītnieki zināja stāstīt, ka Biseniece devusies atvaļinājumā, un palika nenoteiktu laiku. Nevienam nebija zināma vieta, uz kurieni viņa kopā ar māti devusies.

(Nobeigums 4. lpp.)

NEMIERI DIENVIDKOREJĀ TURPINĀS

Dienvidkorejas prez. Singmans Rī „uz dažām dienām“ atliek savu starptautiskai pamiera pārraudzības komisijai izdoto izvākšanās ultimātu

Seulā. — Dienvidkorejas prezidents nekad nav bijis apmierināts ar pirms diviem gadiem parakstīto Korejas pamiera līgumu. — Rī nepārtraukti uzsver, ka komūnisti pamieru izmanto vienīgi savu bruņoto spēku stiprināšanai un Ziemeļkorejas tālākai nocietināšanai, lai tādējādi sagatavotos visas Korejas iekaŗošanai.

Pēdējos mēnešos Dienvidkorejas neapmierinātība ar pamiera līgumu ir galvenokārt vērsusies pret starptautisko pamiera pārraudzības komisiju, kuŗas pienākums būtu raudzīties, lai kā Ziemeļkoreja, tā arī Dienvidkoreja ievērotu Ženēvā parakstītā pamiera noteikumus. Pamiera pārraudzības komisijas dalībnieces ir 4 valstis: Zviedrija, Švcice, Polija un Čechoslovakija. Dienvidkorejā stacionētās Apvienoto Nāciju militārās vienības ir atbildīgās par šīs pamiera pārraudzības komisijas personāla drošību.

Pagājušā ziemā Dienvidkorejas valdība ar savas pretizlūkošanas sistēmas palīdzību bija noskaidrojusi, ka Ziemeļkorejā uzsākti milzu bruņošanās darbi, kas notiek tiešā saziņā ar Polijas un Čechoslovakijas pamiera pārraudzības komisijas locekļiem. Tai pašā laikā Dienvidkorejas valdība apvainoja poļus un čechus spiegošanā un sabotāžā Dienvidkorejas territorijā un pieprasīja, lai minētā komisija tiek atcelta un nekavējoties izvācas no Dienvidkorejas.

Šveices un Zviedrijas pamiera pārraudzības komisijas pārstāvji kādā savā jūlija mēneša ziņojumā zināmā mērā atbalstīja Dienvidkorejas apvainojumus pret komūnistiem, apstiprinot pēdējo pārkāpumus pamiera līguma noteikumu neievērošanā.

Pirms vairāk kā vienas nedēļas, sekojot kādai prezidenta Rī runai, kuŗā pēdējais atkārtoti pieprasīja pamiera pārraudzības komisijas pārstāvju izvākšanos no Dienvidkorejas, vairākās pilsētās sākās atklātas demonstrācijas pret kom. pārstāvjiem. Saniknoti pūļi uzbruka pamiera pārraudzības kom. mītnēm piecās Dienvidkorejas pilsētās, un, tikai iejaucoties amerikāņu militārai policijai, komisijas pārstāvjem izdevās paglābties. **Inčonā demonstrācijās piedalījās vismaz 5000 cilvēku, Pusānā 10.000, Kangnungā 3000. Vienas nedēļas laikā demonstrācijās ievainoti apmēram 45 amerikāņu policisti un kādi 100 korejieši. Dienvidkorejas valdība nemēģināja iejaukties, lai nemierus apturētu.** Prezidents Rī satraukumu vēl tikai sakāpināja, paziņodams, ka pamiera pārraudzības komisijas pārstāvjiem jāatstāj Dienvidkorejas territorija līdz 13. augusta pusnaktij, uzsverot, ka viņa valdība nevar uzņemties atbildību par savas tautas rīcību; tautas gribas izpausme nav apturama.

Kad pienāca pusnakts stunda un not. brīdis, amerikāņi apsargādami pamiera pārraudzības komisijas pārstāvjus, bija sagatavojušies uz visļaunāko, tomēr nekas tāds nenotika. Izrādījās, ka prezidents Rī savu ultimātu uz dažām dienām bija pagarinājis, tā izvairoties no asins izliešanas, kas būtu bijusi nenovēršama, dienvidkorejiešu pūlim uzbrūkot amerikāņiem, kuŗu uzdevums ir komisijas pārstāvju apsargāšana.

Pagarinot savas valdības ultimātu, prezidents Rī aicināja demonstrantus izvairīties no saskares ar amerikāņu kaŗavīriem, bet turpināt savas demonstrācijas,“ tik ilgi, kamēr vien pamiera pārraudzības komisijas pārstāvji nav izvākušies no mūsu zemes.“ Prezidents rūgti aizrādīja, ka viņš nekad nebūtu domājis, ka „amerikāņi varētu aizstāvēt komūnistu spiegus un pagriezt savus ieročus pret mums.“

PROF. P. LEJIŅŠ DODAS UZ EIROPU

ALAs centrālās valdes pr-dis prof. P. Lejiņš šinīs dienās dodas uz Eiropu, kur kā ASV valdības delegāts piedalīsies AN Noziegumu apkaŗošanas kongresā, kas notiks Ženēvā no 22. augusta līdz 3. septembrim. Pēc tam profesors piedalīsies 3. starptautiskajā kriminālogu kongresā Londonā.

Uzturoties Eiropā prof. P. Lejiņš, paredzējis tikties ar dažiem latviešu vadošajiem sab. darbiniekiem, lai pārrunātu sadarbības aktuālos jautājumus. Paredzams, ka Ņujorkā profesors atgriezīsies ap 20. septembri.

PAD. SAVIENĪBA SOLA SAMAZINĀT BRUŅOTOS SPĒKUS

VISPĀRĒJAM SASPĪLĒJUMAM PASAULĒ MAZINOTIES, PADOMJU SAVIENĪBA NOLĒMUSI SAMAZINĀT SAVUS BRUŅOTOS SPĒKUS 640.000 VĪRU APMĒRĀ

Maskavā. — Padomju Savienības ziņu aģentūra TASS Maskavā paskaidro, ka starptautiskajam saspīlējumam mazinoties, Padomju Savienības valdība nolēmusi samazināt savus bruņotos spēkus 640.000 vīru apmērā. Šais skaitļos ietilpst ne tikai kā armija, bet arī kaŗa flote. Padomju Savienības bruņoto spēku īstais lielums nevienam nekad nav bijis zināms. Bet arī tagad, pēc Maskavas paziņojuma par gatavošanos samazināt savus bruņotos spēkus, Vašingtonas lietpratēji paskaidro, ka Padomju Savienībai zem ieročiem būs daudz lielāks kaŗavīru skaits nekā Savienotajām Valstīm vai Ziemeļatlantijas organizācijai. Maija mēnesī, kad Padomju Savienība pirmo reizi izrādīja vēlēšanos sadarboties ar Rietumiem atbruņošanās jautājumā, krievi nāca ar priekšlikumu samazināt Padomju Savienības, Sav. Valstu un komūnistu Ķīnas armijas līdz 1,5 milj. vīriem, Anglijai un Francijai tai pašā laikā atstājot 650.000 lielas armijas. Pašreiz gaidāmā Padomju Savienības bruņoto spēku samazināšana tomēr ne ar ko nenorāda, ka komūnisti būtu gatavi sekot paši savam atbruņošanās priekšlikumam.

Sakarā ar gaidāmo atbruņošanos TASS ziņoja sekojošo: „Notikumu attīstība pēdējā laikā un jo sevišķi četru lielvalstu valdību galvu Ženēvas konferences rezultāti ir pierādījuši ,ka līdzšinējā starptautiskā saspīlējumā ir iestājies zināms atslābums. Lai šo atslābumu turpinātu un lai nodibinātu savstarpēju uzticību tautu starpā, padomju valdība ir nolēmusi līdz 1955. gada 15. decembrim samazināt Padomju Savienības bruņotos spēkus 640.000 vīru apmērā.“

Padomju Savienības atbruņošanās žestam nav nekādas tiešas praktiskas nozīmes. Atskaitot vienīgi, ka tas var sākt izģērbt Rietumu armijas. Pārbaudītiem skaitļiem trūkstot, Ziemeļatlantijas organizācijas militārie lietpratēji kādā savā šī gada janvāra sēdē, balstoties uz visiem iespējamiem datiem, nāca pie atzinuma, ka Padomju Savienībai, Padomju Savienības satelitiem un Austrumvācijai kopā pašreiz zem ieročiem ir vairāk kā 6 milj. vīri. Padomju Savienības mobilizācijas sistēma Rietumu militāristu uztverē ir tik efektīga ,ka 30 dienu laikā krievi var iesaukt un apbruņot vēl 400 divīzijas. Tas būtu apmēram 4 reizes vairāk, kā krieviem spētu pretī stādīt Eiropas sabiedrotie. (Eiropas sabiedroto spēkos šai gadījumā, protams, netiek ieskaitīta Sav. Valstu armija). Cik zināms, tad Padomju Savienībai pašreiz ir ap 180 divīziju pilnīgā kaujas gatavībā. Sešdesmit no šīm divīzijām atrodas Eiropas Krievijā, 42 Austrumvācijā, 26 Padomju Savienības dienvidos, 17 Viduskrievijā un apmēram 35 krievu divīzijas atrodas Tālajos Austrumos. Vadoties ar tiem pašiem Ziemeļatlantijas organizācijas publicētiem datiem, Pad. Savienības gaisa spēkiem ir apmēram 20.000 modernas kaŗa lidmašīnas, kas iedalītas 18 gaisa armijās. Apmēram tikpat liels lidmašīnu skaits atrodas rezervē.

Vājākā Padomju Savienības bruņoto spēku daļa ir kaŗa flote — tikai ap 700 kuģu. Bet, 350 — 400 no šiem kuģiem ir zemūdenes. Pašreizējām zemūdeņu būvēšanas tempam turpinoties, Padomju Savienībai dažu gadu laikā būs vairāk zemūdeņu, nekā bija vācu kaŗa flotei tās Otrā pasaules kaŗa labākajos gados. Līdz 1957. gadam krievi savu zemūdeņu floti cer noapaļot uz 500.

Aviācijā spēku samērs jau ir gandrīz vienāds. Lidmašīnu skaits kā Padomju Savienībai, tā Sav. Valstīm ir apmēram 40.000, kamēr miera laikā amerikāņi ražo 9000, bet Padomju Savienība 15.000 jaunas lidmašīnas gadā. Kaŗa gadījumā Sav. Valstu lidmašīnu rūpniecības potenciāls tomēr ir lielāks nekā krieviem, kas izskaidrojams ar nesalīdzināmi modernāko Sav. Valstu rūpniecību.

SARUNAS AR PEKINGU

PĒC CERĪBU PILNA SĀKUMA — BEZCERĪGS TURPINĀJUMS

Ženēvā. — Kamēr Padomju Savienības atbruņošanās plāni izplata jaunu siltuma vilni Eiropā un Sav. Valstīs, kādā nelielā konferences istabā Ženēvā sāk kļūt nepatīkami vēss. Temperātūrai krītoties, sāk zust sākumā radītās cerības, ka tiešās sarunas Pekingas un Vašingtonas pārstāvju starpā varētu beigties ar panākumiem. Tiešās sarunas ar Sav. Valstīm, kuŗu sākums meklējams Čuenlaja izteicienos Āzijas — Afrikas konferencē Bandungā un ko vēlāk labvēlīgi ietekmēja Anglija un Indija, sākās astoņas dienas pēc četru lielvalstu valdību galvu konferences.

Sarunu dalības maksu komūnistu Ķīna nokārtoja bez kavēšanās. Jau pirmās sēdes laikā Pekingas pārstāvis Vangpingnans paziņoja, ka atbrīvotie amerikāņu lidotāji atrodas ceļā uz Hongkongu. Pēc 32 mēnešu pavadīšanas Ķīnas komūnistu cietumos amerikāņi beidzot atgriezās. Bet tas nebūt nenozīmēja, ka arī konferences laikā Pekinga ir nolēmusi sadarboties. Sarunas, kas jau ir ilgušas divas nedēļas, vēl līdz šim nav devušas nekādus rezultātus.

Tā kā par lidotāju atbrīvošanu sūtņiem Džonsonam un Vangpingnanam Ženēvā nebija vairs jārunā, tad abas puses nekavējoties varēja ķerties pie nākamā darba kārtības jautājuma: abpusējas civīlistu atbrīvošanas. Komūnistu Ķīnā pašreiz atrodas tiešā vai netiešā apcietinājumā 40 amerikāņu civīlisti, kam nedod izbraukšanas tiesības. Tai pašā laikā Sav. Valstīs ar Ķīnas nacionālistu pasēm atrodas kādi 4000 ķīniešu, vairākumā studenti. Korejas kaŗa laikā vēl 124 ķīniešu studentiem tika paziņots, ka Savienotajās Valstīs iegūto techniskо zināšanu dēļ viņiem pagaidām jāpaliek ASV. Pavasarī Sav. Valstu valdība šo rīkojumu atcēla. 75 studenti izteica vēlēšanos atgriezties, no tiem tikai 35 aizbrauca. Pārējie var braukt, kad vien viņi grib, bet, kā redzams, braucēju nav.

Sav. Valstis līdz šim komūnistu prasību ir noraidījušas, jo to pieņemt nozīmētu atzīt komūnistu Ķīnas valdības autoritāti pār visiem tiem Sav. Valstīs dzīvojošiem ķīniešiem, kas vēl nav ieguvuši amerikāņu pavalstniecību. Kā zināms, šo 4000 ķīniešu starpā maz ir tādu, kas atzīst komūnistus, vairums joprojām ir lojāli Čangkaišekam.

JO TĀLĀK, JO TRAKĀK

Sav. Valstu gaisa spēki aicina Padomju Savienības izlūklidmašīnas izmantot līdz šim rūpīgi apsargātos amerikāņu lidlaukus.

Sanfrancisko. — Savienoto Valstu ģen. Eizenhauera priekšlikums apmainīties militāriem plāniem ar Pad. Savienību, kas Ženēvas konferences laikā atstāja Bulgāņinu mēmu, bet vēlāk Maskavā izsmīdināja visu augstākās padomes prezidiju, vēl vienmēr tiek sviests krieviem acīs. Ja vien Pad. Savienība maina savus uzskatus un izsaka gatavību apmainīties militāro novietņu plāniem, Savienoto Valstu gaisa spēki būtu gatavi apkalpot Padomju Savienības izlūklidmašīnas, kas tādā gadījumā fotografētu Sav. Valstu militārās novietnes

ĪRU NACIONĀLISTI TERRORIZĒ ANGLIJU

SAKARĀ AR ĪRU NACIONĀLISTU UZBRUKUMIEM VAIRĀKĀM ANGĻU ARMIJAS IEROČU UN MUNICIJAS NOLIKTAVĀM ANGLIJAS VALDĪBA PALIELINĀJUSI SARDZI KARALIENEI ELIZABETEI II UN MINISTRU PREZIDENTAM ĪDENAM

Londonā. — Pēdējās dienās Anglijā pieaudzis uztraukums sakarā ar fanātiskās īru nacionālistu organizācijas IRA darbību. IRAs kustība ir aizliegta ne tikai Anglijā, bet arī Īrijas republikā, kuŗas vārdā fanātiķi strādā. Pagājušā nedēļā īru nacionālisti ielauzās vairākās angļu armijas ieroču un municijas noliktavās, piesavinoties zināmu daudzumu automatisko ieroču, šauteņu un municijas. Līdz šim apcietināti trīs IRAs kustībai piederīgi īri.

Īru nacionālistu aktīvitātes dēļ angļu Skotlendjards ir bijis spiests palielināt sardzi Balmorālas pilij Skotijā, kur pašreiz uzturas Anglijas karaliene ar savu ģimeni. Policijas papildspēki nosūtīti arī uz Hampšairu, kur savās lauku mājās atvaļinājumu pavada Anglijas ministru prezidents Īdens ar kundzi.

KOMPONISTS UN DIRIĢENTS
VOLDEMĀRS LINDE
13. augustā traģiskā nāvē šķīries no savas tautas
Dziļā cieņā un skumjās
DV KANADAS VALDE

LATVIJA

> Draugi grib mūs asimilēt,
> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

„SMAIDU" KONFERENCES SEKAS NĀKOTNĒ

J. GRODNIS

Ženēvas konference atšķiras no iepriekšējām ar to, ka ar smaidiem, laipnībām un komplimentiem tā sākās un arī beidzās.

Mazā cilvēka acīm raugoties, rodas nesaprašana: Par ko viņi smaidīja? Kas tad īsti ir panākts? — Ne vienā jautājumā taču netika panākta vienošanās, ja neskaita vienošanos par pārrunājamo jautājumu kārtību.

Pārdomājot un analizējot visus notikumus Ženēvā, jāsecina, ka šiem smaidiem var būt neparedzami bēdīgas sekas un tie draud nākotnē pildīt izmocītās cilvēces asarām un asinīm lielas straumes. Ja Kremļa varenie smaidīja, tad tie arī zināja, par ko tie smaida un kam tiem bija jāsmaida. Turpretī Rietumu likteņu veidotāji smaidīja tikai aiz tīrā naivuma.

Pieskaroties tuvāk trīs pārrunājamiem jautājumiem (Vācijas apvienošana, Eiropas drošības sistēma un atbruņošanās), tie visi liekas tik humāni, ka nekādas briesmas naivo acīs nerada.

Vācijas apvienošana ar „brīvām vēlēšanām" varētu notikt tikai pēc Polijas 1945. g. parauga, kad poļu Ļublinas valdība ieradās Varšavā sarkanās armijas tanku un durkļu pavadībā un no Jaltas noliguma pamata pieaicināja „sadarboties" Mikolaičiku no poļu eksilvaldības Londonā. Vācijā tādas vēlēšanas varētu izkārtot Grotevols, Piks un Ulbrichts, tautas milicijas tanku un durkļu pavadībā, pieaicinot no Bonnas pārīs „Mikolaičikus". Patiesi Vācijas apvienošanas gadījumā vara un tanī liela loma būs piešķirta Vācijas armijai. Bez šaubām, vācu tauta savās sirdīs jūt un saprot Vācijas apvienošanu kā visas vācu territorijas apvienošanu. Tā Vācija nekad nesamierināsies ar tagadējām Neisas-Oderas robežām un nesauks Koenigsbergu par Kaļiņingradu.

Eiropas drošības sistēmas jautājums ir problēma, kas sevī slēpj vislielākās briesmas nākotnē. Šī plāna autors ir Kremlis, un tas radās jau Maļenkova laikā ārlietu ministru konferencē Berlīnē. Tad Rietumi to uzskatīja par nediskutējamu, bet šodien par to jau runā. Kremļa plāns ir vienkāršs un skaidrs: Izraidīt spēcīgāko pretinieku no Eiropas, likvidēt tā bazes Eiropā un pašam NATO vietā radīt jaunu Eiropas drošības sistēmu, līdzīgu tagadējo satelītu valstu aizsardzības organizācijai, tikai plašākā apmērā. Vilks būtu panācis gana un suņa padzīšanu no pats uzņemtos aitu sarga lomu. Cerēsim, ka Rietumu politikas vadītāji nebūs tik smagi cietuši saprāta ziņā.

Runājot par drošībām un garantijām, ir vēl bīstamāku plānu Ženēvā nāca Idens. Kādas tad drošības garantijas Idens piedāvāja Kremlim Ženēvā? — Par Vācijas apvienošanu Idens piedāvāja drošības garantijas Pad. Sav robežām.

Katrs bērns saprot, ka Kremļa varas robežas beidzas ar dzelzs aizkaru. Šādu drošības garantiju piedāvājums no Idena mutes neapšaubāmi nozīmē Baltijas valstu un visu Balkānu valstu nokorroborēšanu uz Kremļa vārda uz visiem laikiem. Tādēļ pilnīgi saprotams, ar kādu interesi Kremļa varenie uzņēma šo Idena plānu.

Atbruņošanās jautājumā pasauli esot pārsteidzis prezidents Eizenhauers, piedāvādams Bulgāņinam apmainīties noslēpumiem un militāriem plāniem savā starpā. Tā bija vienīgā vieta visā konferences laikā, kad Kremļa varenie patiesi pasmaidīja. Ja Kremlim ASV noslēpumi, militārie plāni un to militārais spēks nebūtu labāki zināms nekā pašam Eizenhaueram, tad Trešais pasaules karš būtu jau sen izkarots. Eizenhauera domā, ka pēc Trešā pasaules kara nebūs ne uzvarētu, ne uzvarētāju, bet Kremlis šodien zina, ka pie pašreizējiem spēku samēriem un apstākļiem uzvarētāji būtu Rietumi.

Ženēvas konference beidzās ar lieliem panākumiem Kremļa pusē un neparedzamiem zaudējumiem brīvās pasaules nākotnē. Kremlis brauca uz Ženēvu nevis ar nolūku vienoties par kaut ko, bet gan izlīgt, bet brauca pārbaudīt savas viltīgās politikas taktikas funkcionēšanu. Tam nolūkam tas bija gatavojies līdz pilnībai, nežēlojot smaidus, laipnību un neaizmirstot pat tādu ēsmu kā ordeņoto maršalu Žukovu paņemt līdzi. Ja prez. Eizenhauers ar Idenu nebūtu piedāvājuši nekādas koncesijas, arī tad Kremļa varenie ar patiesu prieku varēja atgriezties mājās kā uzvarētāji. Tie panāca tieši to, ko vēlējās. Tie pārliecināja Rietumus par Kremļa „miermīlību", par „miera labo gribu". Kremlis ieguva laiku. Laiks tam visnepieciešamākais. Pārējais nāks pats par sevi. Kremlis ieguls pārtiku, lai varētu kāpināt un izpildīt savus bruņošanās plānus.

Pekinga atbrīvoja 11 amerikāņus, lai iegūtu tiesību „labai miera gribai" un lai iegūtu Formozas šaurumus māņas salas, kā arī miksitu sēdekli Apv. Nāc. Aizmirsti ir miljoniem komūnistu cietumos un verdzības nometnēs ieslodzītie. Aizmirstas apspiestās tautas, aizmirsti principi un deklarācijas.

Kremlis kļūs gadu pēc gada spēcīgāks. Trešais pasaules karš ir un paliek komūnistu mērķis. To izraisīs tā pati vara, kas šodien radījusi baiļu teoriju, ka pēc 3. p. kara „nebūšot ne uzvarētāja, ne uzvarēto."

Cik smags būs kristīgās pasaules upuru trauks, par to lai lemj Dievs. Bet vēstures un morāles priekšā atbildīgi būs tagadējie politikas noteicēji. Šodien vēl ir laiks saprātīgas cilvēces upuru nākotnē, ejot citus saprāta un godalības ceļus, soli pa solim būt vājāko pretinieku atpakaļ. Rīt un parīt pēc gadiem varbūt būs jau par vēlu.

STACHANOVIEŠU DARBS

Kā ziņo Kanadas prese, Kanadas ministru kabineta loceklis, zvejniecības ministrs Džems Sinklers, kas pašlaik apceļo pilso pasauli un ceļoja Krievijā, cietis smagā nelaimes gadījumā, ceļojot kādu sauso doku, Tālo Austrumu ostas pilsētā Petropavlovskā, Kamčatkā. Stachanoviešu celtās kāpnes sabruka zem smago Kanadas viesu — Sinklera un viņa palīga Allstera Frāzera svara... Sinkleram lauzta mugurkaula skriemelis, viegli cietis Frāzers. Novēlam abiem Kanadas politiķiem, kas tik smagi cietuši mierīgās koeksistences frontē, ātru izveseļošanos, lai tie var turpināt ceļu uz Sarkano Ķīnu, no kurienes pēc atgriešanās ieteicot turēt acis vaļā, lai viņu ceļojuma rezultātā tie politiski nebūtu cietuši sev nodarīt, varbūt, vēl lielākus bojājumus, izdarot līča pakalpojumu visai Kanadas valstij... -nus

Sv. Pāvila draudzes māc. H. Kušķis Montreālā salaulājis DV Montreālas nod. biedri Alfrēdu Skujiņu ar Ivonnu Cimmermani. Uzņēmumā jaunais pāris pēc laulībām

Baltijas tautu krusts Riodežaneiro

Katoļi no visas pasaules bija ieradušies 36. starptautiskajā eucharistiskajā kongresā, kas notika Brazīlijas galvaspilsētā Riodežaneirā no 18. līdz 24. jūlijam. Kongresā piedalījās arī Latvijas, Lietuvas un Igaunijas delegācijas. Kongresam bija izteikts antikomūnistisks raksturs.

Kongresa vieta bija izraudzīta ārpus pilsētas, jūras krastā. Tur bija uzcelts liels altāris, pie kura varēja nokļūt pa kāpnēm, kas stiepās 200 metru platumā. Par sanāksmes grandiozajiem apmēriem liecināja apmeklētāju daudzums — tuvu pie miljona. Dalībnieku vajadzībām ierīkoto solu kopējais garums bija 118 kilometru. Bez tam ievērojamiem viesiem bija novietoti vēl vairāki tūkstoši krēslu. Visu kongresa laiku laukumā plīvoja dažādo nāciju karogi, to skaitā arī 3 Baltijas valstu. Krēslai metoties laukumu apgaismoja neskaitāmi prožektori. Brazīlijas kaŗa flote, bija ieradusies kongresa laukuma tuvumā, vakarā sarīkoja uguņošanu. Lidotāji no gaisa kaisīja skrejlapas, kuŗu saturs bija pretkomūnistisks.

Atklāšanas dienā uz laukumu devās svētceļnieku grupas, kas stundām ilgi vijās caur Riodežaneiras ielām. Ārvalstu delegācijas soļoja gājiena priekšgalā. Baltiešu grupas rotāja tautu meitas nacionālos tērpos. Latviešu grupas priekšgalā viena tautu meita nesa Latvijas karogu. Latvijas delegācijai virzoties pa ielām, skatītāji ielas malās sauca „Viva Lettonia" (Lai dzīvo Latvija). Tāpat apsveica arī Lietuvas un Igaunijas delegācijas. Atklāšanas ceremonijas svarīgākā daļa bija pāvesta bullas nolasīšana. Ļaužu masas sastinga klusumā. Pa skaļruņiem to pārraidīja visā pilsētā, tā ka to varēja dzirdēt arī pilsētā palikušie.

Svarīga loma kongresā bija ierādīta aizlūgumam par apspiestām tautām aiz dzelzs priekškara. Katras apspiestās tautas delegācija atnesa pie altāra savu krustu. Baltijas tautām bija viens kopējs krusts. Tas bija 5 metri augsts ar uzrakstiem Lietuva, Latvija, Eesti un nacionālām krāsām. Baltijas tautu krustu nolika altāra tuvumā. Pie tā nostājās goda sardzē 2 latvietes, divas lietuvietes un divas igaunietes tautas tērpos. Pie krusta notika aizlūgums portugāļu valodā, ko turēja lietuvietis, latviešu un igauņu pārstāvji, katrs savā valodā. Pa ceremonijas laiku uz Baltijas valstu krustu bija vērsta prožektoru gaisma.

Kongresa laikā notika dažādas apspriedes un dievkalpojumi, pie kam katrreiz tika pieminētas Baltijas valstis kā komūnisma pirmie upuri.

ASV aiziet par tālu

Harolds Stasens, galvenais atbruņošanās plānotājs Sav. Valstīs, sāk uztraukt angļu politiķus. Pēc angļu domām Sav. Valstis ar savu atbruņošanās plāniem aiziet par daudz tālu, par daudz tuvojas Padomju Savienības prasībām.

Laiki mainās. — Ja mūsu tēvu ēvi savā laikā būvējoties un „mūvējoties" visu nesa uz pleciem, tad šodien to visu veic modernā technika. Kā tas uzņēmumā redzams Sidrabenē, pārvietojot baļķus no viena nometnes gala uz otru, torontietis Ķuze izlieto „sapru techniku" — sēdot uz vieglās mašīnas jumta un motora pārsedzes. J. Līgera uzņ.

LATVIEŠU JAUNATNES DIENAS ZVIEDRIJĀ

VĒSTULE NO STOKHOLMAS

Tā bija Daugavas Vanagu Zviedrijas organizācijas ierosme: Zviedrijā rīkot jaunatnes dienas. Šā gada jūnija sākumā pulcējās kopā jaunatnes organizāciju, citu biedrību jaunatnes sekciju un jaunatnes grupu pārstāvji: Jaunekļu Kristīgā savienība, Studentu novads, DV jaunatnes sekcija, jaunatnes grupas no Upsalas, Vesterosas, Eskilstūnas, Gēteborgas. Savus nodomus jaunatnes dienu rīkotāji izsacīja publicētajā aicinājumā: „Runājot par latviešu jaunatni emigrācijā, ir jāievēro daudzu agrāk nebijušu faktoru eksistence, vispirmām kārtām Rietumu dzīves formu un atziņu ietekme un šajā vidē gūtie vērojumi. Bet šie jaunie apstākļi, kādos jādzīvo latviešu jaunatnei trimdā, nebūt nenozīmē, ka šī jaunatne ir mazāk latviska, jo arī latviskais ir Rietumu kultūras dzīves variācija.

Bieži vien ļoti nelabvēlīgos apstākļos jaunie latvieši arī tagad turpina savu priekšgājēju tradicijas. Tāpat kā pirms Latvijas republikas dibināšanas, arī tagad latviešu jaunatne studē to zemju augstskolās, kur viņi atraduši patvērumu kā politiskie bēgļi. No visām brīvās pasaules malām pienāk ziņas par latviešu jaunatnes sekmēm skolās, universitātēs un ikdienas darbā. Nacionālos pasākumos, sarīkojumos, atceres dienās latviešu jaunatne ir bijusi aktīva politiskā ziņā, starptautiskās sanāksmēs vēršot Rietumu politiskās jaunatnes uzmanību uz briesmām, ko nes komūnistiskā diktatūra.

Tālāk uzsaukumā teikts, ka latviešu jaunatnei trūkst tikai vienas lietas — pašas latviešu jaunatnes kopības. Jaunie latvieši ir izkaisīti pa visu pasauli, satikties, iepazīties ir ļoti grūti, tāpat kopīgi strādāt un kopīgi priecāties. „Bet šī faktiskās sastapšanās un iepazīšanās iespēja ir pilnīgi nepieciešama, lai varētu uzturēt dzīvu piederības sajūtu. Uzturēt dzīvu kontaktu savas nacionālās grupas robežās vienīgā iespēja ir — meklēt ceļus tiešā, dzīvā kontakta radīšanai ar konkrētiem pasākumiem, kas kopā pulcinātu latviešu jaunatni."

Tā ir izsacīti Zviedrijas jaunatnes dienu rīkotāju nodomi, kuŗu iedzīvināšanai pieminētajā jūnija sanāksmē tika ievēlēta sadarbības komiteja — jaunatnes dienu sarīkošanai

Jaunatnes dienas noliktas uz 10. un 11. septembri, Stokholmā. Visi organizācijas darbi ir tikai pašu jaunatnes pārstāvju rokās, tāpat arī mūzikāli - literāro priekšnesumu programmas, turpretim vecākās paaudzes pārstāvji aicināti nolasīt jaunatnes dienām piemērotus priekšlasījumus (prof. A. Aizsilnieks).

Sadarbības komitejas priekšsēdis (DV centrālās revīzijas komisijas loceklis Imants Freimanis) apbrauca aizsniedzamās Zviedrijas pilsētas, kur kopā saaicināja jauniešu pārstāvjus, tos uz vietām iepazīstinādams ar jaunatnes dienu sarīkošanas nodomu, programmu, un visur atsaucība bijusi iepriecinoši dzīva un patiesa. Tādēļ rīkotāji cer, ka Jaunatnes dienas izdosies un būs ievadīts viens no trimdas svarīgākiem darbiem: jaunatnes piesaistīšana latviešu nacionāliem centieniem un darbam Latvijas brīvības labā.

Ligitu Ozoliņu ar Viesturu Brantu 6. augustā salaulāja māc. A. Čops sv. Andreja baznīcā Toronto.
Foto A. Jānītis

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, MONTREAL, P.Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Vispasaules skautu džamborejā

Notiks pavisam 32 dievkalpojumi, bet īpašs dievkalpojums — 33. — paredzēts latviešu luterāņiem, svētdien, 21.aug. pl. 3, kuŗu vadīs skautu māc. A .Lūsis. Šo dievkalpojumu apmeklēt lūgti visi latvieši, nometnes viesi.

JAUNEKĻU KRISTĪGĀS SAVIENĪBAS 100 GADI

Šī gada 22. augustā Jaunekļu kristīgā savienība (saīsināti JKS, angliski YMCA) svin 100 gadu pastāvēšanas svētkus. Galvenās svinības un plaša delegātu konference notiek Parīzē no 12.-23. augustam, bet atceres akti visās pasaules malās, jo JKS ir izvērtusies par vispasaules organizāciju.

Kas tad ir JKS? Tā ir kristīgu jaunekļu savienība savstarpējai palīdzībai un kopējam darbam, sava gara, miesas un prāta spēju attīstīšanai un kalpošanai saviem tuvākiem, tautai un cilvēcei Jēzus Kristus mācības garā.

Kā šī organizācija radās? Organizācijas pirmsākumi meklējami jau pagājušā gadu smteņa pirmajā pusē, kad sāka dibināties pirmie jaunekļu pulciņi, lai kopīgi nodotos Bībeles studijām un Kristus mācībām, kā arī lai palīdzētu citiem jaunekļiem vadīt dzīvi Jēzus Kristus mācību garā. Šādi jaunekļu pulciņi dibinājās Anglijā, Vācijā, Šveicē, Francijā, Holandē, Beļģijā, Kanadā, ASV u. c. Sākumā šiem pulciņiem bija šauri lokāls darbības lauks, bet tad radās aizrautīgs un tālredzīgs jauneklis, kas nāca ar ierosinājumu apvienot pa visām zemēm izkaisītos pulciņus vienā kopīgā organizācijā. Tas bija 23 g. vecais bankas ierēdnis Šveicē — Henri Dunant, kas vēlāk kļuva par pasaules slavenību kā Sarkanā Krusta dibinātājs un Nobeļa miera prēmijas pirmais saņēmējs. Viņa ierosmē 1855. g. 22. augustā Parīzē sapulcējās 98 dedzīgi jaunekļi no 8 valstīm un nodibināja jauno vīriešu kristīgo savienību vispasaules mērogā. (Jauno sieviešu kristīgā savienība nodibinājās vēlāk). Izstrādāja kopīgu darbības platformu, kas pazīstama kā Parīzes baze ar sekojošu tezi: „Es atzīstu Jēzu Kristu par savu Kungu un Pestītāju, kā tas rakstīts svētos rakstos, savās domās un savā dzīvē gribu būt viņa sekotājs un gribu palīdzēt jaunatnei rast ceļu uz Viņa valstību."

Sākotnēji mazā JKS pagājušos 100 gados ir izveidojusies par plašāko pasaules organizāciju, kas šobrīd aptveŗ jau 76 valstis visos pasaules kontinentos, ar vairāk kā četriem miljoniem biedru. Tā ir organizācija, kas cauri visiem mutuļojošiem laikiem, asiņainajiem kaŗiem, rašu saspīlējumiem, šķiru cīņām un reliģiskām pārgrozībām ir augusi un papalašinājusi savus uzdevumus kristīgā un morālā garā.

Vispasaules Jaunekļu kristīgā savienībā kā locekļi ietilpst it visas atsevišķo tautu nacionālās JKS. Arī latviešu JKS. Nacionālās JKS vada nacionālās centrālās valdes. Latviešu JKS centrālās valdes priekšsēde pašreiz ir ģenelāļa Dankera kundze, bet nacionālais sekretārs ir A. Ludriksons.

Pie iestāšanās latviešu JKS katram loceklim jānodod svinīgs solījums, kurā jāapsolās ne vien turēties pie Parīzes bazē izteiktās tezes, bet arī pie īpatni nacionāliem pienākumiem, starp kuŗiem minēta arī šāda apņemšanās: **„Pāri visam šinī pasaulē es mīlu savu tautu un tēvzemi Latviju. Tām uzticīgs palikdams, es kopju savu tēvu valodu un svēti glabāju savas tautas tikumus un tradicijas. Kur un kā vien spēdams, es cīnos par savas tautas atpestīšanu, pārliecībā, ka piedzīvošu Latvijas brīvības dienu un pārnākšu dzimtajā zemē, lai palīdzētu tai celties atjaunotā labklājībā un laimē."**

Savā jubilejas dienā Jaunekļu kristīgā savienība ar gandarījumu var atskatīties uz pagājušiem 100 gadiem un ieiet otrā gadsimtā ar pārliecību, ka viņas darbs ir dziļi nozīmīgs un nāk par lielu svētību pasaules tautām. **Raits Ritums.**

KANADĀ

TORONTO

● Pagājušā nedēļā nelaimes gadījumā smagi cietis 58 g. v. Fricis Lagzdiņš. Braucot no darba mājās L. Dundas ielā izkāpis no tramvaja un gar vagona priekšgalu steidzies pāri ielai, kur tam uzdrāzies virsū garām braucošais autobuss. Slimnīcā konstatēts, ka Lazdiņam lauztas ribas un satriekts viss ķermenis, veselības stāvoklis ļoti smags.

● No LPB Kanadas kopas valdes darba apstākļu dēļ atlūgusies M. Krone-Balduma.

● Latviešu stenda organizēšanas priekšdarbi Kanadas nacionālai izstādei norit sekmīgi. Kā LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne paskaidro, tad Toronto latviešu organizācijas seko aicinājumam un iesūta solītos ziedojumus naudā.

Latviešu daiļamatnieku apvienības priekšsēdis mākslinieks H. Mercs informē, ka daiļamatnieku atsaucība ir dzīva un iesūtīts jau ap 100 darbu. Izstādei izraudzīs 40 labākos darbus. Audumu nozarē darbus iesūtījuši — A. Dzērvīte, L. Lūse, O. Mežule, A. Saksone un K. Sīlis, keramikā — L. Treimane, kokā — H. Mercs un V. Reinholds, sudrabā A. Gugāns, A. Ķivlenieks, E. Šēnbergs, bet zīmējumus uz koka iesūtījis H. Zichmanis.

Darbus iesūtījuši arī vairāki nebiedri.

ST. KATARĪNES

● Pirmās eksternās sacensības māla baložu šaušanā ar medību (skrošu) bisēm šeit rīko vietējais latviešu Mednieku - makšķernieku klubs. Tās notiks sestdien, 20. augustā, pulksten 1-os dienā skaistajā Effigham Picnic parkā. Sacensības būs individuālas un biedrību grupām (pa četri grupā). No katras biedrības varēs piedalīties tikai viena grupa. Individuālo šāvēju skaits nav ierobežots. Sacensības noritēs pēc bij. Latvijas mednieku biedrībās pieņemtiem noteikumiem. Municija (12 kal.) pret samaksu tiks izsniegta uz vietas. Labākie indiv. šāvēji un labākā grupa saņems balvas, kuŗas izdalīs plkst. 9.00 vakarā turpat, klubа rīkotos gadskārtējos Zaļumsvētkos, kuŗiem sākums plkst. 7.00 vakarā. Sacensību un zaļumsvētku vieta — Effingham Picnic parks viegli sasniedzams; tas atrodas apm. 5 jūdzes no St. Katarīnes, izbraucot no pilsētas pa Pelham Rd.. Pie tā liels auto parks. Viesi gaidīti no tuvienes un tālienes un, baudot mednieku un makšķernieku viesmīlību, tie varēs priecāties un dejot pie latviešu pūtēju orķestra skaņām skaistajā parkā, kuŗš būs apgaismots.

Dalības maksa individuālās sacensībās $2 no katra. Pēc šaušanas sacensībām pl. 7.00 p. p. turpat notiks zaļumu svētki ar labāko šāvēju godalgošanu. Spēlēs latviešu orķestris. Ieejt $1,-. H. Gr.

HAMILTONA

● Svētdien, 21. augustā pl. 11.00, Hamiltonas latviešu draudžu un organizāciju kopīgs izbraukums uz Moores farmu Kaledonijas tuvumā ar kopīgu dievkalpojumu un sekojošām nodarbībām. LMM klubs Hamiltonā vadīs šaušanas un makšķerēšanas sacensības. Paredzēta šaušana ar mazkalibra šauteni jaunatnei, makšķerēšana jaunatnei un vecākai grupai.

● Sestdien, 27. augustā, pl. 2.00 p. p. Lake Medad farmā(apm. 3 jūdzes no Vaterdaunas notiks LMM kluba Hamiltonā internas māla baložu šaušanas sacensības. Labākiem šāvējiem godalgas. Starta nauda $1,- no dalībnieka.

● Sestdien, 10. septembrī, pl. 2.00 p. p. O. Ruņģa farmā (1 jūdzi uz austrumiem no Trafagaras, Nr. 5. ceļš) TMM klubs rīko sacensības māla baložu šaušanā. Hamiltoniešiem nāksies aizstāvēt pagājušā gadā izcīnīto ceļojošo balvu. Ar sacensību noteikumiem iepazīšanās uz vietas.

● Hamiltonas latviešu kopīgs izbraukums zaļumos notiks svētdien, 21. augustā uz Moores farmu, kas atrodas uz Grand River upes krasta. Lai nokļūtu uz zaļumu vietu, jābrauc līdz Kaledonijai un tad pa kreisi līdz Jorkai. Tur pāri tiltam, Būs izliktas ceļa zīmes. Plkst. 11.00 notiks dievkalpojums, un to vadīs mācītājs A. Pavasars. Pēc dievkalpojuma nodarbības bērniem un pieaugušiem, sporta spēles un rotaļas. Sporta spēles vadīs sporta kopas Sparta sportisti, bērnu rotaļas un nodarbības Hamiltonas gaidas un skauti, bet makšķerēšanas sacīkstes un šaušanas sacensības jaunatnei un pieaugušiem vadīs HMMK. Visās sacensībās paredzētas godalgas. Būs latviska mūzika un atspirdzinājumu galds, par ko rūpēsies HLB dāmas.

Ieeja sarīkojumā 25 centi technisko izdevumu segšanai, bērniem ieeja brīva. Sarīkojuma atbildīgais vadītājs O. Zvirgzdugrauds, informācijas vadītājs J. Gailītis. Transporta kārtotājs HLJ pulciņa pārstāvis J. Vilks. Alkoholiskus dzērienus lūgts līdzi neņemt. **J. G.**

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI ZILAS ASINIS?

LA 27. jūlija numurā minēts par bērnu vasaras nometni Limā, N.Y. Patiesības labā norādāms, ka tā nebija visu latviešu bērnu nometne, bet gan tikai atsevišķas grupas. Ročestrā ir vairākas ģimenes ar nometnes vecuma bērniem, kas nav aicināti piedalīties nometņošanā, kaut labprāt aicinājumam paklausītu. Nožēlojami, ka arī bērnu vasaras nometnes jautājumā tiek demonstrēta diferencēšanās. Nav brīnums, ja nākotnē mums būs arī divējādas svētdienas skolas. Nometnes atklāšanā patosā izteiktie latviskie saukļi, kas ne katru reizi pauduši runātāju līdzīgu stāju, bija gan sakāmi visu latviešu bērnu nometnē, nevis tikai īpašai grupai.

Ts, Ročestrā, N.Y.

PIEMINEKLIS MARKSAM

Kā lasāms Toronto Stāra š. g. 4. aug. n-rā tad, lai izpatiktu komūnistiem, sakarā ar Chruščeva un Bulgāņina vizīti nākošā pavasarī, Anglijā uz Kārļa Marksa kapa cels pieminekli — laikam kā pateicību par to ka Marksa mācības sekotāji galina un vēl galinās britus Tālajos Austrumos. Angļi ar to, laikam pateicas arī komūnistiem, kas neļauj iesnausties, bet tur pastāvīgās bailēs. Protams, Marksa mācekļi būs pateicīgi par pieminekli, bet tie būtu vēl vairāk iepriecināti, ja tiem uzdāvinātu kādu gabaliņu no imperijas līdz ar dažiem miljoniem vergu un arī priecas mācības sekotāju.

Trimdinieks, N. A., Villovdeilē

Sarīkojumu kalendārs Toronto

3. septembrī DV Toronto nodaļas 5 gadu jubilejas svinīgs akts un koncerts. Pēc tam balle Kolumbus zālē.
1. oktobrī Amerikas latviešu teātra Bostonas ansambļa viesizrāde — J. Raiņa Krauklītis Ītona auditorijā.

ZIEDOSIM STUNDAS ALGU TRŪKUMCIETĒJIEM
Ziedojumi iemaksājami:
ASV:
DV ASV kasierim vai vietējās DV apvienībās
Ziedojumus lūdzam regulāri iemaksāt.
KANĀDĀ:
DV KV kasierim: Mr. V. Čurišķis, 46 Aberdeen Ave, Toronto, Ont. vai vietējās DV nodaļās
DV ASV valde, DV KV valde

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

VAI ‚MOSKVĀ MOJĀ' DRĪZ DZIEDĀS VISI RIETUMI?

KAS SLĒPJAS AIZ BOĻŠEVIKU JAUNĀ PROPAGANDAS TRIKA?

VĒSTULE LA NO EIROPAS

Dziesmu, ko pēc iebrukuma Baltijā mūsu zemē dziedāja sarkanarmieši un ko nu jau 15. gadus dzied Vilis Lācis, Jonāss Paļeckis, Jānis Sudrabkalns, Andrejs Upītis, nu, acīmredzot, „no visas sirds" grib dziedāt arī visa „brīvā pasaule...", „Uz Maskavu!" — „Uz smaidošo padomju zemi!" — tādu jūsmu pilnas tagad ir visas rietumnieku laikrakstu slejas. Arī lielo valstu vadītāji tiek viens pēc otra aicināti — ciemos uz Maskavu, un maskaviešus aicina uz Rietumiem.

Ņikita Chruščevs kā brīnišķīgās karalienes Elizabetes viesis — tas būtu lielākais un smagākais demokratiskās brīvās pasaules pazemojums, pie tam nevis kādas lielas un augstas idejas vārdā, bet — tirdzniecisko sakaru labā! Kā šis pašpazemošanās vainags no Londonas pienāk informācija, kas skan tā: **„Vēl pirms padomju ministru prezidenta Bulgāņina un partijas šefa Chruščeva apciemojuma uz Kārļa Marksa kapa tiks uzcelts piemineklis 3.3 m augstumā, tam atvēlot 70.000 kr." (Kārlis Markss miris 1884. gadā 65 gadu vecumā, Londonā).**

Protams, ka visdedzīgākie un ātrākie skrējēji uz Maskavu ir tā saukto neitrālo valstu jūsmotāji, kuŗu svētceļojumus 1954. gadā vasarā ievadīja Zviedrijas ārlietu ministrs Undēns, uz Krieviju dodamies — „pavadīt vasaras brīvdienas..." Tagad viena no neitrālisma un koeksitences paudējām, Stokholmas otra lielākā rīta avīze Stockholms Tidningen, „pašā pirmajā brīvās pasaules tūristu grupā," kā laikraksts pašapzinīgi pasvītro, sastāvošā no 10 tūristiem, devusi līdz arī savu reportieri H. Ēsterbergu, kurš tad nu arī ievada savu seriju laikrakstā ar pienācīgu jūsmu:

„Mēs esam pilnīgi brīvi, varam iet un darīt, kur un ko gribam. Uz ielām meitenes vasarīgi ģērbušās, daudzas no viņām ļoti skaistas... Te bijušas jau daudzas delegācijas, bet mēs esam absolūti pirmie tūristi. Priekš mums, desmit zviedru tūristiem, dzelzs priekškars ir nolaists definitīvi... Nav vairs nekādu šaubu, ka Krievijā tagad valda pavisam jauna atmosfaira. (Kaut gan Krievijā šie desmit jūsmotāji ir pirmo reizi un šos svarīgos politiskos konstatējumus izsaka pēc pāris dienu nodzīvošanas Maskavā!). Mēs Maskavā nejūtamies svešinieki... Sarkanais laukums gan ir mazāks savos apmēros, nekā mēs iedomājamies, bet Maskava pati ir skaistāka, nekā domājām..."

Kādas būs jūsmotāju paģiras, kad Kremļa viņu ievadītās koeksistences atmosfairas apstākļos boļševikiem izdotos iekšēji nostiprināties, atkal pārtraukt tagadējo NEPU un atgriezties pie savas būtiskās terrora taktikas, to mēs gan negribētu ne pieredzēt, ne Esterbergam un viņa līdzbraucējiem novēlēt, jo vienmēr vēl ceram, ka Rietumu pasaule atmodīsies no Kremļa miega zālēm un tīši nedosies pašiznīcināšanas postā.

TŪRISTI PIEVEŖ ACIS

Apbrīnojama ir tikai tā pašapziņa un pašapmierinātība, ar kādu tiek apjūsmota sarkanā despotija, ar nicīgu smīņu palaižot savas acis garām visām vergu nometnēm, čekas spīdzinātavām un uz katra soļa redzamai Krievijas nabadzībai.

Ja Šveices ārlietu ministrijas preses un informācijas šefs Renē Kellers un Ženēvas preses nama ģenerālsekretārs Žans Grenjē zvanīja Ženēvas policijai, lai tā ierastos apcietināt Dr. M. Valteru, kurš Ženēvas konferences laikā angļu preses konferencē piecēlās un prasīja, kāds liktenis sagaida Baltijas valstis, tad šāda policijas saukšana, lai apcietina vīru, kas paceļ balsi (ne jau pistoli vai sprāgstbumbas!) savas nebrīvās nācijas labā, nav ārkārtējs skandāls pats par sevi, ko pat pašu šveiciešu laikraksts nosaucis par pļauku brīvībai, bet ir liecība tai aklai pašapmierinātībai, kas tik raksturīga visiem šiem — „absolūti pirmajiem" tūristiem.

Rietumnieki, nespēj savā labā izmantot nevienu Kremļa kļūdu vai vājuma brīdi, bet — pavisam otrādi — līdz pēdējam sīkumam tiek izmantoti rietumnieki no maskaviešu puses, jo šī koeksistences atmosfaira ir vajadzīga Maskavai. Tā bija vajadzīga jau Staļinam. Tikai diezin kādēļ rietumnieki grib paši sev iestāstīt, ka tikai tagad, „pēc Staļina nāves," viss ir gaišāks un labāks kļuvis, kad uz mata to pašu koeksistenci prasīja arī Staļins, pie tam ne vienu reizi vien un ar vēl lielāku uzsvaru, nekā to dara Bulgāņins ar Chruščevu.

„EMIGRANTU GRUPAS" NEBŪS...

Stokholmā ikkatru gadu notiek sv. Ērika preču izstāde. Šogad, protams, pieteikusies arī Krievija, un, protams, pieprasīdama par visiem citiem visplašāko telpu, lai rādītu savu varenību un apmulsinātu ar saviem skaitļiem un tērauda blākiem.

Iesākās ar futbolistiem, ar balerīnām. Nu nāks preču vagoni ar īpaši ražotiem „izstāžu numuriem," tāpat kā Maskavā tiek celti tā sauc. reklāmas nami u. c. celtnes. Un tad nāks sarkanarmieši ar — „kazačoku" un garmoškām, kurām atskanot un rietumniekiem jūsmojot, pie robežas jau kārtosies tā pati sarkanarmija, lai izmantotu rietumnieku saldā miega mentālitāti tā, kā sevīm labvēlīgu boļševisma krizes posmu neprata izmantot rietumnieki...

Kā faktiski Maskavā tiek kārtota šo „absolūti pirmo tūristu" definitīvā dzelzs priekškara nolaišanās un brīvība — „darīt, ko grib un iet kur grib," to šodien mēs vēl nezinām. Bet mēs gan zinām, ka tā nav nejaušība, un ka šiem „absolūti pirmajiem tūristiem" ir savas noliktas robežas un ka tie saņēmuši nepārprotamus norādījumus un arī brīdinājumus, par kuriem tie nekā pasaulei nesaka.

Reklāmas taisīšanā, mulsināšanā boļševiki nav jāmāca. Tie tagad sniedz vienu sensāciju pēc otras, bet brīvā pasaule nemaz pat par to nedomā, ka visas Maskavas izrīcības ir pamatīgi apsvērtas un arī nodrošinātas. Tā tagad tiek ziņots, ka „visā drīzumā, iespējams, ka jau šī rudens sezonā, padomju valsts robežas atvērsies tūristiem no visas pasaules. Kā no padomju, tā pat no „vācu demokratiskās republikas puses" gandrīz netiek jau vairs slēpts, un to uzskata par atklātu noslēpumu, ka Padomju ārlietu un iekšlietu ministrijas, Intūrists, valsts gaisa satiksmes sabiedrība Aeroflot, valsts dzelzceļu pārvalde un „kultūrālo sakaru" biedrības ar ārvalstīm jau pasākušas vajadzīgos priekšdarbus šajā virzienā. Un ievadītas padomju iestāžu sarunas ar vairākiem ārvalstu ceļošanas birojiem Zviedrijā, Norvēģijā, Beļģijā, Amerikā un Vācijā. **Labākie padomju grafiķi un propagandisti saņēmuši uzdevumus reklāmēt padomju tūrismu, zīmējot visai izteiksmīgus plakātus ar tādiem saukļiem, kā — „Apmeklējiet skaisto Padomju Savienību," „Mēs esam par atslābuma mazināšanu, arī priekš jums, ko panāksit Krimā!" Šos plakātus tad nu milzīgā daudzumā sūtīs uz visiem rietumnieku ceļošanas birojiem... Un kurš tad galā no šīs koeksistences vairāk iemantos, par to gan šaubu nebūs.**

Lai šajā rietumnieku mulsināšanas kampaņā nebūtu robu, tiek pat reklamēta tāda lieta, kā — atļauju izsniegšana padomju pilsoņiem izbraukšanai uz ārzemēm! Tas jau nu izklausītos tiešām pēc boļševistiskā režīma likvidēšanas, ja nebūtu tomēr viens visai raksturīgs — bet! Tikai izsacīts atkal tā, lai rietumnieki par to daudz neraizētos: „Tomēr nevar būt šaubu, ka šādas izbraukšanas atļaujas padomju pilsoņiem nevar nozīmēt to, ka valsts būtu labvēlīga jaunu emigrantu grupu radīšanai..." Sic! Un ar šādu paskaidrojumu rietumnieki laikam gan būs pat visai apmierināti, jo viņu omulību un miermīlību netraucēs jaunas emigrantu grupas, kuras vēl sāktu rietumniekiem stāstīt, kas īsti slēpjas aiz visām šādām boļševiku izdarībām...

Andr. Krasts

Dzīvīte, dzīvīte...

Vai esam ļoti slimi?

Demokratu senātors Viljams Falbraits, kad viņš kopā ar senātoru Lēmani nostājās pret Mekkartiju, saņēma neskaitāmas amerikāņu lamu vēstules. Senātoram bija drosme tās nolasīt Senātā, tā panākot šo vēstuļu un to rakstītāju vārdu iemūžošanu Senāta oficiozā. Senātori bija klusi kā pelītes, kad pēc nolasītām lamu vēstulēm Arkansas senātors teica savu atzinumu: „Pēc manas pārliecības šie ļaudis ir ļoti slimi!" Dažu šo vēstuļu amerikāniskais stils: „Lēmani, kuŗa domām jūs pievienojaties, jāizsūta uz Krieviju vai jāizdod Vācijai nogāzēšanai, kā to darīja Hitlers..." (rakstījis G. Garlejs St. Antonio Ķīmisko rūpn. eļļu sab. prezidents). „Jūs, kungs, neesat vīra vērts. Es uzspļautu Jums, ja varētu, bet Jūs neesat mana spļaudekļa cienīgs" (Džordžs Niks, Ņujorkā): „Mīļais senātor, dari prieku savai zemei un nomirsti. Mekkartijs ir amerikānis, kas esi tu?" (Paļmans, Mičigenā); citas vēstules vāl negantākas.

Varam secināt, ka arī tie mūsējie ir „ļoti slimi", kuri nodarbojas ar to tautiešu nozākāšanu, kas domā citādi nekā viņi.

*

Kad prezidents Eizenhauers apbalvoja ar Atzinības leģiona ordeni Tailandes ministru prezidentu Songgramu, pēdējais pateicās ASV galvam ar āziātu sveicienu: dziļi paklanoties, saliekot abu roku pirkstgalus kopā pie krūtīm. Ārlietu ministrs Dalless steidzās pačukstēt prezidentam: „Tailandē nesarokojas!" Aiks savam padomdevējam smaidot atteica: „Es to zinu, bet mēs gan!" — un sirsnīgi pakratīja Tailandes prezidenta roku.

Vai arī mēs allaž neesam līdzīgā situācijā: amerikāņi nedara to, kanadieši to dara tā, un gribam visu tikai darīt pakaļ saviem trimdas zemju iedzimtiem? Darīsim droši tā, kā mēs, latvieši būdami, to esam paraduši darīt!

Taurus.

SPORTISTU MĀTE V. PĒTERSONE PIECDESMITGADNIECE

Sietlā jūlija beigās uz 50 pavadītiem mūža gadiem atskatījās Naukšēnu pag. Kalna Mūļu saimniece Vera Pētersone. Savā pagastā V. P. bija izcila saimniece, iegūstot godalgas un atzinības rakstus par priekšzīmīgi iekārtotu mājturību un lauku virtuvi. V. Pētersone bija Zemkopības ministrijas atzīta paraugsaimniecības vadītāja, kuras saimniecībā varēja mācīties jaunās lauku saimnieces. Tuvs V. Pētersonei bija arī lauku sabiedriskais darbs, seviški koŗa izveidošanā. Voldemāra un Veras Pētersonu lauksaimniecība bija apkārtnes paraugsaimniecība. V. Pētersone ir jaunās paaudzes spējīgo sportistu Modra un Ata Pētersonu māte, kas abi ir ASV armijas kaŗavīri un sportisti. Vēlēsim dievpalīgu jubilārei nākošās gaitās.

J. V.

SIRSNĪGS JAUNATNES SUMINĀJUMS AUDZINĀTĀJAM

FR. JANSONAM 80 GADU

Ziemeļkalifornijas latviešu jaunatnes rīkotais Fr. Jansona 80 mūža gadu atceres akts Polo Alto izvērtās par skaistu viņa mūža darba godinājuma un paša jubilāra sirsnīgu suminājuma dienu, jo jaunatnei bija pievienojušies tie simts vecākās paaudzes pārstāvji, kas jubilāru atcerējās gan kā skolotāju, mācības grāmatu autoru, gan kā rakstnieku, tāpēc jubilāra apsveikšanas dziesma „Nevis slinkojot un pūstot" atskanēja no daudzu simtu mutēm.

Šim kopējam apsveikumam pievienojās organizāciju apsveikumi un balvas. Ziemļkalifornijas Daugavas Vanagu vārdā sveica apv. priekšnieks T. Sīlis, pasniedzot „Rīgas vēsturi" un uzrunā pasvītrojot, ka jubilārs, neskatoties uz lielo gadu nastu, kā aktīvs loceklis ir pievienojies Daugavas Vanagu saimei, lai būtu kopā ar tiem saviem audzēkņiem, kas ar ieročiem rokās cīnījās un cīnīsies par brīvu Latviju. Sekoja vēl apsveikumi no draudzes, vietējām latv. biedrībām, jaunatnes pulciņiem, skautiem, gaidām. Ar rakstu jubilāru bija sveikusi Preses biedrība, ALA, Latviešu Nac. Apv. Kanadā, Amerikas latv. jau. apv., DV ASV valde, kultūras fonds, izglītības sekcija, rakstnieki, skolu darbinieki un bijušie audzēkņi. Tas rādīja, ka Fr. Jansons ar savu mūža darbu dziļi jo dziļi sakņojas mūsu tautā. Par F. Jansonu kā jaunatnes audzinātāju un rakstnieku runāja J. Klīdzējs, pasvītrojot, ka Fr. Jansona mūžs tagad ir kļuvis par gara gaismas un brīvības meklētāju simbolu. Savā atbildes runā sirmais audzinātājs teica: „Ja es šodien esmu dzirdējis no vairākiem apliecinājumu, ka es vēl ar savu 80 gadu nastu esmu jauns, tad tas ir tāpēc, ka es visu savu mūžu esmu bijis jaunatnes vidū un kopā ar viņu domājis tikai jaunas domas. Arī šodien mana sirds, mans gars ir jauns, redzot ap sevi tik daudz jaunatnes. Šai jaunatnei šodien galvenokārt gribētu novēlēt: **Centieties pēc izglītības un gara gaismas, cik vien jūsu spēkos. Krājiet arī dzīves praktisko pieredzi visur un vienmēr, kur vien jūs nonākat. Centieties iegūt un krāt arī dolarus, jo arī tie paši rokās nekad nenāk, un bez tiem dzīvē iztikt nevar. Un ja jūs būsit ar visu šo nodrošinājušies, tad jūs būsit spējīgi paškirt ceļu ir sev ir savai tautai."**

Ilgie aplausi un suminājumi liecināja, ka jaunatne ir gatava sekot šim sirmā audzinātāja padomam. Šķiet, ka visas trimdas saimes domas un ticību Fr. Jansona darbam savā apsveikumā bija izteicis LNAK priekšsēdis Svenne vārdos: „Mēs ticam un esam pārliecināti, ka tā sēkla, ko jūs kā audzinātājs, skolotājs un rakstnieks, esat sējis tik ilgus gadus mūsu jaunatnes sirdīs, ne mūžam neizniks. Tā vēl augs un plauks par godu latviešu tautai un brīvai, neatkarīgai Latvijai."

T.

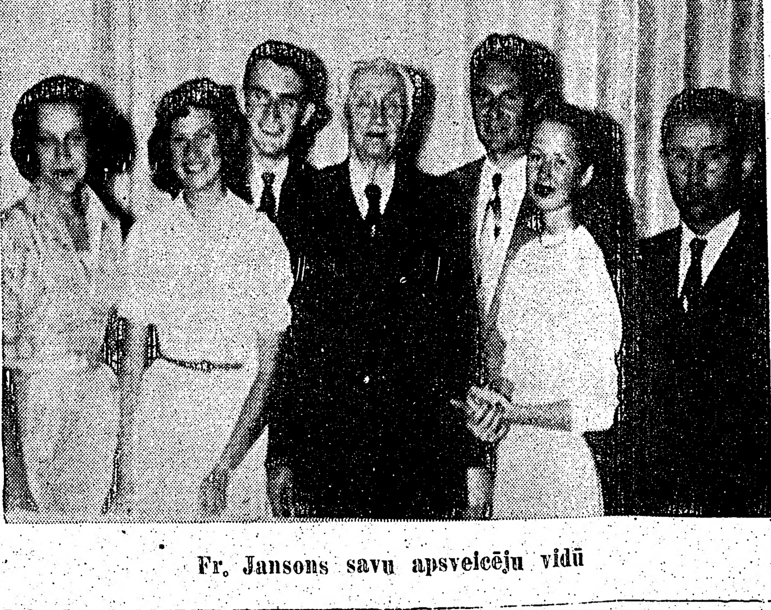

Fr. Jansons savu apsveicēju vidū

SAVIENOTĀS VALSTIS

Korejas veterānu ievērībai

Latviešiem, kas dienējuši ASV bruņotos spēkos Korejā, atgādinām, ka visiem Korejas veterāniem jāreģistrējas līdz 20. augustam Foreign Claims Commission, Washington, D. C., lai tie varētu saņemt likumā paredzētos pabalstus. Pieteikumu var iesūtīt arī veterānu piederīgie.

ŅUJORKA

● Latviešu bērnu vasaras nometnei Willbur Herrlich nometnē šovasar pieteikušies vairāk bērnu, nekā nometne spēj uzņemt. Pirmajā periodā, no 17.—30. aug. no bērniem 6 — 12 g. v., var uzņemt augstākais 73 bērnus, bet ir pieteikušies ap 140. Otrā periodā, no 31. aug. — 10. sept., no bērniem 13-17 g. v., varēs uzņemt 85 bērnus. Nometnes vadītājs būs mācītājs A. Ozols.

● Draudzes valde vēl nav izlēmusi īpašuma pirkšanu vasaras kolonijai. Bez apskatītā īpašuma Ketskiļu kalnos, kuŗa vērtība ir 45.000 dol, radušies vēl citi piedāvājumi, ar kuriem draudze cer drīzumā iepazīties. Pašlaik draudzē notiek ziedojumu vākšanas akcija, lai palielinātu vasaras kolonijas fondu līdz 20.000 dol. Atsaucība il liela.

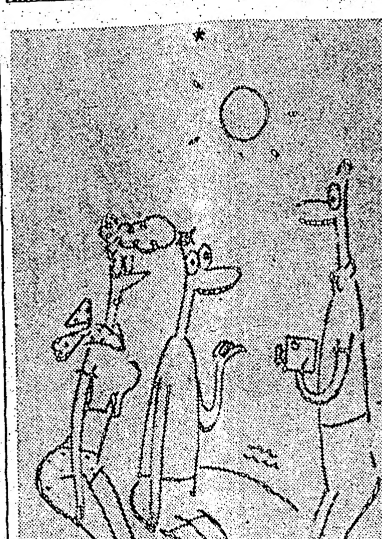

— Vai es drīkstu nofotografēt Jūsu kundzi?

—Jā, lūdzu — viņa sēž tur pāri otrā pusē pa kreisi.

TRIMDINIEKA PĀRDOMĀM

JAUNIE INDRĀNI

Trimdas dzīves problēmas (2)

Tie, kam diendienā bijusi vajadzība vai izdevība ieskatīties citu ģimeņu iekšējā dzīvē, spiesti atzīt, ka tikai ļoti retās valda tāda saticība un tāds iekšējas saprašanās gars, kādu tās cenšas izrādīt uz āŗieni. Te nav runa par sīkajām, kārtējām ikdienas ķildām, kas nāk un iet, neatstājot nekādu dziļāku pēdu, vai arī par dabisko un nenovēršamo uzskatu pretešķību vispārīgos jautājumos divu dažādu paaudžu starpā. Tā ir tikpat veca kā pati pasaule, jo vienmēr būs tā, ka jaunatnes acīs progress nekad nav pietiekami straujš, un ka vecākā paaudze nekad bez iebildumiem nevarēs samierināties ar „mūsdienu jaunatnes ultramodernajiem uzskatiem."

Šeit ir runa par to nesaticību un nesaprašanos, kas ieviešas mūsu ģimenēs tāpēc, ka jaunās paaudzes progress mūsu apstākļos vecākās paaudzes acīs bieži kvalificējams kā savas pagātnes, tautas un audzināšanas noliegšana, kamēr jaunākā paaudze vecākās paaudzes nostāju principā gan atzīst, bet dotajos apstākļos atzīst par nereālu. Ir iestājies paradoksālais stāvoklis, ka vecākā paaudze it kā kļuvusi par sapņotājiem, bet jaunākā par reālistiem.

Pie tam — sava taisnība kā vieniem, tā otriem.

Nevienam nav noslēpums, ka vecāko paaudzi garā možu uztur viena vienīga cerība, ka pašreizējais stāvoklis ir tikai pārejas stāvoklis un ka drīzi — katrā ziņā vēl viņas laikā — zvanīs atgriešanās zvani. Šīs paaudzes dzīve apstājās tai brīdī un vietā, kur to pārsteidza trimdas un bēgļu gaitu pirmā stunda. Kopš tās dienas viss turpmākais ir tikai veģetēšana. Atmiņu spēkā latvju zemniekam viņa mājas vēl joprojām ir viņa mājas. Istaba, klēts, kūts un šķūnis — viss ir vēl turpat un tāds pats, kā tas bija toreiz, kaut arī daudzas ziņas apliecinājušas, ka viņa mājās ierīkots kolchozs, ka kūts un klēts nojauktas, ka istabai piebūvēts jauns spārns, ka ābeļdārzs izcirsts un tā vietā iekārtots kolchoznieku sporta laukums. Atmiņu spēks nepielaiž iespēju, ka kaut kas varētu būt mainījies: kaimiņš ir tas pats vecais, un istabas galā uz soliņa vēl vienmēr stāv apgāztas piena kannas, lai ūdens iztecētu laukā, un tās būtu tīras un sausas vakara slaukumam.

Un vecākā paaudze zina vienu dzelzs likumu: lai šis sapnis kļūtu īstenība, tad nepieciešami, lai dēli un meitas neaizmirstu, bet mīlētu un lietātu mūsu valodu, neaizmirstu, bet koptu mūsu senču tikumus; īsi — lai dzīvē un sirdī būtu un paliktu latvieši. Jo atgriezties mājās viņi nevēlas vieni paši; viņi grib, lai šai ceļā tiem nāktu līdz arī jaunā audze.

Un tāpēc, dzīvodami pārliecībā, ka uzturēšanās šai zemē ir tikai īslaicīga, viņi loģiski secina, ka nav nepieciešami prast šīs zemes valodu, ka nav vajadzības pazīt kaimiņu mājas ļaudis, ka nav nozīmes mēģināt izprast tejienes ļaužu ieražas, vai meklēt draugus viņu vidū.

Tai pašā laikā, ja gribam būt objektīvi, jāatzīst, ka sava taisnība ir arī tai jaunākās paaudzes daļai, kuŗas uzskati augšējos jautājumos ir diametrāli pretēji. Viņiem tāpēc vēl nav jābūt ne nodevējiem, ne „atlūzušiem zariem," par kādiem tos daži grib pataisīt, ja viņi, konstatējuši, ka trimdas laiks ilgst jau desmit gadu un ka pirms Trešā pasaules kaŗa beigām mājās atgriešanās nav domājama, meklē un arī atrod draugus vietējā sabiedrībā, ja viņi aicina pie sevis viesos savus darba biedrus — nelatviešus, ja viņi mācās un arī iemācās angļu valodu. Protams, te nav runa par tiem, kas nevienu teikumu vairs nevar iesākt bez melodiski stiepta „oh" un nobeigt bez „o-kē," kas piepeši vairs „nevar atrast pareizo izteicienu latviski," kas no Jāņiem pārvērtušies par Džoniem, un kas, vecu draugu ieraudzījuši, metas bēgt uz ielas otru pusi.

Bet nemaz nerunājot par tām ģimenēm, kurās abu šo virzienu pārstāvji ieiet galējībās, konfliktu iemeslu netrūkst arī tur, kur abas paaudzes cenšas viena otru saprast.

Iemesls tam ārkārtgi vienkāršs: zem viena jumta tagad spiestas dzīvot kopā ne tikai divu dažādu laikmetu, bet īstenībā pat divi dažādu kontinentu resp. divi dažādu pasauļu pārstāvji. Ja vidējo un vecāko paaudzi izaudzināja Eiropas un specifiskā latviskā vide, tad tie, kas šodien sasniedz jaunekļu vecumu, praktiski ir bēgļu baraku un Jaunās pasaules audzināti. Ka šo jauniešu domāšanā priekšstats par Eiropu un Latviju saistās ar bēgulošanu, bumbu uzbrukumiem, ar dzīvi barakās divi vai trīs stāvu gultās, ar stāvēšanu rindās ar putras katliņu rokās utt. — nav ne mūsu ne viņu vaina. Ka jēdzīgas un cilvēcīgas dzīves priekšstats viņiem saistās ar šo zemi, kas viņiem devusi izglītību, pajumti, darbu un dzīves ērtības, — ir vairāk kā saprotams.

Nav jābūt pravietim, lai pateiktu, kam dotajos apstākļos pieder jaunās paaudzes mīlestība.

Tās ir ne tikai divi dažādas paaudzes, kas tagad spiestas dzīvot kopā un bieži viena otru nesaprot — tās, kā teikts, ir divi dažādas pasaules. Saskaņā ar savu izcelsmi, kā vieni tā otri ir latvieši, kā vieni tā otri runā, vai vismaz var runāt to pašu valodu, — bet viņu intereses ir kļuvušas dažādas, viņu dzīves veids atšķiras, viņu domāšana, viņu bēdu un prieka izjūta, jā, visa viņu mentālitāte ir kļuvusi atšķirīga.

Un abām šīm paaudzēm — katrai raugoties no sava viedokļa — ir taisnība, kaut arī šī taisnība devusi un dod iemeslu gan lielākām, gan mazākām ķildām, sadursmēm, nesaprašanām, pat naidam.

Labākajā gadījumā abas šīs paaudzes dzīvo — kā mēdz teikt — viena otrai garām. Ne tāpēc, ka viņas nevēlētos viena otru saprast, bet tāpēc, ka viņas to vairs nespēj. Aizvien biežāk vērojams kādas lielas traģēdijas sākums: atsvešināšanās process abu paaudžu starpā paātrinās nesamērīgā tempā, jo viņām nav vairs gandrīz nekādu kopēju interešu. Un kur ģimenē trūkst interešu kopības, tur tā zaudējusi vienu no savām vissvarīgākajām funkcijām — būt tās locekļu vienotājai priekos un bēdās.

Protams, vēl nav par vēlu meklēt un atrast ceļus un līdzekļus pretešķību iznīcināšanai un uzticības atjaunošanai. Vēl nav par vēlu meklēt un atrast kopēju valodu.

Bet kā vienmēr, kur mērķis sasniedzams ar kompromisa palīdzību, tur no kaut kā jāatsakās, un abiem partneriem jābūt gataviem upurēt. Jautājums tāpēc ir un paliek: vai un ko katra no šīm divi paaudzēm būtu ar mieru upurēt?

Arturs Voitkus

Nākošā rakstā: Liekie

LATVIETIS STARPTAUTISKĀS PRESES STARMEŠU GAISMĀ

Sakarā ar disputu Ņufaudlendai tik svarīgā transporta jautājumā, kas saistās ar lētām kuģu vedmaksām, veikalnieki uzstājušies pret ierosinājumu aizliegt lēto vedmaksu britu un citu kopvalstu kuģiem, pārvadājot preces un pasažieŗus starp Kanadas ostām. Veikalnieki aizrāda, ka britu jūrnieks caurmērā izpelnot tikai ap $90 mēn., bet Kanadas jūrnieki saņemot $220. Šai sakarā lielais politiskais ASV nedēļas laikraksts Time pieminējis arī Ņufaudlendas ģipša ražotāju Ernestu Leju(bij. Rīgas šīfera fabrikas direktoru), kas Karaliskai komisijai izteicies, ka vedmaksu paaugstināšana, noliedzot britu kuģiem pārvadājumus, kā liekas, pacelšot ģipša vedmaksu par $2.00 tonnā. Viņš esot teicis: „Tas var būt liktenīgi manai rūpniecībai."

Leja, blakus Bērziņam (bij. Slokas papīru fabrikas direktoram), ieņem vienu no vissvarīgākiem posteņiem šai tālajā provincē, kur darbu, pa lielākai daļai savās speciālitātēs, atraduši vairāki desmiti latviešu.

-nus.

KOMŪNISMA JŪGĀ PIRMS 15 GADIEM

LAI ATCERAMIES, BALTO TRIMDAS MAIZI ĒDOT

30. jūlijā: No Rīgas šodien ar lielu blīkšķi aizbrauc „saeimas" izvēlētie 20 delegāti, lai dotos uz Maskavu lūgt PSRS Augstāko padomi uzņemt Latviju laimīgo padomju republiku skaitā. Rīgas I stacijā priecīgie latvieši sirsnīgi apbalvo ziedu klēpjiem aizbraucošos delegātus: „valdības galvu" prof. Kirchenšteinu, „saeimas" prezidija loc. doc. P. Galenieku, kaŗa ministru ģen. R. Dambīti, tieslietu ministru J. Pabērzu, sabiedrisko lietu ministru, bij. Jaunāko Ziņu redaktoru un aizsargu komandieri P. Blauu, rakstnieku Andreju Upīti, „veco strēlnieku" P. Plēsumu, kapteini A. Eizānu, „darba sievietes" Rūsi-Paldiņu, Teklu Birģeli, Olgu Augusti un pārējos. Pat lokomotīvi, kas šos tautas pārstāvjus veda uz varenplašo verdzības zemi, dzelzceļnieki bija zaļumiem apvijuši kā Raibaļu. Delegācijai savs karogs — Sieviešu Nacionālās Līgas darināts sarkans zīds ar uzrakstu: „Mēs jauņu pasauli sev celsim." Asiņu un asaru pasauli!

31. jūlijā: Komūnists Vilis Lācis pašrocīgi uzraksta šāda rīkojuma pilnu tekstu: „saskaņā ar 1938. g. Likumu par kārtību un drošību valstī, ministru kabinets savā š. g. 31. jūlija sēdē nolēma izsūtīt no Latvijas Padomju Socialistiskās Republikas territorijas un nosūtīt uz Padomju Sociālistisko Republiku Savienību bijušo Latvijas kaŗa ministru ģenerāli Jāni Balodi kopā ar viņa ģimenes locekļiem. Rīkojums stājas spēkā 31. jūlijā 1940. g. Vilis Lācis, ministru - prezidenta v. i. Rīgā, 31. jūlijā 1940. g."

Arī šis rīkojums bija krievu čekas pavēles paklausīga pārrakstīšana. 31. jūlijā Latvija nebija nedz uzņemta Padomju republiku skaitā, nedz tās valdībai bija kāda tiesība izsūtīt Latvijas pilsoņus uz Iekškrieviju. Dažus gadus vēlāk arī Padomju Savienības pārstāvis Nirnbergas tribunālā pastāvēja uz to, ka cilvēku deportācijas ir sodāms starptautisks noziegums! Tagad neviens Lācim to vairs pat nepārmet!

5. augustā: Maskavas Kremlī, slavenajā krievu caru Troņa zālē, šodien notiek tā pati kumēdiņu izrāde, ko jau aizvakar šeit deva Lietuvas un rīt atkārtos Igaunijas republiku delegācijas. Šodien PSRS Augstākās padomes priekšā svinīgi stājās „Latvijas tautas pārstāvji", lai pazemīgi un izmisīgi lūgtu Latviju uzņemt padomju vergu tautu saimē. Darba sievietes Birģele ar Rūsi-Paldiņu tērpušās mūsu krāšņajos tautas tērpos, bet ģen. Rob. Dambītis, apvilcis Latvijas brīvvalsts ģenerāļa formu ar Lāčplēsi pie krūtīm. Malenkovs, Molotovs, Mikojans, Vorošilovs, Timošenko un citi vēl dzīvi palikušie Kremļa bonzas vēl šobrīd patiešām var apzvērēt brīvai pasaulei, ka paši ar savām ausīm dzirdējuši, savām acīm redzējuši Latvijas pārstāvjus Kremlī lūdzam pēc padomju tautu goda.

(Turpinājums sekos)

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

1582 — 12. martā Rīgā ierodas Polijas karalis Stefans Batorijs. Romas katoļu bīskapija Cēsīs uzsāk darbību. Rīgā atvērta jezuītu augstskola.

— Polijas karalis proklamē Livonijas jauno satversmi — Constitutiones Livoniae.

1584 — Livonijā sāk lietot gregoriāņu jeb jauno kalendāru. Rīgas pilsoņi ir nemierā ar jauno katolisko kalendāra reformu. Kalendāra nemieri pāriet pilsoņu revolūcijā pret valdošo oligarchisko Rīgas pilsētas padomi.

1585 — Jazuīti Viļņā pārtulko latviešu valodā Pētera Kanīzija katēchismu.

CEĻA VĀRDI

Visu nevar likt uz draugiem, uz citiem, uz ārpasauli, kaut gan tu gribēsi tos pārvērst par savu un par iekšpasauli; viņi var pārvērst arī tevi, kad tu neesi diezgan savs. Visu nevar likt uz mīlu, uz laimi — mīla ir dāvana, un laime ir gadījums; viņas var arī nenākt. Visu nevar likt pat ne uz saviem darbiem, uz sava pašā ārējo parādību; viņi var palikt tevis neizdarīti, labi neizdarīti, kad tu esi ārēji vājš. Visu var likt tikai uz savu iekšējo būtību, no tās tad nāk darbi, un varbūt ij laime, ij mīla. Gala glābiņu vajaga atrast tikai sevī.

J. Rainis

CAURI VĪNOGU LAUKIEM CIEMOS PIE ASV TAUTIEŠIEM

CEĻOJUMA PIEZĪMES ATVAĻINĀJUMU LAIKĀ

Vairākus gadus dzīvojot Kanadā, ASV pierobežā, vērojat ļaužu plūsmu pāri Niagaras tiltiem, uz mums liegto zemi, ilgi pūkojāmies un dusmojāmies par stingrajiem likumiem, kas mums, jauniebraucējiem, to liedza. Kas nekaitētu vienā — otrā svētdienā, kad visapkārt tāds klusums un miers, pārbraukt pāri, noskatīties kino izrādi, vai iedzert pa glāzītei „sīvo", jo Kanadā svētdiena ir domāta tikai baznīcai un atpūtai, bet tur pāri upei dzīve rit pilnā sparā... Laika tecējumā pienāca arī mana kārta un varēju saņemt attiecīgos pieprasītos dokumentus, kas deva iespēju brīvi un katrā vietā šķērsot ASV robežu. Tiem, kas brauc šo ceļu bieži, viss šķiet pierasts, bet man, sperot kāju pirmo reiz otrā pusē, un pavadot tur tikai četras tveicīgas vasaras dienas, bija daudz jaunumu, iepazīstoties ar tautiešu dzīvi un darba iespējām ASV.

NĒĢERU VALSTĪBĀ

Robežas pārejai biju izvēlējies ceļu Fort Erijā, kas pāri augstajam tiltam ieved Bafalo satiksmes burzmā. Nogriežoties gar Erijas ezera malu, nokļuvu lielās dzelzs rūpnīcas „Betlēmes" kvartālos un nēģeru apdzīvotajās ielās. Nekoptās, krāsu ilgi neredzējušās mājas, pusapģērbtie bērni, kas rotaļājās ielas malā, netīrība un šaubīga izskata tipi bija tie, kas lika man meklēt iespēju, kā ātrāk tikt no turienes laukā. Piektajam Ņujorkas valsts ceļam aizvijoties gar Erijas ezeru, iebraucām vīnogu laukos. Skaisti bija skati, braucot cauri mazajām pilsētiņām, kas ar nelielām atstarpēm sekoja viena otrai lielajā vīnogāju zaļumā. Patīkami bija vērot Genevas pilsētiņā masīvās, vecās celtnes, ēnaino koku ietvertas, kā pieminekļus no seno dienu varenības, kam turpat blakus pacēlās jaunās pasaules „ranču" tipa ēkas.

KAZAS PIENA KRĒJUMA KONFEKTES

Braucot tālāk, saules svelme kļuva arvien neciešamāka, un debesis virs galvas bija skaidras kā stikls bez mazākās mākoņu vīlītes. Vienīgais glābiņš bija ceļa malā daudzās dzērienu un augļu pārdotuves, kas visas piedāvāja aukstu kā ledus vīnogu sulu, un ieteica nogaršot šīs apkārtnes gardumu — kazas piena krējuma konfektes. Vīnogu sula, nesaldināta, bija tiešām lieliska un labi atspirdzināja, bet ar nopirktajiem kazas pienā vārītajiem mājas saldumiem gan iekritām — tie nemaz negaršoja. Kad ceļš pievirzījās Erijas ezeram vistuvāk, nolēmām izpeldēties, bet pludmale bija klāta nepārtrauktu oļu un plākšņainu akmeņu kārtu, un tikai ezerā, krietni pāri jostas vietai, kājas sataustīja smilšainu dibenu. Kāda starpība ar pretējo ezera krastu Kanadā, kas pa lielākai daļai visur ir smilšains ar skaistu pludmali kā Rīgas jūrmalā!

Tālākajā ceļa posmā, vīnogu lauku vietā stājas krāšņuma kociņu un potēto rožu audzētavas. Kad saule jau laidās uz vakara pusi, iebraucām Klīvlendas priekšpilsētā. Īsu brīdi uzkavējāmies lielpilsētā, kas ar savām rūpnīcām un lielo satiksmi stipri atgādina Toronto. Šajā pilsētā dzīvo daudz latviešu, tā gadījās, ka pat īsajā brīdī, ko pavadīju pilsētā, pie viena no centra skatu logiem sadzirdēju latviešu valodu.

IEPAZĪŠANĀS AR GROTUSA GLEZNĀM

Atlikušo ceļa gabalu līdz mūsu gala mērķim Springfīldai, aizvadījām jau tumsā, uzmanīgi sekojot ceļā zīmēm un lielceļu apzīmējumiem, lai nenomaldītos no īstā virziena. Jau sen pāri pusnakts stundai beidzot sameklējām savu ceļa mērķi. Springfīldas latv. biedrības priekšnieks Kārlis Sirmbārdis ar ģimeni jau sen bija atmetuši cerību mūs sagaidīt, un norakstījuši „pa ceļam pazudušo" skaitā.

Lai sagādātu ciemiņiem lielākas ērtības, K. Sirmbārdis lūdza mūs vēlreiz sēsties mašīnā un aizveda sava drauga Ģedimīna mājā, kuŗa ģimene pašreiz viesojoties Toronto. Saimnieks, kuŗu iztraucējām no pašа saldākā miega, laipni mūs uzņēma savā mājā. Vērojot skaistās gleznas dzīvojamā telpā, noskaidroju, ka tās viņa tēva, mākslinieka Grotusa, gleznotas.

Nobrauktas bija vairāk kā 400 jūdzes, bet nogurumu nejutu nemaz, sarunās ātri aiztecēja laiks, un kad devāmies gulēt, sāka jau aust gaisma. Par miegu gan nebija ko domāt, griezos uz vāļas kā „vilciņš", jo tādu temperātūru naktī — 95 gradi, mūsu pusē nebiju piedzīvojis. Neaizvēris acu, cēlos pie brokasta galda, un saimnieks, aiziedams savās ikdienas gaitās, atstāja visu māju un lielo vilku sugas suni „Puiku" mūsu ziņā, kas klausīja rīkojumiem tikai latviešu valodā.

„STIPRĀS" PUDELES VEIKALA PLAUKTĀ

Pabrokastojām, un devāmies ciemā uz ieleju. Veikalā starp daudzajām kārbu rindām, ledus skapjiem un „mīksto" dzērienu kastēm, ieraugu arī alus kastes un plauktos vīna pudeles, ko pie mums Kanadā var saņemt tikai pēc „formu" izpildīšanas attiecīgos veikalos. K. Sirmbārdis paskaidro, ka šādu veikala iekārtojumu līdz ar benzīna tanku pārņēmis no iepriekšējā veikala īpašnieka, un tā arī turpinot darbu. Viņš pats visu laiku strādājis lielās auto sveču fabrikas „Čempion" biroja grāmatvedībā, bet tagad izmēģinot roku tirdzniecībā. Šajā apkārtnē pircēji galvenokārt esot ar melno ādas krāsu un veikalā nākot tikai pēc sīkumiem, dzērieniem, cigaretēm, jo pārtiku tomēr vairums iepērkot lielajos Loblava un A. P. veikalos. Pagaidām vēl grūti spriest par veikala apgrozījumiem, bet ja labi neiešot, tad vēl vienmēr esot iespēja veikalu attiekt. Arī lielam benzīna patēriņam šis līkumainais sāņu ceļš neesot visai piemērots.

KANADAS ALUS LABĀKS PAR AMERIKĀŅU

Esam stipri izslāpuši, un te nu saimnieks ieteic vislabāk slāpes remdināt ne vis ar „koka kolām", bet ar tīro mantu — Amerikas alu, kādreizējo vācu iecelotāju - aldaŗu meistardarbu, kas visā plašā Ohio apkārtnē un arī tālāk pilnīgi „okupējuši" šo nozari.

Izejas materiāls aldaŗiem esot kukurūza, kas te augot visās malās, bez šaubām, ar nelielu miežu piemaisījumu. Varbūt tāpēc arī mūsu Kanadas alus šķita daudz pārāks.

Sestdienas pēcpusdienā devāmies apskatīt pilsētu. Iegriezāmies pilsētas lielākajā grīdsegu veikalā, kur par pārdevēju strādā tautietis Grotuss. Viņš mūs iepazīstināja ar jaunāko aušanas techniku un materiāliem šajā nozarē, kur izlieto vilnu, kokvilnu un nailonu. Pēdējā materiāla tepiķi praktiski nemaz neesot novalkājami.

G. Grotuss veikalā strādā ar labiem panākumiem, arvien vairāk avansējoties, un savas Latvijā sāktās farmaceita studijas un zināšanas tagad pilnīgi apmainījis pret tirdznieciskajām, ziemā turpinot savu izglītību šajā virzienā Sringfīldas kolledžā.

SKATS GARĪDZNIEKU KOLLEDŽĀ

Vakarā apskatījām Springfīldas lepnumu — Vitenbergas kolledžu, kas ar savām skaistajām celtnēm aizņem veselu kvartālu. Šeit saplūst luterāņu studējošā jaunatne no visām ASV, un šeit sagatavo arī darbam visus amerikāņu luterāņu mācītājus. Darbojas arī inženierzinātņu un vēl citas fakultātes, ar savu lielo studentu skaitu piešķirot pilsētai īpatnēju „seju."

Satiku arī vairākus tautiešus, kas dzīvo minētās pilsētas tuvumā, Voldemārs Strazdiņš, kas Latvijā bijis policijas darbinieks, bet tagad jau ilgu laiku strādā par mēchaniķi „Thomson Grinders" rūpnīcā, savā pašreizējā arodā tā ievingrinājies, ka varot viegli veikt visu sarežģīto mašīnu daļu apstrādāšanu pēc dotajiem zīmējumiem. Fabrikā bijis liels sastrēgums, tā sūtījusi savas slīpējamās mašīnas pat uz Eiropu, bet atkrītot pēdējam tirgum, esot pašreiz klusāks laiks. Tomēr nesen Ņujorkā izstādītie firmas gatavotie slīpējamo mašīnu modeļi izpelnījušies lielu ievērību, tādēļ gaidāmi lieli pasūtinājumi.

Tautietes Springfīldā darbu atradušas galvenokārt kā mašīnrakstītājas un stenografistes birojos vai arī lielajos veikalos. Latviešu izpeļņa Ohio valstī, salīdzinot ar Ontario, ir apmēram 20% augstākā, un darba iespējas un arī izvēle ir daudz lielāka. Augstāko algu saņemot viens no tautiešiem, kas strādājot kaimiņu Cincinati pilsētā par mūrnieku, ar stundas algu $3,75, bet tādu jau esot tikai nedaudzi.

J. L.

KENTAS HERCOGAM PAREDZĒTS AIZLIEGT VADĪT MAŠĪNU?

Kentas hercogam, kuŗu pēc automašīnas trešās katastrofas, kas notika nesen, nācās ievietot slimnīcā, paredzama autovadītāja atļaujas annullēšana un automašīnas vadīšanas aizliegšana. Šādu rīkojumu varot dot tikai karaliskā ģimene. Mazliet vairāk kā gada laikā ar hercoga vadīto automašīnu notikušas trīs katastrofas, pie kam abas puses tikušas cauri ar vieglākiem vai smagākiem ievainojumiem. Bekinghamas pils un britu valdība nopietni norūpējusies par hercoga neuzmanību sakarā ar pēdējo negadījumu, kuŗā britu hercogam ievainota galva. Iespējama automašīnas pilnīga vadīšanas noliegšana vai labākā gadījumā viņš varēs sēsties pie stūres tikai piedzīvojuša šofeŗa klātienē. Daži londoniešu laikraksti kritizē valdību, kas par pēdējo negadījumu ziņojusi tikai pēc vairākām dienām. Jaunais britu hercogs esot tikai 19 gadu vecs un nepiesardzīgs.

Augšējā uzņēmumā pa labi — pie benzīna tanka jaunais veikala īpašnieks Kārlis Sirmbārdis ar savu palīgu Jāni Germani; pa kr.: Kanadas viešņa uzdāvinājusi melnajam zēnam „sakeri," bet kopīga fotografēšanās viņam ne visai pa prātam. Apakšā: G. Grotuss daudz no brīvā laika ziedo sava mīluļa — „Puikas" apmācībām, pastaigās pa apkārtnes skaistākajām vietām.

J. Ligera uzņēmumi

IEBRAUCĒJA NO RĪGAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Paliek jautājums, kas īsti aiz šīs izvairības slēpjas un kāpēc vecā dāma paņēmusi no Rīgas līdz sev mazu personisko „dzelzs aizkaru"? Puslīdz drošs ir tas, ka par Bisenieci interesējas attiecīgie ziņu vākšanas dienesta vīri, kas ilgi „sarunājas" ar katru iebraucēju no austrumu puses. Tā ilgāku laiku izolācijā tika turēts jaunais igaunis Rastuss, kas šī gada agrā pavasarī bija atlavījes Londonā ar kādu krievu kuģi no Tallinas. Tas pats notika ar latviešu bēgļiem Zviedrijā, un citiem. Protams, šis gadījums nav identisks, jo darīšana ar vecāku dāmu un turklāt, Anglijas pavalstnieci. Taču noškiršana no ārpasaules notikusi arī šoreiz. Iespējams, ka ar laiku viņa sāks runāt, bet tad viņa zinās, ko var teikt un ko nē.

Pilnīgi drošs šis minējums tomēr nav. Tā 1953. gada decembrī ar šo pašu Belostrovu Londonā no Rīgas ieradās O. Gailīte, kuŗu arī bija laimējies dabūt ārā viņas divām meitām. Arī tās ir Anglijas pavalstnieces, un arī viņas šeit bija palikušas no pirmskaŗa gadiem. Gailīte līdz pat šai dienai vairās no latviešiem, bet visvairāk no žurnālistiem. Vai viņa, izbraucot uz brīvo pasauli, devusi kādu solījumu? Vienīgais, ko viņa paskaidroja, bija tas, ka negribot sabojāt iespējas un izredzes vairākiem citiem, kas gaidot izbraukšanu no Latvijas. Viņa minēja arī Bisenieci. Gailīte ir augstāka Latvijas finanču ministrijas ierēdņa atraitne. Vīrs miris vācu laikā.

Daudz kas šinī rakstā tā tad palicis nepateikts un nenoskaidrots. Bet tāda jau nu ir visa mūslaiku dzīve.

Liels sējums būtu vajadzīgs, lai attēlotu Bisenieku ģimenes gaitas, kas tik cieši saistījušās ar pašas Latvijas likteņiem. Viens no dramatiskākiem posmiem būtu Georga Bisenieka ģenerālkonsula darbs Ļeņingradā. Sakarā ar Kirova nogalināšanu, satrakotie Staļina kalpi saskatīja arī Bisenieka līdzdalību šai atentātā. Un tā B. ģimenei 1934. gada pašās beigās milzīgā steigā bija jāatstāj Ļeņingrada, lai caur Helsinkiem atgrieztos Latvijā. Bet Staļina vajāšanas mānijai par upuri no 1935. - 1937. gadam krita neskaitāmi tūkstoši. Neviena apsūdzība nebija pietiekami muļķīga.

Turpinājums sekoja 1940. gadā, kad boļševiki ienāca Latvijā. Bisenieks pazuda bez vēsts...

Plašs sacerējums būtu veltījams arī padomju polītikai pret Anglijas pavalstniekiem. Cik te dažādu pieeju un variantu! Katrā ziņā Bisenieces atbrīvošana ir ciešā laika sakarā ar pazīstamo Filisas Sisperas gadījumu. Pēdējā (pēc tautības angliete), bija aizprecēta uz Čechoslovakiju, kur viņas vīrs arestēts, bet pati pēc tam dažādi mocīta un spīdzināta. Angļu laikraksti sacēla trauksmi pašā Ženēvas konferences priekšvakarā. Troksnis bija tik liels, ka sarkanie čechi bija spiesti Filisu atbrīvot kopā ar trim bērniem. Lai izvairītos no līdzīga skandāla, sarkanā Polijas valdība atļāvusi atgriezties Anglijā visām uz turieni aizprecētām anglietēm, kas to vēlētos. Šai vispārējā noskaņojumā nevarēja palikt aizmirsta arī Bisenieces ieilgusē lieta.

Un beidzot tumšs stāsts iznāktu arī par Belostrovu — šo baigo kuģi, kas 1946. gadā no Stokholmas aizveda projām latviešu leģionārus... Cik asaru, posta un smagu drāmu vēl nesaistās ar šo kuģi? Bet tas joprojām brauc...

V.

APKĀRT ZEMES LODEI

● Arī mūsu dienās vēl ir džentlmeņi. To pēc rūgtām pūlēm piedzīvoja kāda jauna itāliešu dāma, kuŗas auto riepa bija izsprāgusi ceļā starp Milānu un Komo. Tā ilgi mocījās, lai to apmainītu pret rezerves riepu, bet bez sekmēm. Protams, ka garāmbraucošie automobilisti neizrādīja ne mazāko interesi vai vēlēšanos palīdzēt dāmai. Notikumu no gaisa ieraudzījis kāds sporta lidotājs, un pēc mirkļa jau viņš bija nolaidies kādā tuvējā laukumā. Pēc īsa brīža arī riepa bija apmainīta un lidotājs atkal aizlidojis.

● Pēc muhamedāņu likumiem sieva nedrīkst sist vīru, ja tas pārnāk mājā pārāk vēlu. Šai lietā skaidrību radījusi ticīgo tiesa Kairo, kurā kāds laulāts vīrs bija iesūdzējis savu sievu, jo tā viņu iepērusi, kad viņš pārnācis mājās pret rīta ausmu.

Sieva aizstāvējās, norādot uz muhamedāņu likumu, kas dod vīram tiesību pārmācīt savu sievu, tādēļ pats par sevi saprotams, arī sievai jābūt tādām pašām tiesībām. Tiesnesis tomēr atzinis, ka vīra tiesība pārmācīt sievu, dod pēdējai tikai tiesību aizrādīt vai pārmest vīram, tāpēc arī viņš nosodīja sievas izdarību ar 3 ēģiptiešu mārciņām.

● Lībekā, kādos tautas svētkos, par lielu prieku 400 skatītājiem, kāda dāma pakāpusies uz fontāna un, lēni dejodama, nometusi vienu pēc otra savus apģērba gadalus. Pēdīgi viņai palikušas tikai krelles ap kaklu, ar kurām tad arī viņa savā Ievas kostīmā turpinājusi deju, līdz piesteidzies kāds policists, kurš iekāpis ūdenī, apmetis dejotājai apkārt segu un aiznesis to uz iecirkni.

● Norvēģijā, tāpat kā visās citās zemēs, pastāv ātruma ierobežojumi. Tos norvēģi arī diezgan cītīgi ievēro. Tomēr Sandsfordas policijai izdevies pamanīt kādu pārgalvnieku, kurš devies cauri apdzīvotām vietām ar vairāk kā divkāršu ātrumu. Kad policija vainīgo aizturējusi, tas labsirdīgi atzinies, ka aizmirsis paskatīties uz ātruma rādītāju. Painteresējoties tuvāk par līdzbraucējiem izrādījās, ka blakus sēdeklī bija kāds advokāts.

Labi, ka esat apgādājušies ar aizstāvi — nosmīnēja policists. Bet viņa smīns kļuva skābāks, kad aizmugures sēdeklī atradās arī ārsts, kurš uz vietas varēja noņemt vainīgā braucēja asins paraugu, un pat tiesnesis, kuram piekristu lietas iztiesāšana.

Par spīti visam „smagajam bruņojumam" vainīgam tomēr nācās maksāt pienācīgo sodu par ātru braukšanu.

Jānis Sārma

Negantnieks

ROMĀNS

6. turpinājums

Jau septiņdesmitgadnieks, bīskaps Valters vēl arvien bija izskatīgs un vecuma nenomākts vīrs. Tērpies melnos gadsimta pirmās puses piegriezuma svārkos, kuŗu atloku rotāja kāda augsta ordeņa lenta, viņš sēdēja dziļajā atzveltņa krēslā, reižu reizēm neapzinīgi ar labo roku pieskardamies zelta krustam, kas karājās zem baltās krekla krūtežas pār perlamutra pogām aizpogāto vesti. Viņa iesārtā seja bija vecuma miera un nosvērtības apgaismota, tomēr vērīgs skatītājs tur būtu atradis arī dziļa iekšēja sarūgtinājuma iezīmes.

Cimze sēdēja gabaliņu no viņa ar mierīgu un mazliet it kā drūmu seju, ko par tādu padarīja dziļa pieres kroka un kuplās uzacis. Muti pilnīgi aizsedza kopta bārda un kuplas ūsas, kas jau metās sirmas, lai gan to īpašniekam bija tikai piecdesmitais gads.

Kad ienāca Neikens, abi bija uzsākuši sarunu. Neikens apsēdās viņu starpā un, kad iestājās īss starpbrīdis, sarunās, jautāja:

— Jūsu eminence, vai nejūtat pēc ilgā brauciena no Valmieras nogurumu? Tad aizvestu jūs uz jūsu istabu atpūsties... —

— Mīļais dēls, — bīskaps uzlika roku Neikena plecam, — neesmu nekad tev bijis šāda titula nesējs, bet arvienu tikai tēvs un draugs. Tagad arī citiem neesmu vairs eminence, bet tikai trimdinieks, jā — noguris trimdinieks, kas ilgojas atgriezties īstajā tēvzemē... Par to nupat runājām ar Cimzi, gana — pēc brīža došos atpūtā. —

— Cienījamais kungs... — Cimze gribēja runāt, bet bīskaps viņu pārtrauca:

— Es zinu, ko gribat teikt, mīļais direktor! Un atzīstu, ka dažs kas no tā, ko agrāk negribēju saprast, man tagad jāpieņem kā patiesība... Bet tai lietā, kuŗas dēļ galvenokārt esmu pazemots un no saviem bīskapa pienākumiem atbrīvots, manas domas palikušas un paliks arī līdz mana mūža galam negrozāmas. Te līdz ar mūsu ticības tēvu Mārtiņu Luteru man jāsaka: Še es stāvu un citādi darīt nevaru! —

— Es stāvu jums tur blakām, cienījamais tēvs, — Neikens iesaucās un viņa vaigos iesitās viegls sārtums, — un tagad, kur jums nodarīta netaisnība, vēl jo drošāk nekā agrāk. —

— Es tev ticu, mīļais draugs, un tava paļāvība tam, ka esmu gājis pareizo ceļu, ir man atbalsts un iepriecinājums šais mana mūža skumjākajos brīžos... —

Cimze nopūtās, un bīskaps to ievēroja.

— Par sevi domādami, mēs nodarām pāri tavam bijušajam direktoram. To viņš nav pelnījis, jo ir par tevi allaž domājis un rūpējies ne mazāk kā es. — Viņš pavērās pret Cimzi:

— Ko teicu, nebija domāts kā pārmetums jums, mīļais direktor. —

— Ak nē! — arī Neikens pievērsās Cimzem, — un jūs, mīļais skolotāj, nedrīkstiet domāt, ka es kaut jel uz mirkli būtu piemirsis jūsu vārdus, ko teicāt mums, pēdējā kursa audzēkņiem, kad atstājām semināru: mēs gribam kalpot un, proti, kalpot savai latviešu tautai — k a l p o t mēs gribam un nevis ieņemt labi atalgotas vietas un kļūt par vadītājiem... —

— To es teicu, — Cimze paloeīja galvu, — jo kalpošana ir augstāks un cēlāks pienākums nekā vadīt vai valdīt. Mēs, cilvēki, varam savās domās un nolūkos maldīties un, būdami valdītāji, novest tautu pa mūsu izdomātajiem ceļiem maldos un postā. Mēs spējam arī būt neiecietīgi un nežēlīgi, ja redzam, ka mūsu domas nekļūst ievērotas. Tikai godīgi un pazemīgi kalpojot un pašaizliedzīgi strādājot, esam pildījuši savu pienākumu pret tautu, pie kuŗas piederam. —

— Šai ziņā esmu ar jums vienis prātis, mīļais direktor, — bīskaps teica, — jo kalpošana, kā to apliecina Kristus vārdi, ir augstākais ideāls cilvēciskajā dzīvē, īstenībā cilvēcības kalngals, ko atļauts sasniegt tikai Dieva izredzētajiem. Taču te ir kāds neizbēgams bet... Mums jāzina, k a m mēs kalpojam. Citiem vārdiem, mums jāzina, vai kalpojam tikai tautas ikdienas vajadzībām, vai arī tās augstākai cilvēcībai, tās garam, kas tautā iemīt ne vien tikai šodien, bet kas ir tās nākamības manta. Mūsu kalpošana nevar nest augļus, ja pirms neprasām, kurp tiecas šis tautas gars, kāds mērķis ir tautai, kuŗai gribam kalpot. To visu mums var atklāt mūsu p r ā t s un... —

— Lūgšu piedošanu, ka iedrošinos jūs pārtraukt, cienījamais kungs, — Cimze teica tik cieti, ka bīskaps, mazliet pārsteigts, apklusa, — nupat Neikens, minēdams manus vārdus par kalpošanu, neizrunāja līdz galam, ko toreiz teicu semināra aktā. Teicu, ka mēs, skolotāji, gribam kalpot savai tautai tās pilsonisko tiesību ziņā, dodami tai izglītību, kādu vajadzīga ikvienam saprātīgam un miermīlīgam pilsonim, lai tas izkoptu savas dzīves apstākļus un tad pēc tiem rīkotos tālāk. Es teicu arī, ka, neprasīdami augstas algas un neatteikdamies no savām darba vietām trūkuma un aukstuma pēc, mēs atteiksimies no tām, ja mūs gribēs kalpināt kāda s v e š a vara. Mēs gan gribam pieņemt padomu un palīgu no ikviena, bet negribam to dēļ novērsties paši no sevis un līdz ar to no tā, kas esam jau no mūžības. To mums rāda un māca m ū s u gars, un tam mēs gribam pakļaut mūsu prātu...

Iestājās klusums, kas visvairāk biedēja un skumdināja Neikenu, un viņa sejā parādījās cietēja vaibsti. Viņš dziļi un patiesi cienīja Cimzi, kas viņam bija audzinātāja un skolotāja paraugs un kam viņš jaunekļa aizrautībā bija sekojis kā ceļa rādītājam. Cimzes padomam viņš bija klausījis un kļuvis par kalpotāju tautai un bija šīs gaitas pildījis nevis kā derēts gans, bet ar visu savu sirdsdedzi, kļūdams par īstu audzinātāju. Ne mirkli viņš nešaubītos atzīt, ka bez Cimzes stingrās, bet arī tikpat labvēlīgās vadības, viņš nebūtu kļuvis par to, kas bija tagad. Bet tai pašā laikā viņš nevarēja un nedrīkstēja aizmirst arī to, ka bīskaps Valters viņu, naīvu un kautrīgu zemnieka zēnu, bija uzņēmis savā mājā un palīdzējis viņam atrast un iedziļināties labākajā, ko sevī glabāja vācu kultūra, māksla un dzeja. Bīskaps bija arī tas, kas palīdzēja viņam veikt studijas Tērbatā un gādāja par to, ka viņš, neaizliegdams savu latvieša dzimumu, varēja strādāt savas tautas vidū, kas daudziem viņa studiju biedriem nebija iespējams. Par labāko un dziļāko, ko viņš bija guvis, pāriedams vīra gados, viņš varēja pateikties bīskapam...

Un nu viņš sēdēja šo abu vīru starpā nelaimīgs un sagrauzts, un pretrunu mocīts par to, ka viņu domas ir tik tālas un ka viņš nespēj tajās saskatīt nekāda izlīdzinājuma, kas ļautu viņam uzticībā vērsties tiklab pret vienu kā otru. Viņš juta gandrīz fiziskas sāpes, baidīdamies, ka abi nopietnie vīri šķirtos no viņa mājas kā nesamierināmi pretinieki, varbūt pat kā naidnieki, kas vairs nekad negribētu sastapties. Un, nezinādams īsti, ko darīt, lai to novērstu, viņš sāka runāt, meklēdams domās kādus pieturas punktus, kas varētu pretiniekus tuvināt:

— Mans mīļais audzinātāj, — viņš teica mazliet trīsošā balsī, — man liekas, ka kalpot tautai, kad tā dzīvo drošās un likuma noteiktās dzīves normās, nav grūti. Bet jo grūts šis kalpošanas darbs kļūst tad, ja šādu normu trūkst un kad paši kalpotāji nespēj par tām ne spriest, ne noteikt. Bet viņiem tomēr i r jākalpo, ja tie šo pienākumu uzņēmušies. Un šādā stāvoklī patlaban esam mēs, latviešu skolotāji. Mūsu tauta tagad it kā nostādīta šaurā laukumā, kur tai priekšā ir jūras dzelme, bet aiz muguras baigs, nepārzināms tuksnesis, no kuŗa dzirdam izsalkušu zvēru gaudošanu, kas aizvien tuvojas. Ko tad palīdz vairs, ja kalpojam, tiem, kam jāiet bojā vai nu nezvēru nagos, vai arī jūras viļņos? — Šī līdzība, mans mīļais draugs, ir itin piemērota tagadējam stāvoklim, — bīskaps pārtrauca Neikenu, — un, manuprāt, tā mums var rādīt, par ko ir jāizšķiŗas latviešu tautai. Ja tā krīt zvēru nagos, tad kļūs saplosīta, tak jūŗā tai vēl iespējams peldēt, un, rasi, sasniegt kādu glābēju krastu, un, kaut jel ja-ne vairāk, tad paglābt savu dzīvo dvēseli... —

Uzmetis acis Cimzes sejai, Neikens redzēja, ka tā kļuvusi cieta un drūma, bet uzacis savilkušās kopā bargā nemierā. Nelaimīgs par to, ka varbūt devis iemeslu šim Cimzes rūgtajam bargumam, viņš sabruka savā krēslā, un, kad pēc kāda mirkļa atskanēja tā balss, Neikens to dzirdēja it kā no liela tāluma:

— Ja es nemaldos, augstais kungs, tad jūsu domas ir ts, ka mums, latviešiem, jāmetas Neikena līdzības minētā jūŗā, kas, kā man šķiet, ir v ā c u jūŗa. —

— Jūs esat manas domas pareizi sapratis, mīļais direktor, un, ticiet ma, tās nav ļaunas un polītisku nolūku radītas. Tās arī nav radušās tikai vakar vai šodien, bet daudzu gadu laikā, kopš mūsu zemē un latviešu tautas starpā dzīvoju un strādāju. Ticiet man, ka esmu pie tām nonācis, jo daudzas naktis negulēdams, jo mūsu ļaužu liktenis man jo tuvu stāv pie sirds.

(Turpinājums sekos)

SOCIĀLISMA BANKROTS

Piezīmes par M. Istmena grāmatu Reflections of the Failure of Socialism

Šī laikam būs visskaistāki uzrakstītā, visrūpīgāki pamatotā un vispārliecinošākā grāmata, kāda pēdējā laikā publicēta, lai vērstos pret dažāda novirziena sociālistiem un komūnistiem. Istmens, kas pēc augstskolas beigšanas 4 gadus pasniedza loģiku un filozofiju Kolumbijas universitātē, viņam piemītošā spožā angļu prozas valodā attēlo, kā un kāpēc visi sociālistu sabiedrības pasākumi arvien cietuši neveiksmi, sākot ar „Jauno harmoniju," ko nodibināja Indiānas valstī, turpinot ar nacionālsociālistu Vāciju un beidzot ar Padomju Savienību. Visi šie sociālistiskie pasākumi spējuši un spēj darboties tikai diktātora vadībā...

Viņš noskaidro, kāpēc politiskās brīvības ir atkarīgas no sacensības brīvā tirgū un cenu veidošanās konkurences ceļā. Viņš, pretēji cilvēku dabai, ar ko aizstāt „bezšķiru sabiedrības" ideju, tā arī politiskās darbības metodes, kas pārspēj marksistu un anarchistu amatieru priekšlikumus.

Kā klasiskā darba „Marxism Is It Science" autors un centīgs Krievijas eksperimenta vērotājs, veltot šai problēmai pēdējos 30 gados sešas grāmatas, Makslis Istmens runā par sociālisma bankrotu ar lietpratēja erudīciju. Viņš ir vairāk nekā citi tiesīgs spriest par šo jautājumu un ieteikt tiem, kas jūtas vīlušies sociālisma „gadu tūkstotī," jaunu, radikālu ideālismu.

„Totālitārā valsts," raksta autors minētā darba 18. lpp., „ir tikai tirannijas moderns nosaukums. Tā ir tirannija ar modernu techniku. Tā demonstrē nezinātnisku un patiesībā māņticīgu Marksa domāšanas veidu, ko arvienu vairāk un vairāk ir svarīgi pasvītrot Rietumu civilizācijas ciņā ar padomēm... viss, raugoties no sociālistu ideālu viedokļa, tagad Krievijā ir sliktāks nekā cara režīma laikā."

Autors atzīstas, ka viņam ir bijuši vajadzīgi 20 gadi, lai viltos sociālismā, saskatītu komūnisma īsto būtību un krasi nostātos pret to.

Autors nāk pie atzinuma, ka abas cerības ir nepareizas: kā Ļeņina doma, ka padevīgi censoņi, kas sevi dēvē par „revolūcijas avangardu", varētu novest sabiedrību pie bezšķiru valsts, kurā visi cilvēki būtu brīvi un vienlīdzīgi, tā arī liberālo reformātoru, kas neiedomājas sevi par īpašu sabiedrības klasi, kas tās, nesagraujot valsti, bet paklaujot to savai gribai. Šīs cerības ir bīstamas pasaciņas."

Valsts aparātam, kas plāno un vada visas zemes saimniecības lietas, ir jābūt ar veikalnieciska rīkotāja tiesībām. Un tās ir tiesības pateikt visiem, kas piedalās veikalā, kur tiem jāiet un kas tiem jādara, un, ja tie neklausa, izmest tos ārā. Tam jābūt autoritāras valsts aparātam." Tas var nevēlēties tāds būt, bet saimniecība spiedīs, ja tas tāds nebūs," saka autors. Un tālāk vēl: „Vai nu viltotas vēlēšanas, vai nekādas vēlēšanas — tas ir tas, ko nozīmē konsekvents sociālisms, nezin atkarīgi no tā, kas to vada — vai cietgalvīgie boļševiki, mīkstgalvainie sociāldemokrati, vai „cēlie" liberāļi."

Pēc autora domām brīvība nav savienojama ar plāna saimniecību. „Likteņa ironiskā patiesība ir, ka šie sociālistiskie nesaisnieģi nodrošinātu dzīvi, kārtīgu ražošanu vai labklājību, kas padarīs visas pasaules ļaudis turīgus, ar brīvības upurēšanu", jo „tie sociālās labklājības vārdā izposta pašus brīvības pamatus."

Noraidot visus līdzšinējos jaunā virziena proponētos apzīmējumus, autors liek priekšā jaunos brīvības saglabāšanas ideju sludinātājus apzīmēt par radikāliem konservātiviem.

Autors atklāj arī komūnisma īsto dabu, apzīmējot to par immorālu reliģiju, kas liek saprast daudz, ko dara tagadējie komūnistu varas vīri kā Krievijā, tā ārzemēs.

Neraugoties uz īpašo vielu, kādu nācies apstrādāt autoram, grāmata uzrakstīta skaistā un viegli saprotamā valodā, un to var saprast ne tikai attiecīgi speciālisti, bet arī vienkāršie lasītāji no tautas plašām masām. Jāvēlas, lai tai būtu jo daudz lasītāju, lai tautas plašās masas jo drīzāk saprastu, ar kuriem ceļiem tos grib vest immorālais komūnisms.

Sinus

VECĀKAIS ĀRSTS SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

Ņujorkas mediķu asamblejā paziņoja Dr. Džonu Halingēru par vecāko ārstu Savienotajās Valstīs. Viņš vēl līdz šim turpina ārsta darbu. Žirgtais 94 gadi vecais ārsts savā garajā mūžā saņēmis 3.211 bērnus, ieskaitot savu otro dēlu, ko viņam pagājušā gadā maijā dāvāja viņa otrā sieva. Lai veiktu savus ārsta pienākumus, Dr. Halingers savā mūžā — 63 prakses gados nolietojis 23 mašīnas. Viņa pirmā sieva nomira, sasniedzot 62. dzīvības gadu, 1952. gadā 13. janvārī. Divus gadus vēlāk ģimenes doktors apprecējās otrreiz ar kādu 36 gadus vecu māsu. Doktora tēvs sasniedzis 90 gadu un māte 92 gadus. Pēc Dr. Halingera izteicieniem un pārliecības, lauku nogalinātāji ir launās, veselībai kaitīgās paražas. Doktors nelietojot ne alkoholu, nedz smēķējot, ne dzerot kafiju, nedz tēju. „Lai palikta vienmēr jauns, nepieciešami pastāvīgi vingrinājumi", saka Dr. Halingers. Savu brīvo laiku doktors pavadot savā dārzā strādādams, un pēc tam viņam esot tāda ēstgriba, ka varētu apēst beigtu kaķi. „Bet nemēģiniet nekad ēst beigtu kaķi", piebilst ārsts. „Sešas līdz astoņas stundas miega ir ideālākais atpūtas laiks", saka doktors.

Dr. Halingers ārsta gaitas sācis diezgan lielā nabadzībā, jo sākumā savus pacientus apbraukājis ar divriteni. Vēlāk, kad apstākļi uzlabojušies, nopircis mašīnu un zirgu. Lai tiktu pie sava pirmā Kadilaka, ko viņš nopirka 1904. gadā, vecuma maizi nācies dot diviem zirgiem, kas nav varējuši būt spējīgi doktoram kalpot. Kad Halingers atstāja universitāti, viņam aiz muguras bija jau 13 dzemdību palīdzības gadījumi. 3211 dzemdībās neviena māte nav aizgājusi nāvē, tikai daži bērni.

Pašreiz ārsts apkalpojot trīs līdz astoņus pacientus dienā, un viņš maksājot no viena līdz trīs dolāriem, atkarā no pacienta materiāliem apstākļiem.

„Ja jūs vēlaties palikt vienmēr pie labas veselības, piekopiet regulāri daudz kustību un pieturaties pie Dievu. Plēsiet savas bikses ar lielos ceļos kā sēdamvietā un nemēģiniet ielaisties parādos", pamāc vecais ārsts.

Meta Skrastiņa

KAS TĀ BIJA?

Kas tā bija par gaismu,
Ko tu ienesi telpā?
It kā ledus plaismo
Visā manā elpā.

Gribas spārnos celties,
Tu tos raisīdams — sien.
Palainiem ūdeņiem laulties,
Sirds kā upe nu skrien.

Kas tā bija par gaismu,
Ko tu ienesi telpā?
Nejausta liktena kaismā
Deg kā dienas tur elpa.

Miris Tomāss Manns

Svelcē 12. augustā 80 gadu vecumā miris viens no ievērojamākiem vācu autoriem, 1929. gada Nobela balvas ieguvējs, Tomāss Manns. Latviešu lasītājiem labi pazīstams viņa pirmais lielais darbs Budenbroki, kas iznāca arī latviešu tulkojumā, un kura darbība zināmos posmos risinās arī Rīgā. Lielu ievērību pasaules literātū apšindās viņa arī citi vēlākie Manna darbi, kā plašais romāns Burvību kalns, Jāzeps un viņa brāļi, bet pēdējā laikā daudz debatēts par Manna nepabeigto romānu Afērista Fēliksa Krulla memuāri. Hitlera laikā emigrējis uz ASV, T. Manns 1944. gadā ieguva turienes pavalstniecību, bet pēckara gados atgriezās Eiropā, ilgodamies just zem kājām atkal veco Eiropas zemi. Diemžēl, Manns pēdējā laikā izrādīja zināmas simpatijas Austrumvācijas valdniekiem.

PA SENĀM RĪGAS TAKĀM

PASTAIGAS MEŽĀ UN DARBS (7)

OTTO KROLLA BĒRNU DIENU ATMIŅAS

Mans tēvs bija liels dabas draugs. Viņš mīlēja iet kājām uz tālām vietām. Māte „turēja" viņam līdz, un mēs, bērni arī. Kad bija labs laiks, posāmies ceļā. Gājām pāri Grīziņkalnam Krievu muižas virzienā. Garām Krievu muižai ceļš locīdamies aizvijās līdz Biķernieku mežam. Pa to devāmies mežā uz Velna ezeru. Netālu no mežmalas, Juglas virzienā bija kāpas, apaugušas priedēm. Ziemeļpusē bija purvaina leja. No pilsētas uz mežu nāca daudzi dabas mīļotāji.

Mans tēvs bija diezgan liels savādnieks. Reiz mēs mežā ieraudzījām čūsku. Es paķēru zaru un gribēju to nosist, jo man rāpuļi neganti riebj. Bet tēvs neļāva un teica, ka tā nekā ļauna nedarīšot. Ja mēs viņu neaizskarsim un lai atbaidītu uzbrucēju. Bet esot arī nīknākas čūskas. Tad viņš piegāja čūskai klāt un klusi teica: „Tu vari iet". Čūska aizlocījās. Mēs ziņkārīgi sekojām. Tad tēvs atkal teica: „Apstājies". Čūska apstājās, un tā viņš to brīdi vadāja, dodams pavēles noteiktā, bet draudzīgā balsī.

Reiz man bija piemetusies roze. Tēvs pārvilka ar pirkstu galiem pāri vainīgai vietai un teica, ka drīz būšot labi. Un tā arī notika — kļuva labi. Viņam bija arī uzrakstīti vārdi pret citām kaitēm. Viņš nekur negāja, un pie viņa neviens nenāca „ārstēties", savas spējas viņš izmantoja tikai savā ģimenē. Reiz izlasījis šos vārdus, es viņam prasīju „Vai tad tie patiesi palīdz?" „Nē", viņš atbildēja, „Bet tie ir tā sastādīti, lai tos klusu izrunājot, paietu noteikts laiks, kas vajadzīgs vainas mierināšanai. Nepieciešama arī ticība, sevis iedvesmošana." Man šie vārdi palika Rīgā, kad devos bēgļu gaitās.

Reizēm mēs gājām kājām, jo tad vēl negāja tramvajs, līdz Šmerlim vai Archijereja muižiņai. Tur gan visvairāk sapulcējās krievi, kas vārīja tēju savos patvāros, dzēra, piedzērušies kāvās, spēlēja ermonikas, dejoja un izkāvušies atkal bučojās.

Jauki bija pie Babītes ezera dzelzceļa malā. Tomēr tas bija bīstams peldētājiem, jo tanī bija daudz avotu un atvaru. Šmerlī bija iekārtota dejas grīda, un biedrība te rīkoja balles, jo pie ēkas piekļāvās plašs dārzs ar lapenēm.

Šo ceļošanas prieku esmu paturējis līdz šai dienai.

Bet nu atgriezīsimies pie brīža, kad izšķīrāmies ar Ādolfu. Pēc tam mēs satikāmies retāk. Es biju aizņemts, un arī viņš dienās bija darbā. Arī vakari bija aizņemti, un it kā pārtrūka „bērnu prieki". Izbeidzās rotaļas...

Krievu Baltijas vagonu fabrikas galvenais kantoris atradās Valmieras ielā, tieši pretim Stabu ielas galam. Tā bija koka celtne ar torni virs jumta. Māja bija divstāvu ar puspagrabu, kurā, kā vēlāk dabūju pieredzēt, plauktos glabājās zīmējumu mapes. Tikko biju iegājis pa mazu piebūvi kantorī, sargs mani apturēja un vaicāja, pie kā es gribot iet. Man sametās savādi ap sirdi un es pārliku vai labāk neiet atpakaļ? Bet tad saņēmos un stostīdamies atbildēju, ka man jāiet pie techniskā biroja priekšnieka. Kādā nolūkā — sargs interesējās? Darba dēļ. Tāda neesot. Tomēr, esmu pieteikts. Nu — tad ej pa šīm kāpnēm un pasaki sulainim, lai tevi uzved augšā. Iegājis gaitenī, vaicāju pēc sulaiņa. Tas atnāca. Viņam bija pagara sirma bārda, aprunājies ar mani, viņš veda mani uz otro stāvu. Iegāju pie šefa. Istabas kreisajā pusē pie liela rakstāmgalda sēdēja apm. 50 gadus vecs kungs ar kuplu, kastaņu krāsas bārdu. Viņš pīpoja smaržīgu cigāru un cieši skatījās manī. Viņš jautāja, cik man gadu, vai protu rakstīt, lasīt, vai esot godīgs, čakls? Protams, es taču tāds biju... Viņš domāja, un šīs minūtes man izlikās kā mūžība. Tad viņš teica: „Viss jau būtu labi, bet tu esi tik mazs" — „Nekas", es atbildēju, „gan es paaugšu, un ja jūs man patiksit, tad es palikšu. Pamēģiniet."

Viņš pasmaidīja. Es biju neganti kļūdījies, jo gribēju teikt — ja es viņam patikšu. Tad viņš pasniedza man zīmuli un teica, lai to uzasinot.

„Bet jums uz galda jau ir uzasināti zīmuļi," es piezīmēju.

„Nekas. Uzasini arī šo."

Uzasināju. Viņš pārbaudīja asinājumu un piecēlās. „Labi. Tu paliksi pie mums un saņemsi 8,- rubļus mēnesī, ja būsi čakls zēns".

Es biju pilnīgi apmulsis. Tā nebija liela alga, bet tomēr bija kaut kas... Viņš ieveda mani pa lielām durvīm techniskajā birojā, kur pie lieliem galdiem strādāja kādi 30 zīmētāji. Vadot mani starp galdu rindām viņš teica, ka es esot jaunai izsūtāmais zēns Otis. Kad šī izvadāšana beidzās, viņš nodeva mani sulainim, lai tas izstāstītu darāmo un ierādītu visu nepieciešamo.

Sulanis man visu ierādīja. Man vajadzēja no rītiem nākt pl. 7.00, noslaucīt ar slotiņu galdus, krēslus un visu, kas uz galdiem, tā, lai būtu priekšzīmīgi tīrs. Manu šefu sauca Fette, pēc izskata tas bija bargs, bet laipnām, tumšām acīm. Man ierādīja zvanu numurus un piekodināja neaizmirst, kuram darbiniekam katrs numurs. Ja atskanēja zvans, tad man bija jāiet pie saucēja. Man vajadzēja vārīt arī tēju un ar lielu paplāti ienest to zīmētājiem. Katram bija sava glāze. Fabrika deva tēju un cukuru par velti. Es centos visu iegaumēt, kas sākumā nebija viegli. Fettes vietnieks bija Elperins, bārdains kungs. Fabrikas inspektora vārds man piemirsies, bet viņa palīgs bija Veidemanis. Visi runāja vāciski, un man likās, ka tur strādā tikai vācieši.

Man pienācās nest arī zīmējumus uz fabriku un nodot tos attiecīgu darbnīcu meistariem, vēstules lejā, ekspedīcijā, grāmatvedībā.

Apakšā, grāmatvedībā, satiku citu zēnu, par mani dažus gadus vecāku. Viņš esot Kārlis Jēgers. Tā sapazināmies. Abi taču bijām „kolēgas." Viņam bija līdzīgs darbs kā man, bet bija jātīra arī galvenā direktora un kantora šefa galdi.

Apakšā atradās liela telefonu centrāle. Pēc tagadējās uztveres gatavā kaste. Arī augšā bija telefons, un tas atradās manā zināšanā. Ja kādam zvanīja, tad man to vajadzēja pasaukt.

Pamazām dabūju zināt, ka lielākā daļa manu priekšnieku ir latvieši un arī Kārlis bija latvietis. Tur bija konstruktors Kārlis Rumickis, vēlākais Liepājas fabrikas techniskais vadītājs Latvijas laikā, Oskars Gubiņš, kas tagad ir trimdā ASV, Augusts Brencis, kura brālis bija Rīgas pilsētas architekts, Zubāns, Latvijas laikā arodskolas direktors, u. c. Visi runāja latviski un vāciski. Bērziņš ar Matisonu pusdienas laikā negāja mājās, bet projektēja lidmašīnu. Brīžiem abi strīdējās kā negudri.

Otto Krolls.

VAI PRŪŠU GRENADIERI BŪS VAIRS VAJADZĪGI?

Pārdomas par armijas manevriem Rietumvācijā

Adenauera Rietumvācijas apbruņošanas politikai grūtības sagādā ne tikai Maskava vien. Pēdējo 10 gadu okupācijas politika ir sevī ietvērusi visus tos faktorus, lai sagrautu kādas karu pazaudējušas un par galveno posta vaininieci notiesātas tautas kareiviskās tradicijas un lepnumu.

Vācu jaunajai paaudzei ir iznīcinātas tiesības būt labās domās par saviem tēviem un vectēviem, un tai vietā tiem ir atļauts ticēt, ka tos no elles un pazušanas izglābušas citu valstu valdības un armijas.

Bet tas nav vēl viss. Modernā kara technika šais 10 gados ir tā attīstījusies, ka vāciešu karavīrs var būt vairs tikai necils „kara kalpiņš" vienas vai otras pasaules varas pusē. Šīm izredzēm pretim stāv tumša jautājuma zīme, kas paceļas pāri šinī vasarā notikušajiem Rietumaizsardzības valstu manevriem — Bonnas valsts teritorijā. Šos manevros karavīri no 11 NATO valstīm ar vairāk kā 3000 lidmašīnām, atombumbvežiem, atomraķetēm un atomlielgabaliem sarīkoja kara spēles ar hamletisko moto: Būt, vai — nebūt. „Ziemeļu" armija, kura it kā bija domāta varbūt Pad. Savienība un kuras virspavēlniecība atradās Minchenē — Gladbachā, uzsāka savu uzbrukumu pēc pārsteiguma principa t. i. ātrāk, nekā to sagaidīja „dienvidu" armija, kuras stābs atradās Trierā.

Jau otrā „kara dienā" virspavēlniecību ziņojumi vēstīja, ka visas lielākās Rietumvācijas pilsētas un satiksmes mezgli ar visu, kas tur atrodas, ir izkūpējušas debesīs, milzīgu atommākoņu veidā. Teorētiski mērķus sasniegušas bija pavisam 335 atombumbas: 171 bija nometuši „uzbrucēji" un 164 „aizstāvji," un kāds vācu militārais eksperts bija visai indīgi rezumējis, ka postījumi, kas nodarīti Vācijai Otrā pasaules karā, salīdzinot ar šo varbūtību, esot tikpat atšķirīgi kā Konrāda Adenauera Rhendorfas rožu dārzs — blakām tāda paša lieluma izrautam bumbas kraterim. Uzbrucēji šajā laikā bija zaudējuši 1000 lidmašīnu, aizstāvji — 543.

Kā augstākais šķīrējtiesnesis un manevru kopējais vadītājs bija NATO gaisa spēku Vidusjūrā virspavēlnieks sērs Bazils Imbrijs, viņš saka:

„Uzskati, ka arī atomkarā izšķīrēja būs „pēdējā" kauja, ir šobrīd kļuvuši tikpat vēsturiski, kā šaujamais loks. Visu izšķirs tas, kurš pirmajā kaujā operēs ar mazāk kļūdām un labāku stratēģiju, bet arī tad ir jāšaubās, vai „uzvara" jebkurai pusei būs uzvaras vērta."

To, kāda būtu uz Rietumvāciju nomesto atombumbu radioaktīvā iedarbība, neviens NATO stratēģis nav atklātībā analizējis, bet pietiek arī tā:, kas ir izsūcies cauri militāro noslēpumu filtram, lai rakņāšanās pa reiz nolādētā prūšu kareiviskuma pelniem dažam labam nosirmojušam Bonnas ģenerālim taptu tikpat grūtsirīga kā mums domāšana par savām mājām.

Va-. Pe-.

KALNA SVĒTNĪCA MONTREĀLĀ

Montreālas Sv. Jāzepa bazilika Kanadas tūristu pievilkšanas ziņā ieņem otro vietu pēc Niagaras ūdenskritumiem. Pilsētas iedzīvotāji to visbiežāk sauc par brāļa Andreja svētnīcu; tas ir pazemīga priestera sapnis. Brālis Andrejs bija četrdesmit gadus Montreālas Notre Dame College durvinieks, bet ir iespējams, ka viņš var kļūt par Romas katoļu baznīcas pirmo Kanādā dzimušo svēto.

Brālis Andrejs piedzima kā Alfreds Bessette Kvebekas provinces Sv. Gregorija ciemā. Viņš bija ļoti reliģiozs un īpaši mīlēja Sv. Jāzepu — Marijas vīru. 25 gadu vecumā viņš iestājās Svētā krusta draudzē, un viņam uzticēja kolledžas durvinieka amatu. Šī kolledža atradās Mount Royal piekājē.

Brālis Andrejs bija pārliecināts, ka kalna nogāze būtu lieliska vieta, kur varētu ierīkot celtni par godu Sv. Jāzepam. Viņš bieži mēdza apmeklētāja pārliecināja ticēt svētajam un neatlaidīgi mudināja nopirkt zemi, kas bija kalna nogāzē, ordeņa vajadzībām. Viņa sapnis piepildījās 1896. gadā, kad šo zemes gabalu arī nopirka. Pirmo kapellu uz šīs zemes uzcēla 1904. g. Tā bija tikai 18 reiz 15 pēdu plata. 1915. gadā likti pamati tagadējai bazilikai, kas tagad ir pasaules Sv. Jāzepa pielūgšanas centrs. Brālis Andrejs ir guvis „brīnumdarītāja" slavu. Ieteicot ticēt Sv. Jāzepam, viņš ir veicis daudzus dziedniecības brīnumdarbus. Līdz savai nāvei viņš ir veicis 30.000 dziedinājumu un vēlējumu piepildīšanos, un baznīca tagad pārbauda viņa dzīvi, lai noskaidrotu, vai tas nav kanonizējams.

Aplēsts, ka oratoriju katru gadu apmeklē pāri par 2.000.000 svētceļotāju, un slimnieki no visas pasaules nāk uz Montreālu, lai meklētu savu ciešanu atvieglojumu.

LATVIEŠU JKS SANĀKSME PARĪZĒ

Pasaules YMCAs konferences laikā Parīzē notiks arī latviešu JKS sanāksme. 21. augustā plkst. 9.00 būs dievkalpojums ar dievgaldu Debesbraukšanas baznīcā, 47 Rue Dulong, Paris 17-e. Dievkalpojumu vadīs mācītāji Ed. Lappuķe un A. Abakuks. Plkst. 10.30, turpat baznīcas zālē notiks JKS sanāksme, kurā piedalīsies visi JKS delegāti; aicināti arī pārējie latvieši, kam ir iespēja šinī laikā būt Parīzē JKS adrese no 14. — 23. augustam: Union Lettone en France Monsieur A. Ludriksons, 24, Rue des Archives, Paris (4-e), France.

Paredzams, ka Pasaules YMCAs konferencē runās ap 30 dažādu tautību Y darbinieki, kuru zemes ir okupētas, bet kas brīvā pasaulē noorganizējuši savu tautību Y klubus. Ap 2700 delegātu būs no ASV, 1000 no Vācijas, bet 700 no Anglijas.

VĀCIJAS BĒRNI VASARAS NOMETNĒ

Latviešu Jaunekļu Kristīgās Savienības centrālā valde arī šovasar spējusi sagādāt vasaras atpūtu visiem pieteiktiem latviešu bērniem no Šlēzvigas-Holšteinas, Hamburgas, Saksijas, Augustdorfas, Bīlefeldas, Augsburgas, Ulmas, Rozenheimas un Annebergas. Daļēji vietas sagādātas Vesthofenas, Gladbachas, Memmingenas un Minchenes bērniem. Iespējams, ka izdosies atpūtas vietas sagādāt visiem bērniem. Bērni uzņemti, tāpat kā iepriekšējos gados, pie lauksaimniekiem Holandē.

MARGARITA KOVAĻEVSKA

ROMĀNA POSTA PUĶES II DAĻA

CETURTĀ NODAĻA

34. turpinājums

Mariju aizdzina sakņu dārzā. Ziedēja zirņi, ap maikstīm tinās un augšup stīgoja pupas, zemeņu dobēs garoja saldas jo saldas smaržas, vīdēja apsarkušas ogas, pāri plīvoja sīvas kūts smakas, un bija karsts, saule kā uzgūlusi mugurai.

Marija apsēdās zirņu dobes ēnā. Uz lūpām trīcēja aiztušētie pretrunu vārdi, kvēloja vaigi, acis skatīja, kā vizuļa tērps ar Naudienes kājām ielēc klētī pie Ženes, tur ripodami lidoja arī cepuru plāceņi, un tā laikam bija tikai nejaušības laime, ka Edmunda pulkstenis šodien nebija uznests istabas augšā. Gultas maiss vēl slēpa arī Zālamana dziesmu un lakatu, kam stūros zīda diegu putni.

„Es nejūtos vainīga! Man tiesības — es drīkstu —!" Pilna uzvandītā spīta viņa cirta nagus zemē. Dobes bija izkaltušas un cietas kā akmens, vārpatu saknes sīksti turējās garozā. Marija valbīja acis: „Sūti lietu! Zeme slāpst. Vai Tu pats neredzi?" Bet viņas dusmām nebija spēka. Plaukstās iemetās tulznas. Radās vēl jaunas, tās visas pārdila, dega un sāpēja — ne pieduries zemei. Bija jāaptin lupatas kā Ženes kājām. Un ar kapli viņa nemācēja rīkoties, drīzi vien sāpēja mugura, katra muskuļu šķiedra. Penduliene lika gušņu grozus nest uz cūku aploku, nomest kādu klēpi arī aizgalda barokļiem. Barokļu šņukuri, miltu putras apķepuši, piegrūdās drēbēm. Šurpu un turpu līdzi skraidīja vistas: „Nu es tāpat kā Žene, pastumjama un grūstāma. Visiem pretīga."

Viņa mulsa.

„Bet augšā..." Viņa domās līdz ar bezdelīgām ik brīdi spurdza jumta lodziņā, tur aizvien vēl grozījās kāda kruzuļu tērpu Marija, kāda roka bez vienas pretīgas lupatas, gredzenota un glīta turēja saulessargu, ne dadžu lapu.

Viņa izvilka no kurmju rakumiem Naudienes stikla asmeņus un pa alu slepenām ejām cauri skaņu tīkliem devās uz Rīgu. Kurmji svinīgi, samta kažokos, Marija te pudeļu zaļa un gaismas caurgaismota, te rozēm izrotāta kā tējas kannas osa. Blakus soļoja Zālamans, kam nebija ne drānu, ne sejas: „Kurp tavs draugs ir nogājis, tu visuskaistākā starp sievām? Uz kuru pusi griezies, ka mēs līdz ar tevi viņu meklējam? Kāds tavs draugs pār citiem draugiem, kā tu mums to esi piekodinājusi?"

Marija atņēma plaukstas no sirds vietas: „Viņa mati ir kupli jo kupli, melni kā krauklis. Viņa acis kā baložu acis pie ūdens strautiem. Viņa augums ir kā Lībanus, dižāks kā ciedri."

Klausījās burkānu laksti, klausījās pētersīļu un kāļu lapas. Mariju pārņēma aizgrābtība, dziesma plūda vēl augstāk — par granātu ābelēm un dārgiem augļiem, par koveras puķēm un nardēm, par kurpēm un sprādzēm, par Jēruzālemes meitām.

Kam viņa to dziedāja — Dievam, putnam, Edmundam vai zemes vēzim? Marija nezināja. Varbūt viņa bija saules pārkausēta un piederēja visam. Bet varbūt viņā bija tikai pārāk izpletusies mīlestība. Kas gan cits lika palīdzēt skudrai nest gruzi, apsegt sliekas kailumu, no augstas lapas nocelt kāpuru? Kas pavēlēja no zoss pleznas izvilkt naglu un Ženes neglīti nosietās kājas aptīt ar sudraba tērpa driskām? Tur nu viņa tagad, kurla un mēma, izslietām vizuļu kājām gulēja klēts pustumsā un priecājās kā bērns. „Patiesi," Marija dziedāja, „tu esi visai skaista, mana draudzene, un pie tevis nav vainas."

Viņa nejauda, ka aiz Zālamana vārdiem īstenība gaismo viņas pašas asiņainās plaukstas, ka aiz pupu maikstīm kāda acs apskata pirkstu aplūzušos nagus un pāri sviedru lāsei saredz arī asaru.

„Tas ir labi, lai tev nomaucas āda, lai iztek inde." Putnu mamma teica saltu piparmētru balsī, un, meitām pavēlēdama blakus vakariņu tiesai nolikt salda krējuma podu, vēl uzsauca: „Ne tas čūlu dziedei, ne sāpes dzesei!"

Bet viņa aizgriezās, kad Marija nepieskārās podam, un vēlāk tikai smīnēja, saskatījusi uz galdauta nodevīgu lāsi... Jā, tā tas bija — krējums podā, krējums krūšu kurvī — vai Marija spēja to novērtēt? Nē, viņa grozīja ziepju burbuļu acis un kā spītēdama vērtās aizvien daiļāka. „Tieši no spoguļa dienas," svēpa Putnu mamma. „Viņas mati, saulē izbāluši, liek domāt par zīda diegiem. Tie baltāki par liniem! Tad vēl — viņa pasākusi celt un nest gušņu grozus ar tādu vīzdegunes staltumu un reizē biklumu, kā tikai muižas laikos virtuvenes nesa kungu galdam cepešu bļodas. Viņa pat iemanījusies noslēpt svārku dilumu bez vienas adatas un spoles. Uzsprauž puķi! Ar gudri liktām krokām savelk brunci gar vienu sānu uz augšu — tā savā laikā pratās tikai aušīgās kundzenes, staigājot lietainu āru."

„Vai aizsegsi ceļus! Kur tavs tiklums!" Viņa pacēla spieķi.

Marija teica citādi: „Kungs, piedodi." Viņa vairījās no uzrunas — Dievs. „Man prātā Edmunda vārdi par kalponi un čaklu skudru. Kā gan to biju aizmirsusi? Zemes dārzā nekas nav noplūcams ar dīkdienas trallu. Te pret katru stiebru, dzīvības stumbru jāliec ceļi un mugura. Jāpacieš arī Tava prāta piešķirtā sāpe."

Viņa atliecās, braucīja sānus, staipīja kājas un purināja brunci. Pagalmā gailis plūkāja zemei pieplakušu vistu, pēc tam dziedāja kā uzvarējis. „Kungs, kādus gan tu izdomājis mums valdniekus!"

Tajā novakarē Gauru mājceļa liekumā iegriezās divas auto mašīnas, ar kādām vadā pienotavas kannas un pilsētas preces. Pāri grāvjiem Putnu laukos vēlās saulrieta gaismoti putekļu rituļi un tālu izplēzdamies nogūla uz labības un zāles.

„Kungs, tavi pēdējie viesi! Es kalpone un princese Asarurinda."

Debess vientulībā, blakus tikko jaušama mēness aplim iemargojās kāda sīkzvaigzne — un tā bija spoža.

5. NODAĻA

Viņi bija izbraukuši no Rīgas agrā stundā, kad diena nav vēl iekarsusi, bet dažu klizmu dēļ, un aizkavēti arī Jelgavā, tikai ar saules noietu sasniedza ceļa mērķi — Gaurus. No mašīnām viņi izkāpa pārguruši un smagi, tūlīt atkrita pagalmā mauriņā.

Pretī izsteidza Hortenzes jaunkundze ar Ulli. Viņas bija mulsas, pussolī apstājās.

„Jā, mīļās — šā vai tā, te nu mēs esam putekļu pārēdušies. Ar visiem Rīgas dzīves pārpalikumiem."

Pie akas grozījās Irme: „Gaidījām jau pusdienas laikā. Izkurināta pirts. Noliku arī tīras kreklu kārtas."

„Vispirms krūzi ūdens. Spaiņi!"

(Turpinājums sekos)

IETAUPIET LAIKU UN NESAGĀDĀJIET SEV NEĒRTĪBAS...

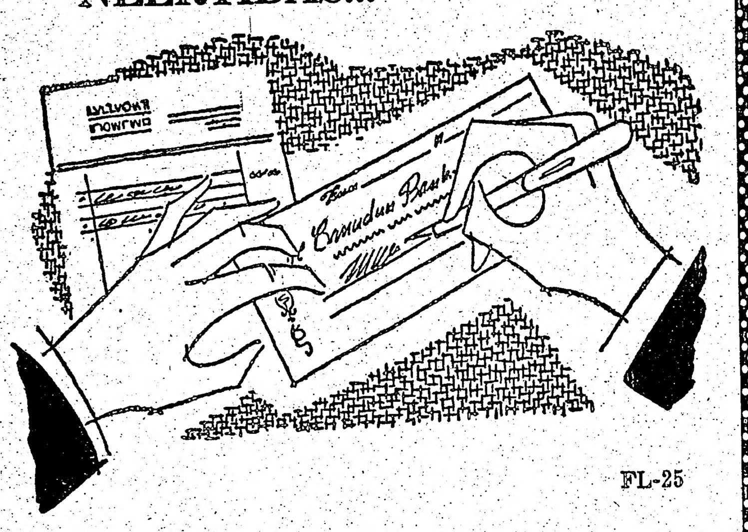

FL-25

...MAKSĀJIET RĒĶINUS AR ČEKIEM

Kāpēc, maksājot rēķinus, skraidīt pa pilsētu? Kārtojot telefona, apkures, īres, nodokļu un citus maksājumus, ietaupīsit laiku un nebūs neērtību, ja pa pastu nosūtīsit čekus no Kanadas komercbankas Noguldījumu konta.

Noguldījumu konts dod jums vēl vienu priekšrocību: katra mēneša beigās jūsu izrakstītie čeki līdz ar bankas pārskatu tiek jums izsniegti atpakaļ. Šie čeki ir pierādījums par jūsu maksājumiem, un tie lietojami kvīšu vietā. Tas jums vienmēr palīdz kontrolēt jūsu konta stāvokli bankā, kā arī redzēt aprozijumus.

Kanadas komercbankā jūsu nauda ir pilnīgā drošībā. Mūsu kopējais kapitāls pārsniedz 2.000.000.000 dolaru.

Ikviens noguldījums, liels vai mazs, tiek laipni pieņemts Kanadas komercbankas Noguldījumu kontā. Apmeklējiet mūsu tuvāko nodaļu jau šodien. Ikviens no mūsu darbiniekiem ar prieku jums pakalpos.

The Canadian Bank of Commerce

Dibināta 1867. gadā

VAIRĀK KĀ 680 NODAĻU VISĀ KANADĀ

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodās.

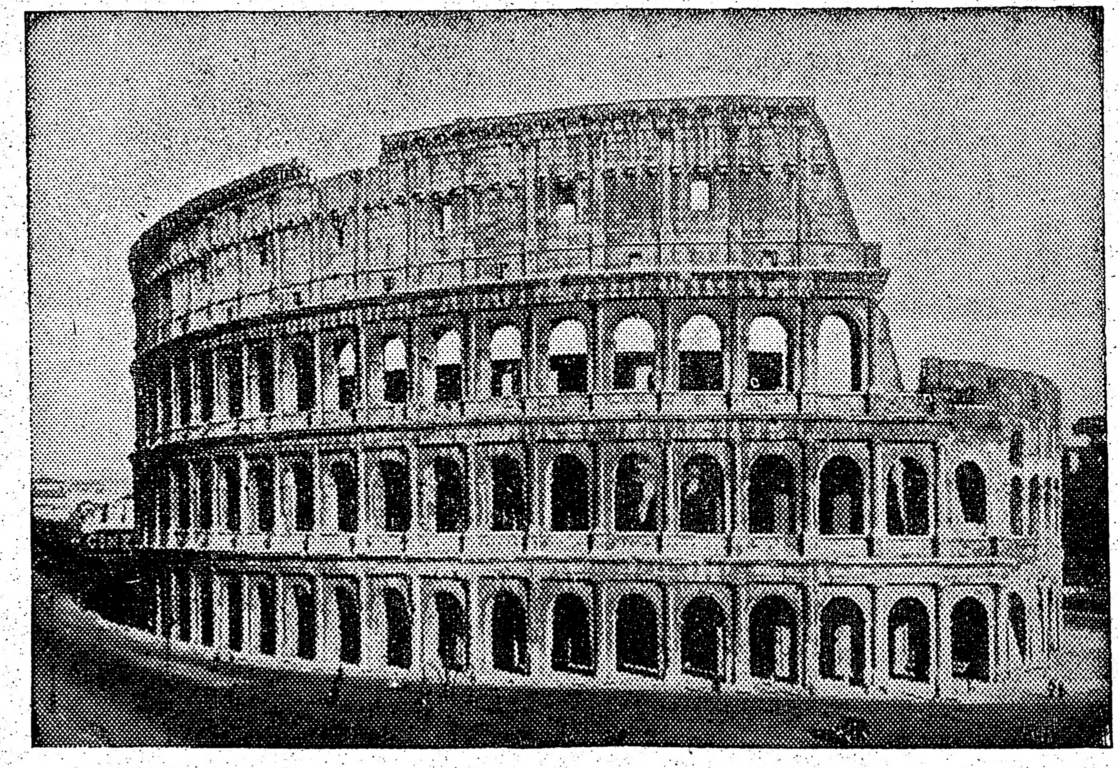

JAUKAS ATMIŅAS

KOLISEJS ROMĀ

Lielākais amfiteātris senās Romas valstī — Kolisejs ir Romas slavas laiku simbols. Šeit nāca imperātori un noskatījās gladiātoru cīņas... ap piecdesmit tūkstoš cilvēkiem tur bija iespēja novietoties.

Šodien pēc daudziem gadu simteņiem ir palikušas tikai sienas un ložas. Kolisejs stāv kā atmiņa no brinišķīgās pagātnes vēl šodien slavenās pilsētas... atmiņas no citiem laikiem... kas aizved skaistajā pagātnē.

Jūsu iepriecinājumam
Izrunā BRĒDINGS
MONTREĀLĀ, HAMILTONĀ
OTAVĀ, VINDZORĀ,

BRADING'S Cincinnati Cream
BREWERY LIMITED · WINDSOR, ONTARIO

KĀ KĻŪT MILJONĀRAM?

KUŖI IR KANADAS BAGĀTĀKIE VĪRI? KĀ VIŅI SAKRĀJA SAVU NAUDU? KAŖŠ IR BAGĀTĀKAIS VĪRS PASAULĒ — 1. N-RS? KO SAKA ŠIE VĪRI, KUŖUS TIK ĻOTI MĪL NAUDA!... ATBILDI MĒĢINA SNIEGT SEKOJOŠAIS RAKSTS

PIRMIE 50.000 DOL. JĀSKAITA

Pašreizējais stāvoklis, lai kļūtu miljonārs, lai noķertu „lielo laimi", ir tikpat daudzsološs kā vienmēr varbūt pat labāks, bet vienīgā nelaime tā, ka ļaudīm tik ierīkoties ērtās pozicijās, un kad tas sasniegts, nemēģina nekā darīt, lai kļūtu miljonārs.

Šo vienreizējo izdevību ir ievērojis agrākais Jaunbrensvikas riekstu tirgotājs, tagadējais multimiljonārs sērs Džeimss Dans. Un šo vārdu patiesību pierādījuši vairāk kā 300 citi kanadiešu miljonāri. Kas gan varēja iedomāties, ka Kanadā ir tik daudz cilvēku, kuŗu bagātība sniedzas miljonos? Viens no šīs kategorijas piederīgiem ir arī sera Džeimsa draugs lords Biverbrūks, kas, kā sešī gadi vecs zēns, vārdā Maksis Eitkens, Ņūkastlē Jaunbransvikas iznēsāja pa mājām laikrakstus; šis pats pulka kļuvis miljonārs un tagad pārvalda laikrakstu „valstību", kuŗu vērtība sniedz 70 miljonus.

„Pirmie 50.000 dolaru ir jāskaita", teic lords Bīverbrūks. Tālāk šis vīrs uzskaita šādas lietas, kas palīdzējušas gūt viņa milzu panākumus: „Vajag mēģināt, būt centīgam, pašam būt spējīgam spriest un būt veselam."

Kā norāda nodokļu inspekcijas skaitļi, Kanadā dzīvo 330 vīru, kuŗu gada ienākumi pārsniedz 100.000 dolaru; līdz ar to šie vīri kļuvuši miljonāri. Aktuāli šo personu caurmēra gada ienākumi ir 140.000 dolaru. Paraugoties vienu stāvu zemāk, skaitļi rāda, ka 1510 kanadiešu gada ienākumi svārstās no 50.000 - 100.000 dolariem. Šie „nabaga vīri" ienākuma nodokļos valstij samaksā 44.100.000 dolaru gadā, kas sastāda 4,12 procentu no kopējā kanadiešu ienākuma nodokļa. Un ja kāds no mums šajā gadā nopelnīs vienu miljonu dolaru, valsts ienākuma nodokļos aizies 749.220 dolaru.

MILJONĀRAM VAJADZĪGA LAIME

Kas ir šie Kanadas bagātie vīri un kāds ir viņu galvenais ienākuma avots? Gandrīz visi viņi ir Kanadā dzimuši un uzauguši un arī pie savas bagātības kļuvuši Kanadā. Daudz no viņiem savas dzīves pirmos soļus sākuši tāpat kā tūkstoši no mums, un dažiem no tiem ir tikai zemākā izglītība. Tātad bagātības noteicējs nav ne izglītība, ne arods un tā prasme, bet gan pavisam kas cits. Daži no šiem vīriem mēdz teikt, ka bagāts vai, labāk sakot, miljonārs varot kļūt tikai tas, kas naudu ieskata par savas dzīves mērķi. Turpreti citi tic, ka miljonārs varot kļūt tikai tas, kam esot laime.

Pazīstamo Kanadas lielo uzņēmumu, firmu vai veikalu īpašnieki, kā arī dažādo Kanadas raktuvju un milzu sabiedrību vadītāji un līdzīpašnieki veido lielāko daļu no tā saucamajiem Kanadas miljonāriem.

FRIZIERIS LIDO NO KVĒBEKAS UZ JAUNBRANSVIKU PIE DŽ. DANA

Runājot par šo vīru personību, jāatzīstas, ka tā ir tikpat dažāda kā mūsu un mūsu kaimiņu. Maldās tas, kas domā, ka miljonāri ir resni, aptaukojušies, kas tautā tiek uzskatīta kā pārpilnības un laba stāvokļa pazīme. Ir jau arī resni, bet ir arī kalsni, jauni un labi, lielīgi un pazemīgi, veseli un slimīgi. Un ne jau vienmēr tam, kam naudas, kā pelna. Vienīgā lieta, kas miljonāriem ir kopējs, ir dolaru. — Gan pēc savas dabas, gan paražām, gan dzīves uzskatiem, viņa atšķiras viens no otra ne mazāk kā parastais vidusmēra cilvēks. Daži no kanadiešu miljonāriem atzinuši, ka tikai cietsirdība viņiem palīdzējusi sasniegt to, ko tie gadiem kārojuši. Viens no šiem vīriem ir Viljams Henrijs Vanderbilds, kam pieder dzelzceļu „valstība" 200 miljonu dolaru vērtībā. Tagad 80 gadu vecais minētais sers Džeimss Dans bērnībā pārdeva riekstus, sapelnīja naudu, lai beigtu augstskolu un ar aizņemtu naudu kļuva miljonārs. Viņš dzīvo St. Andrūjs Jaunbransvikā un, lai nogrieztu matus, izsūta uz Kvebeku savu privātu lidaparātu, kas atvizina viņa iecienīto frizieri.

ĪTONS NEDZER UN NESMĒĶĒ

C. Ītons ir viens no Ziemeļamerikas 20 bagātākajiem miljonāriem: viņa personiskie īpašumi novērtēti uz 1 miljardu. Viņš ir nedzērājs un nesmeķētājs, ceļas ik rītus pl. 5.30. 72 gadi vecais Kanadas miljonārs ziemās slēpē un vasarās peldas. Viņa padoms tiem, kas grib kļūt miljonāri, ir šāds: esi možs, ar pacilātu garastāvokli meties „biznisā"; neļauj tam aizskriet līdz ar tevi. Saisti savas domas pie tā, kas tev šķiet labākais. Tad tikai turies pie tā un dari to."

VESTONS MAKSĀ GADĀ 6 MILJ. DOL. NODOKLI

Toronto dzimušais maiznieka dēls Garfīlds Vestons uzsāka savu veikalniecisko darbību 1934. gadā, kad daudz lielākas vai mazākas sabiedrības, arī pārtikas vielu uzņēmumi bija zaudējuši cerību nākotnei un gatavojās uz darbības samazināšanu. Vestons domāja citādi, un vidusmēra biskvītu uzņēmuma prezidents centās savu uzņēmumu paplašināt. Gadiem ilgi viņš pirka maiznīcas, un kāds izteiciens par viņa darbību stāsta: „Nevienu vakaru Vestons nepārnāca mājās bez atkal jaunas maiznīcas kabatā." — Un viņa ienākumi bija kādreiz tik lieli, ka valsts ienākuma nodokļos dabūja samaksāt 6 miljonu dolaru. Šodien viņa vārds pazīstams visā pasaulē. Un šis vīrs saka: „Tas bija pārgalvības un riska gars, bet nevis veikalnieciskā gudrība." Viņa padoms: „Pieķeries lietai, kam tici un pārdod to par tik, cik pats esi vērts. To darīdams, sevi būsi ielicis īstā vietā."

E. P. TAILORS CIENĪ TIKAI UZVARĒTĀJUS

Viens no izmanīgākiem Kanadas rūpniekiem ir laipnais Edvards Plankets Tailors, pazīstam kā rikšotāju miljonārs. Viņš saka: „Darbs ir mana vājība." Viņš „taisa veikalus" brokastojot, pusdienojot, vakariņas ēdot un pat tad, kad citi dus saldā miegā. Kāds viņa palīgs saka: „Tā nav nauda, kas viņu saista, bet labs darījums." Bet pats miljonārs teic: „Man patīk tikai uzvarētāji."

Lielākā daļa kanadiešu miljonāru ir vairāku desmitu lielu sabiedrību un uzņēmumu vadītāji, īpašnieki, prezidenti vai viceprezidenti un dažiem pat pieder pāri par 30 milzu uzņēmumu. Viens no Kvebekas pazīstamiem kanadiešu miljonāriem ir Žozefs Artūrs Simārds. Uu, lūk, ko viņš saka par sevi: „Es nekad nejūtos apmierināts, ja esmu bez darba."

ERNESTS RIDAUTS IZVADĀJIS PIENU

Pirms deviņiem gadiem Toronto miljonārs Ernests Ridouts bija piena izvadātājs. Pēc Otrā pasaules kaŗa sākdams īstus veikalnieciskus darījumus, viņš izvirzījās torontiešu bagātnieku priekšgalā. Par saviem neticamiem panākumiem viņš paskaidro: „Lai gūtu panākumus, jābūt agresīvam." Otrs apbrīnojamais Toronto miljonārs ir tagadējais „Meaple Leaf Gardens" īpašnieks Kons Smīts (Smythe) un nacionālās hokeja līgas „Maple Leaf" prezidents. Viņa padoms šāds: „Dari to, ko vēlies. Lai tava vājība būtu tava profesija."

Rojs Tomsons atstāja skolu 14 gadus vecs un strādāja par ierēdni kādā ogļu firmā par 5 dolariem nedēļā, bet nabadzība un uzcītība viņam palīdzēja tikt pie bagātības, kas šodien mērojama vairāk desmit miljoniem dolaru.

„VISPIRMS LIETO GALVU, TAD TIKAI MUGURU"

Daži Kanadas miljonāri, liekas, dzimuši tikai naudai un vēl tagad ir pārsteidzoši viņu milzu ienākumi. Tādi ir Hovārds Vebsters Džons Deivids Ītons un Edgars Bārtons. Kā zināms, pirmais no viņiem nopirka Kanadas vienu no lielākajiem laikraksta apgādiem Toronto — Globe & Mail. Ievērojami ir brāļu Vebsteru bērnības dienu stingrie audzināšanas paņēmieni un bargie noteikumi, kuŗus tiem uzlika tēvs — multimiljonārs, noliegdams smēķēšanu un alkohola lietošanu līdz 21. mūža gadam. Dž. D. Ītons minams kā viens no Kanadas ievērojamākiem miljonāriem, kas pārņēma tēva atstātos īpašumus.

Džozefs Hiršhorns saviem vecākiem bija divpadsmitais bērns, un jau 14 g. vecumā sāka strādāt kādā spiestuvē, un, sasniedzot 19. mūža gadu bija dalībnieks nelielā P. F. Kasik uzņēmumā. Tā sauktajam „Mr. Urānium" pieder uzņēmumi, kuŗu vērtības sniedzas 2 miljardos dolaru. Viņa padoms, kā kļūt miljonāram, ir šāds: „Vispirms lieto savu galvu un tikai tad muguru, un ja esi ko nodomājis, paliec pie tā."

MEKLIŅS LIDINA DOLARUS NO VIESNĪCAS LOGA

Mums visiem pazīstams vārds ir Vinsents Meseijs, Kanadas ģenerālgubernātors, lielās traktoru un lauksaimniecības mašīnu firmas līdzīpašnieks... Massey - Harris firma pazīstama visā pasaulē. Retāk pazīstams vārds ir Harijs F. Meklīns, kuŗu bieži apzīmē par „Mr. X" un kurš ir viens no Kanadas lielāko būvsabiedrību uzņēmumu īpašniekiem. Viņš uzbūvējis dažas dzelzceļa līnijas grūti pieejamos dabas apstākļos. Viņš ziedoja 5.000 dolaru karā ievainotiem kādā Toronto slimnīcā un nākošā nedēļā tādu pašu summu un tam pašam mērķim Halifaksā. Kādam taksīša šoferim viņš atdeva čeku par 2000 dolariem un sešām skatuves meitenēm uzdāvāja kažokus par 8710 dolariem. Kādreiz Vindzorā, izliecies pa savas viesnīcas logu, viņš lidināja vairākus tūkstošus dolaru pār garāmgājēju galvām. Citreiz 12 stundās viņš atdeva 50.000 dolaru. Šis devīgais vīrs bija apbrīnojams būvju eksperts, un visus pārsteidza viņa domāšanas veids.

Interesants ir Kanadas Pacifika krasta lielākā „biznismeņa" uzskats par saviem 5500 strādniekiem, kas nodarbināti viņa uzņēmumos. Šis vīrs, vārdā Hervejs R. Mekmilāns, savas miljonāra gaitas sāka ar 75 dolariem mēnešalgas, un tagad ir otrs lielākais būvkoku tirgotājs pasaulē. Galveno panākumu atslēgu viņš raksturo šā: „Vispirms uzņēmuma vārdam ir jābūt labam un tikai tad tas jādara pazīstams." Attiecībā uz saviem darbiniekiem viņš izsakās: „Labāk lai manā uzņēmumā ir nodevējs, nekā muļķis, neattīstīts cilvēks. Nodevēju var pakārt, bet ar muļķi nevar iesākt nekā." Viņa personisko īpašumu vērtība sasniedz 60 miljonu dolaru.

Tradicionālais ceļš, lai nopelnītu miljonu: lēti nopirkt vārgstošu uzņēmumu un pacelt to „uz kājām", saka pazīstamais Toronto financists Zāmuels J. Zaks.

PASAULES BAGĀTĀKIE VĪRI

Vai var salīdzināt kanadiešu miljonārus ar pasaules bagātākiem vīriem? Haroldu Hantu, Teksasas miljonāru ieskata par pasaules bagātāko vīru, 1. Nr. Viņa eļļas akas ik dienas viņa bankas grāmatā „ielej" 140.000 dolaru. Tagad šī summa pieaugusi uz 2 miljardiem dolaru. Šis vīrs pārņēma 1. Nr-u no Nizama of Haiderebed, kuŗa bagātību naudā, zeltā un dārgakmeņos vērtē uz 1.000.000.000 dolariem. Nizams dzīvo Indijā, un viņa gada ienākumi ir 10 miljonu dolaru, bet 1948. gadā jaunā Indijas valdība viņa ienākumus „apcirpa".

Moslemiešu reliģiskais vadonis ir mums visiem labi pazīstamais Aga Kāns, kuŗa bagātību vērtē uz 1.600.000.000 dolaru. Bet par „vecā kontinenta" Eiropas bagātāko vīru atzina nesen mirušo Kalousto S. Guelbenkianu, Turcijā dzimušo spekutātoru, kam Irakas eļļas lauki ienesuši 1 miljardu dolaru. Seno grieķu kuģu „karalis" Sokrates Onasis — 1 miljards dolaru; Džons D. Rokfellers tāpat 1 miljards; Hetija Grīna 100 miljonu; Henrijs Fords — automašīnu „karalais" — 70 miljonu; Džons P. Morgans, baņķieris — 68 miljoni; Kornelius Vanderbilts, dzelzceļu „karalis" — 40 miljonu un kā pēdējais miljonārs jāmin „mūsu" jaunās paaudzes mīlulis Bings Krosbijs.

Bet kaut gan jūs nevarat savu bagātību uzrakstīt ar septiņiem cipariem, liekas, ka varat būt daudz laimīgāks kā kāds kanadiešu miljonārs, kas teica savam psīchiatram: „Viss, kas man ir: slimība, artēriju sašaurināšanās, draugi, kuŗiem es nevaru uzticēties, un sieva, kas mani apprecēja naudas dēļ."

Dr. T. L. Granovsky
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadina stūrī
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemdību palīdzībā
202 ST. CLAIR AVE pie Avenue Rd., Toronto, pieņem slimniekus
Tel. WA 1-9682 un HU 8-7841

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W. Toronto
Runas stundas no 2—7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā, un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
5587 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

J. J. ELLIS, REAL ESTATE Ltd.
Šīsdienas speciālpiedāvājumi:

$700.00 iemaksa 6 istabu ķieģeļu dubultmājai PARKDALE — SUNNYSIDE rajonā. 2 virtuves, iebraucamais ceļš ar garāžas iespējām. Labas cietkoka grīdas. Lūdz zvanīt nekavējoties.

$4.000.00 iemaksa, 11 istabu 2 dzīvokļu atsevišķai mājai RONCESVALLES — HIGH PARK rajonā. 2 virtuves, 2 vannas istabas, 2 garāžas, ūdens-eļļas apkure. Īpašums ļoti labā stāvoklī.

E. HENIŠS
1072 BLOOR ST. W., TORONTO, ME 2471

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE - BALDUMA

SVAIGU BUMBIEŖU KOMPOTS

2 mārc. bumbieŗu, ½ ltr. baltvīna vai ūdens, citrona miza, 50 gr. cukura.

Bumbieŗus nomazgā, nomizo un pārgriež, izgriež serdes, kātiņus nokasa un atstāj klāt. Uzvāra cukuru ar ūdeni vai vīnu ar citrona mizu un ieliek bumbieŗus. Sautē līdz gatavībai.

Bumbieŗu kompotam var ņemt arī pusi baltvīna un pusi ūdens. Ja sautē ūdenī vien, tad var pievienot gatavam kompotam aveņu sulu.

ĶIRŠU KOMPOTS

2 mārc. ķiršu, citrona miza, 200 gr. cukura, ¾ ltr. ūdens.

Nomazgātiem ķiršiem izņem kauliņus, pārlej ar ūdeni un novāra, izkāš. Pieliek cukuru un citrona miziņu. Savāra un pārlej ķiršiem.

Trauku aizvāko un atstāj, līdz kompots ir atdzisis. Ķiršus var likt arī šķidrumā, uzvārīt un tad atdzesēt.

Garšas pavairošanai dažus ķiršu kauliņus pārsit un kodolus pieliek kompotam.

JĀŅOGU KOMPOTS

2 mārc. jāņogu, 125 - 150 gr. cukura, ¼ ltr. ūdens, 5 ēd. kar. vīna vai 1 ēd. kar. liķiera.

Nomazgātās jāņogas notīra no kātiņiem. Uzvāra cukuru ar ūdeni. Ieliek jāņogas un vāra 10 minūšu, pielej vīnu vai liķieri un atdzesē.

Šāda veida jāņogu kompotu var pasniegt arī pie cepešiem, sevišķi putnu un medījumu.

MELLEŅU KOMPOTS

2 mārc. melleņu, 50 gr. cukura, mazliet ūdens, citrona miza.

Mellenes izlasa un nomazgā, tad ar ūdeni, cukuru un garšvielām savāra biezāku kompotu. Kad ogas ir izšķīdušas, kompotu atdzesē un pasniedz galdā.

DZELTENO PLŪMJU KOMPOTS VĪNĀ

2 mārc. plūmju, ½ pud. baltvīna, ¼ ltr. ūdens, 75 gr. cukura.

Ņem labi nogatavojušās plūmes, pārlej ar verdošu ūdeni, izņem un novelk mizu. Vīnu, ūdeni, cukuru savāra un ieliek plūmes, karsē uz plīts malas, kamēr tās top mīkstas.

Gatavās plūmes izņem un sakārto stikla traukā, šķidrumu vēl ievāra un atdzesētu pārlej pār plūmēm.

MEŽA ZEMEŅU KOMPOTS AR VĪNU

2 mārc. meža zemeņu, 50 gr. cukura, ¼ pud. baltvīna.

Izlasītas un nomazgātas zemenes pārkaisa ar cukuru, pārlej ar vīnu un pasniedz tūdaļ galdā, lai tās nezaudētu skaisto krāsu.

JAUKTU SVAIGU AUGĻU KOMPOTS

1 mārc. ābolu, 1 mārc bumbieŗu, ½ mārc. firziķu, ¼ ltr. ūdens, 1/2 pud. vīna.

Ābolus un bumbieŗus nomizo, firziķiem novelk ādu, sagriež biezākās šķēlēs un izņem sēklotnes. Ūdeni uzvāra ar vīnu un cukuru un ieliek augļu šķēles. Sautē līdz gatavībai, tad izņem un sakārto traukā. Šķidrumam, ja vēlas, var pievienot pāris karošu liķiera vai ruma.

Jauktam augļu kompotam var likt klāt arī svaigas plūmes un aprikozes. Tādā gadījumā liķiera un ruma vietā ņem konjaku.

ĶIRBJU KOMPOTS

2 mārc. dzeltenā ķirbja, 300 gr. cukura, gabaliņš kanēļa, citrona miza un sula, ½ ltr. ūdens vai ½ pud. baltvīna.

Ķirbi nomizo un atbrīvo no mīkstām daļām, sagriež gaŗākās biezākās strēmelēs. Ūdeni ar cukuru un garšvielām savāra, ieliek ķirbja srēmeles un vāra uz lēnas uguns, kamēr top dzidras, tad izņem un saliek traukā. Šķidrumu vēl ievāra un pārlēj pār sakārtotām ķirbja strēmelēm.

MELOŅU KOMPOTS

1 melone, līdz 2 mārc. smaga, 100 gr. cukura, 1 gabaliņš kanēļa, krustnagliņa, ½ pud. baltvīna, 1 citrona sula.

Nogatavojušos meloni nomizo, izņem mīkstās daļas un sagriež četrkantīgos gabaliņos.

Vīnu, citrona sulu, cukuru un garšvielas uzvāra. Ieliek melones gabaliņus un vāra uz lēnas uguns, kamēr top dzidri. Izņem, sakārto traukā un pārlej šķidrumu. Atdzesē un pasniedz galdā.

ĀBOLU BIEZENIS

2 mārc. skābu ābolu, 150 gr. cukura, citrona miza.

Ābolus nomazgā un sagriež gabalos, izgriež sēklotnes un uzliek vārīt ar tik daudz ūdens, ka āboli segti. Pieliek garšvielas un sautē mīkstus, tad izrīvē caur sietu. Pieliek cukuru un izmaisa. Var pieliet arī pāris karošu baltvīna.

Pasniedz galdā kā saldo ēdienu vai dod klāt gaļas ēdēniem kā salātus.

ĀBOLU BIEZENIS CEPTĀ VEIDĀ

Ņem visāda lieluma ābolus, nomazgā, saliek uz plāts un izcep krāsnī. Gataviem izņem mīkstumu un izrīvē caur sietu. Pieliek cukuru pēc garšas, citrona sulu vai vīnu. Sakārto stikla traukā un garnē ar cukura sīrupā vārītām ābolu šķēlēm.

ANANASA KOMPOTS

1 ananass līdz 2 mārc. sm., 300 gr. cukura, 1 citrona sula, ¼ ltr. ūdens.

Ananasu nomizo un sagriež 1 cm. biezās šķēlēs. Izgriež kokainās daļas. Savāra ūdeni ar cukuru un citrona sulu, ieliek ananasa šķēles un vāra uz lēnas uguns, kamēr top dzidras, tad izņem un sakārto traukā. Šķidrumu, ja vajadzīgs, vēl ievāra un pārlej ananasiem. Atdzesētu pasniedz galdā.

ANANASA KOMPOTS VĪNĀ

2 mārc. ananasa, 1 pud. baltvīna, 200 gr. cukura.

Ananasu sagatavo un vāra, kā augšā minēts. Sakārto traukā un šķidrumu vēl ievāra, pārlej ananasa šķēlēm un noliek vēsā vietā.

TRIMDAS KAUSA IZCĪŅA VOLEJBOLĀ
sestdien, 20. augustā, plkst. 2.00 Sidrabenē ar sekojošu deju. Ieeja $1.00
BĒRNU SPORTA SVĒTKI SIDRABENĒ
Svētdien, 21. augustā, plkst. 11.00. Programmā: vieglatlētika, peldēšana un mērķī šaušana
LATVIEŠU SPORTA APVIENĪBA KANADĀ

EM. REMARKS
LAIKS MĪLĒT LAIKS MIRT
Cena $3.50
DV KANADAS GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE
TORONTO
Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: ● Laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c. ● Darbus gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi
Pasūtinājumus pieņem:
spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239
un kantorī, 123 Huron St., tel. EM 8-0792,
Toronto, Ont., Canada
Pasūtinājumi no provinces jānodod nedēļu un no Toronto 3 dienas pirms paredzētā darba izpildīšanas termiņa

PIEKTĀ LATVJU GRĀMATAS NEDĒĻA,
20% ATLAIDE

A. Birznieks-Upītis — Pastariņa dienas grāmata	$2.60
H. Sobeks — Uzvara, sporta rom.	$2.80
M. Vesterlinds — Mocarts, biograf, romāns	$3.40
Andr. Niedra — Kad mēness dilst, vēst. rom.	$3.60
A. Niedra — Pie Azandas upes	$3.50
„ —Pasaules plaukstā, J. Soikāna illustrācijas	$3.40
„ — Maija Purene, rom., zīda sēj.	$3.40
T. Zeltiņš, drām. rom. — Slazdā, zīda sēj.	$3.40
O. Liepiņš, rom. — Vēlā liesma, zīda sēj.	$3.60
J. Klīdzējs, st. — Grēks uz pusēm, zīda sēj.	$3.40
A. Rupainis, vēst. rom. — Māra mostas, 1., 2.	$8.00
R. Blaumanis — Kopoti raksti, 5. sēj.	$18.00
E. Andersons — Cross Road Country — Latvia	$12.50
E. Andersone, st. bērniem — Vasara, Jēgera illustrācijas	$ 1.20
V. Plūdons, dz. — Daiļdarbu izlase, zīda sēj.	$3.50
Z. Mauriņa, esejas — Dante	$2.80
„ — Dzīves apliecinātāji	$2.30
„ — Baltais ceļš	$2.30
„ — Traģiskais skaistums	$2.80
„ — Latviešu esejas	$3.60
„ — Sāpju noslēpums	$2.10
„ — Neaizsūtītā vēstule	$1.70
A. Čaks, dzejas — Augstā krastā ,illustr. J. Soikāns	$1,20
A. Rubulis — Latgaļu dziesminieki	$3.00
T. Celms, esejas — Tagadnes problēmas	$2.50
R. Tagore, dz. — Lirika	$2.50
P. Ērmanis, memuāri — Atmiņu vija	$2.80
J. Goldmanis — Latviešu strēlnieki	$5.40
E. Kociņa, rom. — Eiropas vārtos, 1., 2. kopsējums	$5.00
Dr. J. Nīmanis — Mazbērns, broš.	$1.00
A. Dimā, rom. — Trīs musketieri	$5.30
A. Franss, rom. — Silv. Bonāra noziegums	$2.90
E. Hemmingvejs, nov. — Vecais vīrs un jūra	$2.00
M. Servantesa, rom. — Don Kichots	$3.30
Prof. P. Dale, esejas — Vērojumi un pārdomas	$2.00
B. Bjernsons ,rom. — Pa Dieva ceļiem	$3.00
M. Zeberiņš, rom. — Dvēseļu raudzītājs	$3.40
Dr. A. Bīskaps — Māte un bērns	$4.50
Dr. H. Lācis — Kad Latvijas valsts tapa	$2.00
H. Mieriņš, esejas — Rīta blāzma, broš.	$1.50

Naudu, čekus vai Mon. Ord. adresēt tieši apgādam. Pasūtinājumus izpildām tūliņ. Nav nekādu šķēršļu grāmatu saņemšanai tieši. R. Blaumaņa Drāma, 8.-10. sēj. pilnīgi izpārdota, resp. rezervi izsūtām tikai pilna kompl., 12. sēj. pasūtinātājiem.
Pasūtinājumam pārsniedzot net. $20.00, visas min. grāmatas un pēc mūsu jaunā kataloga iegūstamas ar 25 proc. atlaidi, tūliņ arī maksājot. Palētinājums spēkā visu augusta mēnesi
Latvju Grāmata, P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

HARVEY KEITH REALTOR
138 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 1-3346
Piedāvā ar sekojošām iemaksām:
$2.500.00 SCARBORO: NHA pilnīgi jauna 6 istabu ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, garāža, liels dārzs. Izmaksājama 25 gados vai ātrāk.
$3.000.00 ROSEDALE: 7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, garāža un dārzs. Mājas iekšpuse jākrāso.
$4.000.00 YONGE — EGLINTON: 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, eļļas apkure, sānu iebraucamais ceļš un garāža.
$4.500.00 ST. CLAIR — OAKWOOD: 7 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens apkure, aizmugures iebraucamais ceļš, garāža.
$5.000.00 JANE — ANNETTE: 6 istabu atsevišķa ķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, liels dārzs, garāžas iespējas, sānu iebraucamais ceļš.
$6.500.00 ST. CLAIR — ATLAS: 11 istabu atsevišķa ķieģeļu īres māja, 2 virtuves, ūdens-eļļas apkure, garāža.
Sagādājam arī 5-5.5% obligācijas jaunbūvēm.
L. VĒVERIS, mājā RO 9-5049
Aizdevumu sagāde iemaksām par 3 proc. gadā
Nesaistoša informācija par visiem mūsu sludinājumiem lielajos dienas laikrakstos

R. BLAUMAŅA
KOPOTI RAKSTI
8., 9., 10. sējumi,
ies. $11.60
Dabūjami
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO

VAJADZĪGA JAUNKUNDZE
ar ģimnazijas vai techniskas skolas izglītību filmu retušēšanai un iegriešanai
MAYFAIR OFFSET PLATEMAKING
Ipašnieks A. LIEPIŅŠ
5 Wellesley St., West,
WA 2-4375, Toronto

HIGH PARK rajonā izīrējams 2 vai 3 istabu dzīvoklis ar virtuvi, garāža. 132 Edna Ave, Toronto (pie Bloor W.). Apskatīt pēc plkst. 6 vakarā, sestdien un svētdien visu dienu. Zvanīt HU 9-1256. (565)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba, uz vēlēšanos ar uzturu, pilsētas rietumos. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, tel. LA 2208, Toronto.

SUNNYSIDE izīrējama mēbelēta vai nemēbelēta istaba. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā ME 5193, Toronto.

B. BJERNSONA
PA DIEVA CEĻIEM
DV GRĀMATNĪCĀ TORONTO
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

BOUCK, HETHERINGTON and FALLIS
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
Meklē sekretāri starp latvietēm
10 Adelaide St., E. Toronto, Ont., tel. EM 4-3335

"HAY FEVER"
Nozīmē nepatīkamu sajūtu katrā valodā. Kanadā jūs varat dabūt Face-Elle servjetes, kas ir jūsu deguna labākais kopējs. Uzmeklējiet Face-Elle paciņas...
Face-elle

Dāmu vakara tērpus un līgavu tērpus izīrē
NINA KOCHS
145 DOWLING AVE, TORONTO,
Tel. LA 3487
Bagātīga izvēle — lētas cenas
(405)

Latviešu dāmas! Eiropas friziero
Kapsi's Hair Styling
113 MAC'PHERSON AVE.
Starp Yonge St. un Avenue Rd.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
(BALTIC MOVERS)
Izdara pakalpojumus TORONTO, kā arī IK NEDĒĻAS uz Montreālu, Hamiltonu, Londonu, North Bay un Sudbury
Lūdz zvanīt OL 1403
89 DEWSON ST., Toronto, Ont.

Dažādus elektriskos darbus veic
R. PURVS
Tel. MO 1640, Toronto

Frank Vass B.A.
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt. 403
COLLEGE un SPADINA ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112

DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO. ONT.
greznā iesējumā
HENRIKA IBSENA
PĒRS GINTS
Grāmatas cena $4.80. Izsūtām arī uz pēcmaksu

LUNSKY
WA 1-3924

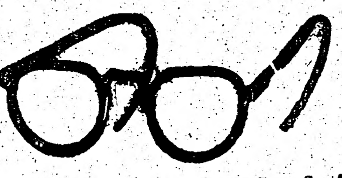

OPTIĶIS
470 College St.
Runājam vācu, krievu, poļu, kā arī citās valodās
Pārbaudām acis. Pagatavojam brilles visiem redzes defektiem.

LITTLE BEAUTY SALON
(Ipašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE, tel. ME 5937
Elektriskie, ķīmiskie, aukstie ilgviļņi. Krāsošana un balināšana.
Sejas kopšana
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto

ĀD. ERSS
KRUSTS CEĻMALĀ
romāns 224 lpp.
$4.00

M. ZEBERIŅŠ
DVĒSEĻU RAUDZĪTĀJS
romāns 242 lpp.
$3.40

J. JANŠEVSKIS
MEŽVIDUS ĻAUDIS
romāns 691 lpp.
$6.50

V. MOLBERGS
LIKTENĪGĀ LIECĪBA
romāns 344 lpp.
$3.00

EMIGRANTI
romāns 330 lpp.
$3.40

Z. LĀGERLEVA
PORTUGALES ĶEIZARS
romāns 217 lpp.
$1.90

K. HAMSUNS
PĀNS
$3.00

S. HOLS
OKTOBRA DIENA
romāns 324 lpp.
$3.00

A. GAILITS
TOMS NIPERNADIJS
romāns 395 lpp.
$3.00

S. UNDSETE
DORTEJAS KUNDZE
romāns 246 lpp.
$3.00

Dabūjamas plašākajā
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto
Izsūtām arī uz rakstveida pieprasījumu

BAZNĪCAS ZIŅAS

Ņujorkas latv. ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N.Y.

Betlemes baznīcā dievvārdi katru svētdienu, plkst. 11.15.

21. augustā — māc. R. Zariņš, dievgalds.

28. augustā — vikārs.

Sv. Toma baznīcā, Bronksā vasaras dievkalpojumi būs tikai katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 9 rītā.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja 21. augustā, māc. F. Treus.' baznīcā, kā parasts, pl. 2 dienā, katra mēneša pirmajā un trešajā svētdienā:

Hempstedē, Metodistu baznīcā vasarā reizi mēnesī sestdienas vakaros.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp., bet augusta un septembra mēnešos — ik pārnedēļas.

Māc. A. Sudārs, 1030 - 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons Meivūdā, Ill. sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 S. 11-th Ave.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel 4-0302).

Māc. V. Sēfers, (659 Piccadilly St., London, Ont.).

Vellandā, 21. augustā ,plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā dievkalpojums.

St. Katarīnēs 21. augustā, plkst. 8 pp. Kristus bazn. dievkalpojums.

Londonā, 28. augustā, plkst. 9 rītā Trīsvienības bazn. dievkalpojums

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ontario.

Hamiltonā, latviešu draudzē sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave. So.)

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudze Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259 Jāņa ev.-lut. baznīcā.

Augustā dievkalpojums notiks 28. dienā, plkst. 9.45 rītā Jāņa (agr. Pāvila) ev.-lut. baznīcā.

Māc. A. Cops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto Sv. Andreja bazn., Carlton

21. augustā ,plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

28. augustā, plkst. 11 rītā dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LO 2510.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. OL 8171.

Dievkalpojumi sv. Jāņa Latviešu ev.-lut. draudzē Toronto

21. augustā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Briedis.

28. augustā, pl. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, māc. A. Briedis.

Bramptonā latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums 21. augustā, pl. 1.30 pp. Grace United baznīcā, māc. A. Briedis.

Māc. E. Bērziņš, 5833 — 45 Ave, Red Deer, Alberta, tel. 2918.

Māc. Elmārs Caune (11320-102 Ave, Edmonton, Alta) dievkalpojumi Kalgarijas latv. sv. Pāvila draudzē.

Edmontonā, sv. Jāņa baznīcā dievkalpojums svētdien, 21. augustā, plkst. 7 vakarā.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave Apt. 3, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Otavā, sv. Pētera baznīcā, Sparks un Bay ielu stūrī.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B.C.

Vankuverā, Kitsilano lut. baznīcā, 12. Ave un Stephens ielas krustojumā.

28. augustā plkst. 3 pp.

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q. tel. DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī.

27. augustā, plkst. 7.30 vak. svētvakara dievkalpojums.

Otavā — Sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St.

20. augustā, plkst. 7.30 vakarā svētvakara dievkalpojums.

St. Sauveur, Anglikāņu baznīcā vasaras nometnes bērniem un jauniešiem — 28. aug., pl. 2 pp. nometnes slēgšanas dievkalpojums.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Kirklandleikā, svētdien, 21. augustā, plkst. 8.45 lut. baznīcā dievkalpojums.

Virdžinijtaunā, svētdien, 21. augustā, plkst. 14, anglikāņu baznīcā, dievkalpojums.

Norandā, svētdien, 21. augustā, plkst. 17 United baznīcā, dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 28. augustā, pl. 17 lut. baznīcā, dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 4. septembrī, plkst. 13 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.), dievkalpojums.

Kristīts Sadberijā Dzintris Kics, Voldemāra un Modras dēls.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St. Winnipeg 10, Man. SU 3-5463.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vinipegas draudzē notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu krustojumā.

Kapu svētki svētdien, 21. augustā, pl. 10.30 no rīta Brookside kapos, nodalījumā, kur apbedīti latvieši. — Dz. lap.

Vinipegas latviešu ev.-lut. draudzes 5 gadu pastāvēšanas atcere svētdien, 28. aug., pl. 2 p. p. Dz lap. Svinīgā dievkalpojumā piedalīsies māc. Ed. Pavasars no Hamiltonas, Ont., dziedās Vinipegas vīru koris.

Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē ar atspirdzinājumiem un priekšnesumiem. Grāmatu galds.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12. dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā, People Church, 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1.4218.

50 miljonreiz dienā gan mājā, gan darbā vai arī atpūtā

NEKAS NAV LABĀKS KĀ Coke

1. TIEŠĀM LABA GARŠA... vienmēr svaigs un atspirdzinošs.
2. ĀTRS ATSPIRDZINĀJUMS strauji dod enerģiju jūsu dzīvei.

DZER Coca-Cola
RŪPNIECĪBAS ZĪME REĢISTRĒTA
7¢ ieskaitot federālo nodokli
"Coke" ir reģistrēta rūpniecības zīme — COCA-COLA LTD.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ ....
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
..........................abonementa uzsākšanai — pagarināšanai.
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

ABONĒŠANAS MAKSA: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. LĀCIS, 301 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A., tel. NI 8-8960

KOMPONISTS VOLDEMĀRS LINDE

dzimis 1912. g. 7. augustā Jaunpils pagastā,

šķīrās no mums traģiskā nāvē š. g. 13. augustā Niagarā

Kam tu lūzi, ozoliņi,
Vai nebija lūzējiņa..

Par viņu skumst

VĪRU KORIS VIESTURS,
NIAGARAS LATVIEŠU DRAUDZE,
DV NIAGARAS NODAĻA,
NIAGARAS LATVIEŠU SPORTA KLUBS,
NIAGARAS MAZPULKS UN TAUTIEŠI NIAGARĀ

KOMPONISTS UN DIRIĢENTS

VOLDEMĀRS LINDE

miris traģiskā nāvē 13. augusta naktī

Virši jau zied,
Atvadu vārdus kāds dzied,
Lēnīgums iestājas dabā. —

Par viņa aiziešanu dziļi skumst dubultkvartets KALVIS

Pēdējās ardievas mūsu draugam, traģiskā nāvē mirušajam komponistam

VOLDEMĀRAM LINDEM

Virši jau zied,
Atvadu vārdus kāds dzied...

E. ŠĶOBES ĢIMENE

Par pazeminātu maksu $1.25

KĀRĻA LAZDIŅA B. Sc. (Com.)

SANSKRIT-LATVIAN WORDS

Interesanta un pamatota viela dziļām pārdomām par mūsu tūkstošiem gadu veco un ievērojamo pagātni.

Galvenie nodalījumi: Sociālā iekārta, Amati, Būvniecība, Zemkopība, Reliģija, Rīgas nosaukuma atrisinājums.

Grāmata saprotama arī angļu valodas nepratējiem.

Glīts izdevums, piemērots dāvināšanai

DABŪJAMA DV KANADAS GRĀMATNĪCĀ 123 Huron St., Toronto,

EDMARS MEDNIS IZCĪNA OTRO VIETU PASAULES MEISTARĪBĀ

Tuvāks ieskats lielajās jaunatnes šacha sacīkstēs

Pasaules meistarības izcīņa šachā jaunatnes klasē beigusies, bet prese un sabiedrība vēl dzīvi pārrunā tās norises. Interesanti atzīmēt, ka mūsu tautieša Edmara Medņa vārds laikrakstos parādās tikpat bieži kā krieva Spaska raksturojumi. Tas ir ne vien tāpēc, ka Edmars Mednis pārstāvēja lielo aizjūras demokrātiju — ASV, bet vairāk tāpēc, ka lielu iespaidu atstājis tā spēles stils un māka izvairīties no zaudējumiem jebkādos spēles apstākļos.

Ne par velti starp vairākām godalgām viņam pasniedza īpašu balvu kā vienīgam spēlētājam, kas nebija zaudējis nevienu partiju. Kopā ar priekšsacīkstēm Edmars bija ieguvis 8 uzvaras un 8 reizes nospēlējis neizšķirti. Iespaidīgo II vietu viņš finālā bija izcīnījis ar 7:2 p., kamēr turnīra uzvarētājs krievs Spaskis bija ieguvis 8:1 p.

Turnīra norišu novērotāji tomēr atzīmē, ka Spaskis būtu varējis viegli zaudēt vēl divi punktus, un tad tikpat viegli uzvarētāja lomā būtu nostājies Edmars Mednis. Tā Spaska partiju pret bulgāru Tringovu pārtrauca pirmajam drošā zaudējuma stāvoklī, bet kad to atjaunoja, par uzvarētāju tomēr izrādījas — krievs. Preses minējumi pārtraukuma laikā I vietā jau ievirzīja ASV pārstāvi.

Vispār Spaskis nebija tik neuzvarams, ka tas bija izreklamēts pirms Antverpenes sacīkstēm. To norādīja arī viņa zaudējums pret vācieti Klagesu. Krievs bija gan ieguvis pārsvaru, bet tad sāka forsēt uzbrukumu, varbūt cerēdams, ka vācieša nervi neizturēs. Tie izturēja, un Spaskis — zaudēja. Jāsaka tomēr, ka vairums spēlētāju bija tā uztraukušies, spēlējot ar padomju slavenību, ka samērā viegli ļāvās ierauties paspēles mutulī.

Edmars Mednis spēlēja pret Spaski ļoti aukstasinīgi un nosvērti, un tas bija krievs, kas pēc 25 gājieniem jautāja: „Remis?" Mazliet padomājis un apsvēris stāvokli, Mednis tam arī piekrita.

Edmara spēles veids šis un citu partiju laikā tā imponēja novērotājiem, ka 18 gadus veco spēlētāju draudzīgā veidā sāka dēvēt par „šacha mašīnu", kas patur skaidru galvu un stiprus nervus jebkādos apstākļos.

Antverpenes turnīrs, kurā piedalījās 24 pārstāvji no 23 valstīm, dalībnieku ziņā jāuzskata par visstiprāko un konkurences ziņā par visasāko. Vairāku lielu valstu pārstāvjiem un favoritiem bija jāapmierinās ar gandarījuma turnīru.

Tāds liktenis bija arī Austrālijas meistaram Purdijam, kas savas zemes meistarsacīkstēs bija pievecis arī mūsējo K. Ozolu. To par favorītu uzvarētāja lomai uzskatīja ne vien anglo-sakšu prese, bet pat tik nosvārts orgāns, kā vācu „Schach — Echo" kas uzvarētājus minēja šādā kārtībā: Spaskis, Mednis, Purdijs. Par pirmajiem diviem paredzējums bija izrādījies pareizs.

Par spīti asajai konkurencei, sacīkšu dalībnieku savstarpējās attiecības tomēr bija ļoti kolleģiālas un dažos gadījumos pat draudzīgas. Valodas šķēršļus ātri pārvarēja ātrumā iemācoties dažus vārdus, kas visnepieciešamāki šachistiem. Manāmi bagātojis savu „daudzvalodību" arī Edmars, tādā ziņā, ka nu viņš vairākās valodās zina pateikt 3-5 vārdus. Tā varēja viegli saprasties pat ar Farrē, kas runāja tikai spāniski un jugoslavu Čiriču, ar „to dobro", „to ne dobro," analizējot pozicijas un stāvokļus.

Noslēguma aktā abiem galvenajiem uzvarētājiem no Antverpenes pils. valdes pasniedza speciāli kaltās medaļas. Kad apbalvoja Edmaru Medni, orķestris spēlēja ASV himnu.

Šādu brīdi bija grūti paredzēt kad Edmars kopā ar ģimeni 1950. g. februārī atstāja Eiropas krastus, lai dotos uz ASV. Toreiz ceļojums notika lēnā un vētru svaidītā transporta kuģī. Tagad jauno šachistu ātri pārlidināja pāri okeanam Sabenas un PAA modernās lidmašīnas.

Pēc šī sasnieguma Edmars jau plāno par tālākām cīņām un sacensībām. Nākošā pasaules meistarība jauniešiem notiks ne ātrāk kā pēc divi gadiem, un Edmars jau būs sasniedzis 20 gadu robežu. Bez tam pašlaik jāsāk nopietni domāt par studijām NY universitātes inženierzinātņu kolledžā.

Edmars Mednis atlidoja pēcpusdienā un nākošā rītā ar īcilām sekmēm jau lika kādu nopietnu pārbaudījumu, kaut gan 3 nedēļas pirms tam bija nodarbojies tikai ar šachu.

„CONSOL CUP" PALIEK NEAIZSNIEGTS GERMANIA UZVAR LATVIEŠUS 3:1

Ka Toronto futbola meistarības Kontinentālās līgas vienību sniegums daudz neatšķiras no senioru līgas spēju līmeņa, rādīja Consol Cup izcīņas spēle starp vācu Germania un latviešu vienpadsmitiem. Ar 3:1 (0:0) uzvaras laime gan nosvērās vāciešu pusē, taču spēle laukumā rādīja pavisam citu ainu, un tikai latviešu beigu vīra Jēkabsona ačgārnības deva vāciešiem uzvaru.

Latvieši apzinājās jau no paša spēles sākuma, ka jāspēlē pret augstākās līgas vienību, tāpēc cīņā tika likta visa spēles prasme un enerģija. Tas deva panākumus: aizsardzības cīņā mūsu spēlētāji priekšzīmīgi atvairīja Ģermānijas uzbrukumus, tikai atņemtās bumbas pāri pussargu līnijai uzbrucējiem piespēlējot, tās savā zināšanā pārņēma vācu atvaires vīri, jo mūsu uzbrucēju līnija darbojās nevainojami un faktiski uzbrukuma Nr. 1 bija Miezītis. Vienlīdzīgā cīņā pagāja pirmais puslaiks, kas beidzās bez guvumiem.

Vienlīdzīgu spēli rādīja arī otrā puslaika sākums. Tad mūsu vārtusargam Jēkabsonam, kādu vārtiem garām ejošu raidījumu nemākulīgi tverot, nelaimējās, un bumba atrada ceļu vārtu tīklā. Pēc šī sprīža, pēc burzmas Ģermānijas vārtu priekšā Bušs rezultātu izlīdzināja. Taču Jēkabsona nepārdomātais un, šķiet, pārāk viegprātīgais bumbas tvērums deva pretiniekiem 2:1 vadību. Redzot sava beigu vīra neveiksmes, sabruka arī vienības cīņas spars. Vācieši ar skaistu raidījumu guva vēl vienus vārtus, un spēli beidza ar 3:1 uzvaru.

Abās kausa izcīņas spēlēs, kurās latviešu pretinieki bija kontinentālās līgas vienpadsmiti, mūsējie rādīja krietnu un pašaizliedzīgu cīņu un reizē arī mācījās, kā spēlē augstākas līgas spēlējošās vienības nav „klasi" augstākas, bet vietu šajā līgā spētu iekarot arī latvieši.

Liekas, ka futbols Toronto ir sporta veids ar nākotni. Tāpēc, vai nevajadzētu mums pašiem padomāt par vēl lielāku futbola popularizēšanu, radot kādu jaunatnes vai rezerves vienību, kas gaitas varētu sākt jaunatnes vai kādā citā nenozīmīgā līgā, kuras spēlētāji tad ar laiku varētu aizstāt atpūtā aizejošos „lauvas".

Protams, tas prasa līdzekļus, bet visvairāk treniņu visu ziemu un lietpratīgu vadību. Vai visus prātus kopā saliekot, tas būtu grūti izdarāms? Tad, blakus basketbolam, mums Kanadā būtu vēl otra ziedošs un augošs sporta veids.

MODRIS PĒTERSONS ASV ARMIJAS VIEGLATLĒTU KAPTEINIS

Jaunās paaudzes vispusīgais sportists Modris Pētersons ASV karavīra gaitā vada Rietumvācijā — Frankfurtes apkārtnē. Aizejot karaklausībā M. Pētersons bija nobažījies, ka viņam tuvās sporta gaitas var atpalikt, veicot armijas kopsoli. Tomēr talantīgo sportistu jau sākumā Kalifornijā un vēlāk Vācijā ievēroja viņa militārie vadītāji, dodot iespēju dažādiem treniņiem un piedalīties spēļu izkopšanai. Tā M. Pētersons drīz atstāja ierindas soli un pilnīgi nodevās sportam, kļūstot par dažādu sporta disciplīnu dalībnieku un vadītāju un par savas militārās vienības vieglatlētu kapteini. Tā Modris kļuvis par treneri ASV armijā, pats aktīvi piedaloties sporta sacīkstēs.

Pēdējās priekšsacīkstēs vispārējām ASV armijas sacīkstēm Eiropā Nirnbergā M. Pētersons guvis izcilus rezultātus, ierindojoties ASV armijas izlases spēkos. Viņa sniegumi ir šādi: 110 m barjērskrējienā 16.1 sek., 200 m barjērskrējienā 26.6 sek., 400 m barjērskrējienā 59.7 sek., trīssoļlēkšanā 12.56 m, augstlēkšanā 1.73 m.

Arī Modra brālis Atis Pētersons savas karavīra gaitas pavada Vācijā. Abi brāļi satikušies Nirnbergas skrējienā, kur Ata rezultāti ir: 800 m. skrējienā 2.07, 1500 m skrēj. 4.26, 3000 m — 9.46, gan neiekļuvis armijas izlases vienībā.

Modrim Pētersonam pēdējās armijas izlases vienību priekšsacīkstēs Nirnbergā izdevies savu 400 m barjērskrējienu uzlabot uz 53.6 sek., kas ir par nepilnu sekundi vājāks par ASV armijas sacīkšu pag. gada rekordu šinī disciplīnā.

Brāļi Pētersoni brīvā laikā bieži satiekoties un nopirkuši vecu tautas auto, jo tā iespējams vieglāk sekot sporta sacīkstēm Vācijā.

Modris Pētersons šinīs dienās atrodas Grieķijā, Atēnās, kur piedalījās ASV armijas izlases vienības sacīkstēs.

J. V.

TELEFONĪTIS

TELEFONU APRAKSTĪJIS AUGUSTS NOPŪTA, RUNATAJUS NOSKATĪJUSI ZETE PALETE

Taisnība ar Lampatānu bija sarunājuši iet makšķerēt. Tā kā makšķerēšana ir izdarība, kurā liela loma piekrīt ēsma zivtiņām, tad Taisnība apņēmās tās sagādāt. Vietējā iedzimto un makšķernieku valodā tās apzīmē par minovām, bet neizkoptajā latiņu valodā ienkārši par — mailītēm. To uzdevums ir, uz āķa uzmauktām spirināties un pievilt līdakas un citas plēsējzivis.

„Tu man tad piezvani," Lampatāns zvērināja Taisnību, „lai es zinu, vai tu viņas esi dabūjis. Ja ne, tad es raudzīšu pie sava vecīša. Bet viņam gan ir traki mazas."

Mailītēm, kā zināms, jābūt pietiekami lielām, lai līdakas vispāri par tām sāktu interesēties. Sakarā ar makšķernieku skaita savairošanos ķeramās zivis kļuvušas tikpat izvēlīgas kā jaukundzes ballē, kad puišu vairāk. Liekas, tās staigā no vienas makšķeres pie otras un salīdzina: sak', šis gan te ir skots, uzlicis tādu mazu ņurņiku; nu, ja tā, tad lai gaida vien vesels!

Taisnības kundze

„Skaidrs, piezvanīšu," Taisnība apsolīja, jo zināja lietas svarīgumu.

Piektdienas pēcpusdienā, no darba pārnācis, viņš vēlreiz aizgāja pie sava mailīšu tirgotāja. Bet vai nu vecis blēdījās, vai arī viņam tiešām nebija laimējies tās sazvejot — mailīšu nebija.

Taisnība satrūkās: ja zivtiņu nav, tad zvejošana nekāda nevarēja notikt, un visi sestdienas prieki vējā. Vēl palika cerība, ka Lampatāns varēs kaut ko sagrābstīt pie sava tirgotāja, un tāpēc Taisnība teciņus vien laidās mājā, lai, sakarā ar norunu, pastāstītu Lampatānam savu neveiksmi. Gar Lampatāna veco dzīves vietu ejot, Taisnība savā prātā vēl nosūkstījās:

„Tas, kanaks, arī nevarēja palikt dzīvot, kur bija. Bija tik parocīgi, tepat ap stūri. Nē, viņam jātriecas uz pilsētas smalko galu. Tagad, ja gribi satikt — brauc vai stundām! Laime vēl, ka tālrunis mājā!"

Mājā pārnācis, Taisnība redzēja, ka tas aizņemts — sieva bija iegrimusi svarīgā sarunā ar Pusmucas kundzi par Žēlastībenes matu sakārtojumu pēdējā piknikā.

Tā kā jautājumi, kas saistījās ar Žēlastības kundzi, Taisnībenes telefonisko diskusiju programmā parasti tika iztirzāti kā pirmie — Taisnība to, sakarā ar ilggadīgiem novērojumiem zināja — tad bija noprotams, ka Taisnībenes saruna ar Pusmucas kundzi tikai nule vien sākusies.

Taisnība paskatījās pulkstenī. Tas rādīja piekto stundu.

„Tad man līdz sešiem vēl laika diezgan," viņš — arī uz ilggadīgo novērojumu pamata — pareizi novērtēja pašreizējās sarunas paredzamo ilgumu. Paņēmis laikrakstu, viņš apsēdās viesistabā, lai lietderīgi izmantotu gaidīšanas laiku.

Šad un tad no priekšnama, kur atradās tālrunis, līdz viesistabai un Taisnības zemapziņai atplūda atsevišķas, saraustītas frazes:

„... viņa ir neiespējama persona, mīļā, no dāmas viņā nav nekā... es negribu aprunāt, bet tas man gan jāsaka... lai viņa mani liek mierā, kā es viņu lieku mierā!... un padomājiet, kas viņai par teicamo!... he, pašas vīrs jau nav labāks... tā — tā! ak tā?! Un ziniet, ko viņa teica par jums? — Jūs esot tīrā... ach nē, es labāk neteikšu, iznāks vēl, ka es klačoju..."

Pulkstenis bija tikai seši, kad saruna Pigbridžas vadošo dāmu starpā izbeidzās. Nolicis laikrakstu, Taisnība cēlās, lai ietu zvanīt Lampatānam. Viņš vēl nebija puscelā, kad ieskanējās tālruņa zvans.

„Traks! Kas tur atkal zvana? Tā es nokavēšu piegriezt Lampatānam," viņš domāja, klausuli paceldams un laipnā balsī atbildēdams: „Hallo! Klausos."

Kāda mīlīga balstiņa vēlējās runāt ar Lilianu. Taisnība atgriezās savā krēslā. Liliana nekad nerunāja ilgāk par pus stundu — to viņš zināja un ar to rēķinājās, sākdams žurnālā lasīt jaunu pastāstu.

Ap pus septiņiem viņš kļuva nemierīgs — Lilianas valodiņa vēl joprojām tā vien tik sprēgāt sprēgāja:

„O, vecīt! Tas ir viens baigs diegs!... Okē!... No, don't tell me!... Tāds Antons!... Well, it's a free country!..."

Beidzot padzirdis, ka noklikšķ klausulis, Taisnība steigšus metās uz tālruņa pusi, bet pienāca par vēlu — Liliana pašreiz bija uzgriezusi jaunu numuru. Kreisās rokas plaukstu mikrofonam uzlikusi, vijautājoši skatījās tēvā.

„Man ar' vajadzēja..." tas nedroši un atvainodamies sāka, bet šai brīdī abonents līnijas otrā galā bija atbildējis, un Liliana māja tēvam, lai tas netraucētu.

Liliāna

„Yes, darling, it's me!" viņa saldi čukstēja, Kā iet, vecīt?"

Taisnība atgriezās viesistabā. Galu galā — septiņos arī vēl nebūs par vēlu.

Septiņos tomēr nekas nesanāca, jo tiklīdz Liliana ar savu vecīti bija beigusi, telefons zvanīja par jaunu, un šoreiz tika pieprasīta Viktorija. Tās saruna bija lietišķāka, jo tikai vienpadsmito dzīves vasaru sasniegusi, viņa sabiedriskajā dzīvē vēl nebija tik tālu izglītojusies kā tās vecākā māsa.

„Jā-ā?" viņa garlaikoti stiepa, „Ko tu man teiksi? O-no!... Tev nekā nav ko teikt?... Man ar' nekā nav... O- yes!... Boring!... O-pagaidi! Z-i-n-i... pagaidi!... Mērija man šodien teica, viņa braukšot uz bīču! Ha ha ha! Vai tas nav fannī! O goš!"

Pus astoņos Taisnība cēlās, lai teiktu bargu vārdu. Galu galā viņš maksāja abonēšanas maksu, un viņam arī bija zināmas tiesības uz tālruņa lietošanu, bet Taisnībene, noprazdama, kādas nelietības vīram galvā, stājās tam ceļā:

„Ko tu trako kā negudrs! Vai nevari ļaut bērniem parunāties ar draugiem?! Tik viņiem te trimdas laikā ir tā prieka kā noslēgt draudzības — un pat to tu viņiem gribi liegt!"

Taisnība paskatījās pulkstenī. Vēl nebija par vēlu iet pie Pusmucām — tie dzīvoja netālu ap stūri — un raudzīt piezvanīt no turienes.

Viņam tomēr nelaimējās — Pusmuca telefonēja. Viņš bija ērti iesēdies savā šūpuļkrēslā, kājas atbalstījis uz galda un pašreiz grābstījās, klausuli ar plecu ausij piespiedis, pa kabatām, cigareti meklēdams. Uz ātru sarunu nobeigumu cerēdams, Taisnība Pusmucai pasniedza uguni. Tas izbrīnējies paskatījās Taisnībā — sarunā aizrāvies, viņš tā ienākšanu nebija agrāk manījis — pateikdamies palocīja galvu un vienmērīgos starpbrīžos turpināja izteikt savu piekrišanu: „Jā ...jā ...jā ...jā ... jā..."

Tam sekoja ilgāku laiku: „Nē... nē ...nē ...nē ...nē ...nē ..."

To pārtrauca vesels sakarīgs teikums:

„Es pašreiz nevaru izteikties, man te viens klausās ...nē...jā"

Pēc divdesmit minūtēm Taisnība saprata, ka ilgāk gaidīt būtu velti izšķiest dārgo laiku. Uz ielas iznācis, viņš pārdomāja: mājās atgriezties nebija nozīmes, jo nebija zināms, kas tur pašreiz notika.

„Ies pie Žēlastības," viņš izšķīrās, „tas tāds mierīgs cilvēks. Ģimeņe arī viņam maza — vai nu tīri tā būs, ka tur netiks klāt! Tas ir arī pa ceļam uz Lampatāna pusi — ja neiznāks pa telefonu, aizskries kājām; cik tur vairs tā gabala!"

Viktorija

Žēlastība par Taisnības ierašanos bija iepriecināts. Viņš pašreiz kopā ar Pirmā pasaules kaŗa kavalerijas feldšeri Bumbiņu, pie kā savā laikā Taisnība sūtīja Lampatānu zobus raut, jo viņš te Pigbridžā pa klusam ārstēja tautiešiem zobus — cīnījās ar karstumu.

„Tas labi, ka tu atceries draugus," viņš uzslavēja Taisnību, „Telefons? Tam vajadzētu drīz būt brīvam. Darivaris šodien sāka jau sešos. Pagaidi, es tev atnesīšu glāzi."

Alu dzerot un visas Taisnības šīs dienas neveiksmes uzzinājis, Žēlastība ieteica nepalaisties uz laimi, bet lietai pieiet metodiski.

„Citādi nevar — es esmu izmēģinājis. Ja tu nepatapsi īstajā brīdī noraut klausuli no dakšiņām, tad vai nu kāds cits zvanīs no ārienes, vai arī kāds no pašu mājas būs priekšā. Es tad daru tā."

Pats Lampatāns

Un viņš iepazīstināja Taisnību ar savu kaŗa viltību: bija jānoslēpjas tālruņa tuvumā, bet tā, lai pašreizējais lietātājs to nemanītu. Tad jāgaida uz sarunas pārtraukšanu. Kad tas notika, tad ar lēcienu bija jābūt vietā un klausulis jāpaceļ: tas aizkavēja citiem iespēju piezvanīt no ārpuses un pašu mājās nostādīja priviliģētā stāvoklī.

„Tikai vienu es nesaprotu: kas, vilks, tā par indevi, ka tagad pat zīdaiņi metas uz telefonu. Man mājās tik ir tā prieka kā maksāt lēses!" Žēlastība nobeidza.

„Tā ir tāda vispārīga moderna slimība," Bumbiņš skaidroja no mediciniskā viedokļa, „tāpat kā, piemēram, ir bronchits un difterīts, tā tagad ir telefonīts, jeb ar latiņu vārdu telefonitis acutus."

Žēlastības kaŗa plāns bija labs, tikai tajā nebija iekalkulēta varbūtība, ka arī otrā tālruņa abonents varētu sirgt ar to pašu kaiti.

Desmitos piecpadsmit Taisnība, beidzot cīņu uzdeva. Kad viņš vienpadsmitos ieradās pie Lampatāna, lai tam pats aiznestu skumjo vēsti par nespēju dabūt mailītes, viņš to atrada omulīgi zvilnī sēdot, alus glāzi kreisajā un klausuli labajā rokā. Pamanījis Taisnību, viņš pamāja ar glāzi, lai tas piesēstoties. Uz mirkli pārtraucis sarunu, viņš pačukstēja Taisnībai, ar galvu uz kastītes pusi pamādams:

„Ielej nu pats... tur vēl kādai vajaga būt... man te vēl... es drīz beigšu..."

Augusts Nopūta.

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

TE IR VIETA

JŪSU SAPŅIEM KANADĀ

Ikvienam ir savi sapņi. Daudzu vēlēšanās ir tikai dzīvot saticībā ar kaimiņiem... audzināt bērnus un veidot ģimeni. Daudziem ir vēlēšanās izlietot iespējas, izmantojot savus dotumus šai brīvajā zemē. Te, Kanadā, ir vieta jūsu sapņu īstenošanai... jums ir brīvība jūsu sapņu piepildīšanai. Kanada ir zeme ar daudzām iespējām. Šeit ir vieta jūsu sapņiem — tā ir Kanada.

MELCHERA DZĒRIENRAŽOTĀJU SABIEDRĪBA

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED